

Ετήσια Γενική Συνέλευση της ΠΣΕ

Το ΔΣ της Πανηπειρωτικής Συνομοσπονδίας Ελλάδας αποφάσισε την διεξαγωγή της Ετήσιας Γενικής Συνέλευσης στις 22 Μαρτίου 2020. Σε περίπτωση μη απαρτίας θα γίνει στις 29 Μαρτίου 2020. Καλούνται όλα τα Σωματεία –μέλη της ΠΣΕ να συμμετάσχουν για να αναπτυχθεί έντονος προβληματισμός και να διατυπωθούν ουσιαστικές προτάσεις αντιμετώπισης των προβλημάτων της αποδημίας.

σελ. 6

Ο πρόεδρος
της Ελληνικής Βουλής
Κωνσταντίνος Τασούλας
δέχτηκε αντιπροσωπεία
της ΠΣΕ, η οποία
του παρέδωσε υπόμνημα
με τις δράσεις της.
Η απάντηση του
προέδρου της Βουλής

σελ. 3

Μηνύματα και ευχές
για την επανέκδοση
της εφημερίδας
«Πανηπειρωτική»

σελ. 2

Προσφορά
ΠΣΕ
στην Ήπειρο

σελ. 6

Το «λιθάρι» της ΠΣΕ στην
αναστήλωση
του Γεφυριού της
Πλάκας

σελ. 16

«ΠΙΤΑ ΤΟΥ ΗΠΕΙΡΩΤΗ 2020»

Πανδαισία χρωμάτων και ήχων στο Στάδιο Ειρήνης και Φιλίας στο Φάληρο στην εκδήλωση της Πανηπειρωτικής Συνομοσπονδίας Ελλάδας στις 26 Ιανουαρίου 2020

σελ 8-9

Απόφαση για το Ζάππειο ασπίδα στα κληροδοτήματα

Δικαιώθηκε ο αγώνας της Πανηπειρωτικής Συνομοσπονδίας Ελλάδας και όλων των Ηπειρωτών που σήκωσαν ψηλά τη σημαία της προστασίας του Ζαππείου. Ο Άρειος Πάγος με απόφασή του απέτρεψε κάθε σκέψη εκμετάλλευσης του Ζαππείου από ιδιώτες. Μια απόφαση, που αποτελεί πρόκριμα για την περιφρούρηση όλων των κληροδοτημάτων των Ηπειρωτών ευεργετών, που αποτελούν κληρονομιά όλου του ελληνικού λαού.

Η εκδίκαση της δεύτερης δίκης στο Εφετείο Αθηνών (4.2.2020) μετά την απόφαση του Αρείου Πάγου αναβλήθηκε για τις 17.11.2020 κατόπιν αιτήσεως της ίδιας της εταιρείας. Η Περιφέρεια και οι Δήμοι Ηπείρου συμπαραστέκονται στον αγώνα της ΠΣΕ για τα κληροδοτήματα.

σελ. 7, 10

Αγκαλιάστε την «Πανηπειρωτική»

Η εφημερίδα μας, η «Πανηπειρωτική» είναι και πάλι στα χέρια μας. Ένα όνειρο, μια ευχή και ένας επιδιωκόμενος στόχος κάθε διοικητικού συμβουλίου της Πανηπειρωτικής Συνομοσπονδίας Ελλάδας έγινε πραγματικότητα. Αυτό λοιπόν το πετύχαμε. Ήδη κυκλοφόρησε το πρώτο φύλλο με πλήρη θεματογραφία και Ηπειρώτικο φυσικά άρωμα. Το φύλλο αναρτήθηκε στην ιστοσελίδα της Πανηπειρωτικής (www.panepirotiki.com) και μοιράστηκε στο Στάδιο Ειρήνης και Φιλίας στις 26 Ιανουαρίου 2020, στην «Πίτα του Ηπειρώτη».

Η πρώτη κίνηση, μπορούμε να πούμε, στέφθηκε με επιτυχία αφού η υποδοχή της ήταν από όλους/ες θερμή και τα μηνύματα που λάβαμε θετικά. Το σπουδαιότερο όμως είναι πως η εκδηλωθείσα συμπάρασταση των Ηπειρωτών είναι θαυμαστή. Με επιστολές, τηλεφωνήματα, ηλεκτρονικά μηνύματα ή και κατ' ιδίαν εκδήλωσαν τη χαρά τους και διατύπωσαν τη θέλησή τους να συμμετάσχουν και να προσφέρουν με οποιοδήποτε τρόπο, για να πετύχει απόλυτα η όλη προσπάθεια. Γι' αυτό οι ευθύνες μας πολλαπλασιάζονται, αλλά και η θέλησή μας δυναμώνεται.

Συνεχίζουμε... Η εφημερίδα είναι η φωνή της Πανηπειρωτικής και ανήκει σε όλους τους Ηπειρώτες και τις Ηπειρώτισσες. Φιλοδοξούμε να φτάνει παντού. Προγραμματίσαμε να εκδίδεται κάθε μήνα, να αναρτάται ηλεκτρονικά και να διανέμεται έντυπη, δωρεάν, σε όλους τους Ηπειρώτες και τις Ηπειρώτισσες. Ήδη, μετά από συντονισμένες προσπάθειες, πετύχαμε και είναι καλυμμένα τα έξοδα εκτύπωσής της για το 2020. Το γεγονός αυτό μας παρέχει την ευχέρεια να ασχοληθούμε περισσότερο με την ποιότητα και την καθολικότητα του ηπειρώτικου περι-

χομένου της εφημερίδας μας.

Καλούμε κάθε Αδελφότητα-Σωματείο, Ομοσπονδίες, κάθε Ηπειρώτη και Ηπειρώτισσα να γίνουν οι «ανταποκριτές» της «Πανηπειρωτικής». Έχουμε ανάγκη και επιδιώκουμε τη συμμετοχή σας. Τα μέλη της Επιτροπής Ύλης καθώς και της Συντακτικής Επιτροπής με περισσή κατανόηση και ηπειρώτικο φυσικά συναίσθημα είναι πάντοτε στη διάθεση όλων των αναγνωστών. Πληροφοριακά, πέρα από την προσωπική επικοινωνία όλοι μπορούν να αποστέλλουν κείμενα, παρατηρήσεις, προτάσεις κλπ. Η «Πανηπειρωτική» είναι εφημερίδα όλων των Ηπειρωτών και γι' αυτό είναι αναγκαίο να βελτιώνεται συνεχώς. Η βελτίωση θα επέλθει μόνο με τη δική σας προσπάθεια και συμμετοχή. Περιμένουμε τις ειδήσεις, σχόλια και αρθρογραφία στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο (email) της εφημερίδας μας που είναι το ακόλουθο: info@panepirotiki.com.

Και μια εξήγηση: Η τελική επιλογή για τη δημοσίευση (ή αξιοποίηση) των υλικών ανήκει στη Συντακτική Επιτροπή, με την ευθύνη -πάντα- του Διοικητικού Συμβουλίου της ΠΣΕ. Σε όλες τις περιπτώσεις τα υλικά παραμένουν στο αρχείο της εφημερίδας για την, πιθανή, αξιοποίησή τους όταν κρίνεται αναγκαίο και ανάλογα με την επικαιρότητα.

Το έλλειμμα που βάρυνε από το 2002 όλα τα Διοικητικά Συμβούλια της ΠΣΕ αντιμετωπίστηκε. «Το χάσμα που άνοιξε ο σεισμός (...) εγιόμισε άνθη». Το ηπειρώτικο άνθος της ενημέρωσης, του διαλόγου, της κριτικής και της προσφοράς. Η εφημερίδα μας είναι η φωνή της Πανηπειρωτικής Συνομοσπονδίας Ελλάδας και ελπίζουμε να γίνει η φωνή ολάκερης της Ηπείρου. Στο χέρι μας είναι.

Του Χρήστου Τούμπουρου
Εφόρου Τύπου της ΠΣΕ

Ενδιαφέρον και ευχές για την «Πανηπειρωτική»

Πανηπειρωτική
 Οργανισμός: Πανηπειρωτικός Συνμοσπονδιακός Σωματειακός Σύνδεσμος
 Διεύθυνση: Αθήνα, Πανεπιστημίου 15, Τ.Κ. 10527, Τηλ: 210 5211577, Email: info@panepirotiki.gr
 Διεύθυνση: Αθήνα, Πανεπιστημίου 15, Τ.Κ. 10527, Τηλ: 210 5211577, Email: info@panepirotiki.gr

Το Ζάππειο Μέγαρο δεν ΕΚΚΟΡΕΙΤΑΙ...
ΑΝΑΖΗΤΩΝΤΕΣ ΤΟΥΣ ΔΕΣΜΟΦΟΡΟΥΣ ΤΗΣ ΠΑΝΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗΣ ΣΥΝΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ

ΚΑΛΩΣ ΑΝΤΑΜΦΩΘΗΚΑΜΕ
 Κονιά μας, Μετα από ενοχλήσεις και αμεταβίβη αλληλεγγύη, ενοχλήσεις...
Να αλλάξει τόπος το θεσμικό πλαίσιο για το εθνικό κληροστάσιο
 Ομόφωνη και Ομόθυμη η απόφαση των Ηγετών

Η ΠΙΤΑ ΤΟΥ ΗΠΕΙΡΩΤΗ
 26 Ιανουαρίου 2020
 Εκδήλωση Αφιερωμένη στα Εθνικά Κληροστάσια

«ΚΑΛΩΣΕ» ΤΟ ΓΕΩΡΓΙΟ ΤΗΣ ΠΑΚΑΣ
 Ημερίδα για τον Ηπειρώτη...
Το Διοικητικό Συμβούλιο της Συνμοσπονδίας Ελλάδος εύχεται Χρόνια Πολλά Ευπαισμένο και Ολοκληρωμένο το 2020

Με ιδιαίτερο ενδιαφέρον έγινε δεκτή η επανέκδοση της «Πανηπειρωτικής». Δημοσιεύουμε δηλώσεις για το πρώτο φύλλο και ευχές για τη συνέχεια στην κυκλοφορία της εφημερίδας της Πανηπειρωτικής Συνομοσπονδίας Ελλάδας.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΑΣΟΥΛΑΣ, πρόεδρος της Βουλής των Ελλήνων, βουλευτής Ιωαννίνων: Με χαρά και συγκίνηση χαιρετίζω την επανέκδοση της εφημερίδας «Πανηπειρωτική» και σας συγχαίρω για την ποιότητα του περιεχομένου της. Είναι αναμφίβολα μια αξιόπαινη πρωτοβουλία της Πανηπειρωτικής Συνομοσπονδίας Ελλάδος, που αποτελεί βήμα ανάδειξης των πολυποικίλων θεμάτων του τόπου μας αλλά και μέσον επικοινωνίας των απανταχού Ηπειρωτών.

Στη μακραίωνα και πολυκύμαντη ιστορία του Ελληνισμού, οι Ηπειρώτες διακρίθηκαν για τη αξιοσύνη τους, την οποία συνέδεσαν με την ανιδιοτελή προσφορά στην πατρίδα. Όπου και αν εγκατασταθήκαμε, ωθούμενοι κυρίως από την ανάγκη της επιβίωσης, δεν λησμονήσαμε τη γενέτειρα γη, τις αξίες και τις παραδόσεις μας. Η ηπειρωτική ευποία είναι άρρηκτα συνυφασμένη με τους ακατάλυτους δεσμούς των Ηπειρωτών με τις πατρογονικές ρίζες.

Η Πανηπειρωτική Συνομοσπονδία Ελλάδος έχει αποφασιστική συνεισφορά στην ενότητα της ηπειρωτικής αποδημίας, την ενδυνάμωση του ρόλου της στην ελληνική κοινωνία και στα κέντρα λήψεως αποφάσεων, καθώς και στη μετάδοση της πολυτίμης ιστορικής και πολιτιστικής παρακαταθήκης της Ηπείρου στις νεότερες γενιές.

Εύχομαι ολόψυχα και η εφημερίδα «Πανηπειρωτική», στη νέα αυτή περίοδο της κυκλοφορίας της, να είναι καλοτάξιδη, με μακρά και επιτυχή πορεία, λειτουργώντας ως σημείο αναφοράς των συμπατριωτών μας αλλά και ως πεδίο ευγενούς άμιλλας των επί μέρους Συλλόγων για την πρόοδο της αγαπημένης μας Ηπείρου και συνολικά της πατρίδας μας.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΧΡΙΜΑΝΗΣ, Περιφερειάρχης Ηπείρου: Η επα-

νέκδοση μιας εφημερίδας, πολλών μάλλον μια αποδημικής αποτελεί πάντα μια ευχάριστη εξέλιξη. Αν και στην εποχή μας κυριαρχούν τα ηλεκτρονικά μέσα ενημέρωσης, η εγκυρότητα εξακολουθεί να ταυτίζεται με τα έντυπα Μέσα Ενημέρωσης.

Η «Πανηπειρωτική» για πολλές δεκαετίες συνέβαλλε και στην ενημέρωση των αποδήμων, αλλά και στην προβολή των παραδόσεων και του πολιτισμού της Ηπείρου.

Το κενό που άφησε η διακοπή της έκδοσής της ήταν ευδιάκριτο, καθώς έλλειψε ένας συνδετικός κρίκος μεταξύ των αποδήμων, που παράλληλα τους συνέδεε με τη γενέθλια γη τους.

Σήμερα η αναγκαιότητα αυτή καθίσταται ολοένα και μεγαλύτερη, καθώς οι δεσμοί της νέας γενιάς με τις ρίζες τους ατονούν και η επανασύστασή τους αποτελεί πατριωτικό καθήκον όλων και ιδιαίτερα της ηγεσίας των απανταχού Ηπειρωτών.

Οι δυσκολίες του εγχειρήματος είναι προβλέψιμες. Είμαι σίγουρος πως από τη στιγμή που αποφασίσατε την επανέκδοση της «Πανηπειρωτικής» είστε αποφασισμένοι να δώσετε τον καλύτερο εαυτό σας για μια έκδοση της ιστορίας της Πανηπειρωτικής Συνομοσπονδίας, που να αποτελεί και βήμα ιδεών και προτάσεων, όχι μόνο για τους απόδημους, αλλά και για την ανάπτυξη της Ηπείρου.

Συγχαρητήρια για την πρωτοβουλία σας και καλώ τους απανταχού Ηπειρώτες να στηρίξουν την επανέκδοση της «Πανηπειρωτικής».

ΘΩΜΑΣ ΠΙΤΟΥΛΗΣ, Αντιπεριφερειάρχης ΠΕ Θεσπρωτίας: **Επ' ευκαιρία** της επανέκδοσής της «Πανηπειρωτικής» εφημερίδας ενημέρωσης, προβληματισμού, έκφρασης και προώθησης των πραγμάτων της Ηπείρου, θα ήθελα να εκφράσω τα συγχαρητήριά μου προς το Διοικητικό Συμβούλιο και την συντακτική Επιτροπή.

Θεωρώ ότι το εγχείρημα επανέκδοσης της εφημερίδας είναι μία προσπάθεια που οφείλουμε να στηρίξουμε όλοι οι Ηπειρώτες, ώστε να στεφθεί με επιτυχία.

Να γίνει το μέσον που θα προβάλλει την σκέψη, τον προβληματισμό, τις ανάγκες αλλά και τις διεκδικήσεις της ιδιαίτερης πατρίδας μας. Θα δώσει επίσης την ευκαιρία σε εμάς τους αυτοδιοικητικούς να επικοινωνούμε με αμεσότητα μέσω της εφημερίδας σας με τους ηπει-

ρώτες στην Αθήνα αλλά και όλη την Ελλάδα.

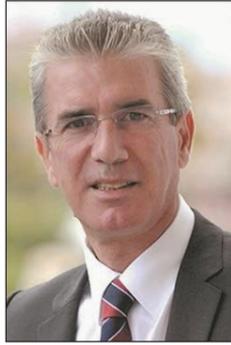
Να τους ενημερώνουμε να προβάλλουμε τα δεδομένα της Ηπείρου και ενημερωνόμαστε για τους δικούς τους προβληματισμούς. Θερμά συγχαρητήρια!

ΒΑΣΙΛΗΣ ΨΑΘΑΣ, Αντιπεριφερειάρχης Άρτας: Με την ευκαιρία της επανέκδοσης μετά από 20 χρόνια της εφημερίδας «ΠΑΝΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ», θέλω να ευχηθώ καλή επιτυχία στους συντελεστές αυτής της σημαντικής προσπάθειας. Ζούμε σε μια εποχή που η τεχνολογική πρόοδος και η κοινωνία της πληροφορίας έχουν αλλάξει τα δεδομένα που ίσχυαν στον τομέα της πληροφόρησης με τρόπο δραστικό. Κάθε νέα προσπάθεια στον χώρο του έντυπου τύπου, είναι μια ευκαιρία για να έρθει σε επαφή ο αναγνώστης με τον παραδοσιακό τύπο, που στηρίζεται στην έγκυρη αρθρογραφία και στην προβολή των σημαντικών θεμάτων της επικαιρότητας με τρόπο που θα σέβεται τον αναγνώστη.

Εύχομαι η νέα «ΠΑΝΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ» να βοηθήσει την Ηπειρό μας, με την προβολή και την ανάδειξη των θεμάτων και των προβλημάτων που αφορούν τον τόπο μας, φέρνοντας συγχρόνως και τους απόδημους πιο κοντά στην καθημερινότητα των Ηπειρωτών.

ΣΤΡΑΤΟΣ ΙΩΑΝΝΟΥ, Αντιπεριφερειάρχης Π.Ε. Πρέβεζας και Θεματικός Αντιπεριφερειάρχης Τουρισμού Περιφέρειας Ηπείρου: Με μεγάλη χαρά υποδεχόμαστε την επανέκδοση της Εφημερίδας «Πανηπειρωτική» η οποία θα αποτελέσει και πάλι τη φωνή της Πανηπειρωτικής Συνομοσπονδίας Ελλάδας.

Θα προσφέρει, όπως και στο παρελθόν, πολύτιμες υπηρεσίες ενημέρωσης με αναφορά την Ηπειρό μας, στους απανταχού Ηπειρώτες, σε Ελλάδα και εξωτερικό και σε όλους τους Έλληνες. Θα αναδεικνύει με επιδεξιότητα και ζήλο την ιστορία, τη λαογραφία και τον πολιτισμό της Ηπείρου, τις κοινές μας αξίες και παραδόσεις. Θα ενημερώνει για τα τρέχοντα της Ηπείρου και θα προβάλλει διακεκριμένους Ηπειρώτες οι οποίοι τιμούν με το έργο τους την αγαπημένη μας πατρίδα.

Η επανέκδοση της Πανηπειρωτικής αναπληρώνει το αισθητό κενό της απουσίας της και απαντά στην πραγματική ανάγκη ενημέρωσης αλλά και σύσφιξης δεσμών των απανταχού Ηπειρωτών. Στηρίζω ένθερμα το εγχείρημα και εύχομαι μια λαμπρή πορεία στη νέα φάση

της εφημερίδας.

ΚΩΣΤΑΣ ΣΙΑΡΑΒΑΣ, Χωρικός Αντιπεριφερειάρχης Ηπείρου: Με αφορμή την επανέκδοση της «ΠΑΝΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ» χαιρετίζω τη μεγάλη αυτή προσπάθεια της Πανηπειρωτικής Συνομοσπονδίας Ελλάδας και εύχομαι «Καλό κατευόδιο». Η ενημέρωση είναι βασικός πυλώνας ανάπτυξης και διατήρησης των σχέσεων με την γενέτειρα. Όπως φαίνεται οι Ηπειρώτες όπου κι αν βρεθούν έχουν το ηπειρωτικό στοιχείο μέσα τους, το βιώνουν και το διαλαλούν. Πολλά έχει να προσφέρει η «ΠΑΝΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ» την οποία εναγωνίως περιμένουμε. Προσωπικά θεωρώ ότι θα είναι ένας αληθινός σύμβουλος στην εκτέλεση του καθήκοντός μου. Θερμά συγχαρητήρια στην Πανηπειρωτική Συνομοσπονδία Ελλάδος που με τη δράση της μας κάνει υπερήφανους.

(Φωτ.: Αλέξης Τσέκας)

ΗΠΕΙΡΟΣ

Φτενά χωράφια κρατημένα σε πεζούλια
 κι άπιαστες γίδες που κρεμιούνται σε γκρεμούς,
 ετούτ' είν' η πατρίδα μας· μα η πουλία
 δε λάμπει πιο καθάρια σ' άλλους ουραμούς.
Γιώργος Κοτζιούλας

«Πανηπειρωτική»

Όργανο της Πανηπειρωτικής Συνομοσπονδίας Ελλάδας
 Υπεύθυνος σύμφωνα με το νόμο **Χρυσόστομος (Μάκης) Κιάμος -Χήτος**, Πρόεδρος της Πανηπειρωτικής Συνομοσπονδίας Ελλάδας
 Διευθύνεται από Συντακτική Επιτροπή
Χρήστος Τούμπουρος
Μαρίνα Τζάκου
Κώστας Παπαπάνος
Κατερίνα Σχισμένου
Γιώργος Μουσαγός
 panepirotikipress@gmail.com

Επιτροπή ύλης

Χρήστος Τούμπουρος
Μαρίκα Γκόνη
Ελένη Ντάσιου
Σταυρούλα Γ. Τσούτση
Σύλβια Τζοβάρια
Παναγιώτα Ντούτση
Μαργαρίτα Μαραζοπούλου
Νίκος Ζέκης

Περιμένουμε από τις Αδελφότητες, τους Συλλόγους, τις Ομοσπονδίες και κάθε Ηπειρώτισσα και Ηπειρώτη τις παρατηρήσεις τους για «Πανηπειρωτική» για να χρησιμεύσουν ως εφόδια στα επόμενα φύλλα.

Ο πρόεδρος της Βουλής δέχτηκε αντιπροσωπεία της ΠΣΕ

Με αγάπη και καθαρό Ηπειρώτικο συναίσθημα ο πρόεδρος της Βουλής των Ελλήνων Κωνσταντίνος Τασούλας υποδέχτηκε, στις 28 Ιανουαρίου στο γραφείο του, την αντιπροσωπεία της ΠΣΕ με επικεφαλής τον πρόεδρο Μάκη Κιάμο. Στην όλη συζήτηση κυριάρχησε το ενδιαφέρον για την ανάπτυξη της Ηπείρου και την ουσιαστικότερη λειτουργία της ΠΣΕ. Συζητήθηκαν πολλά προβλήματα που αφορούν την Ήπειρο και παρουσιάστηκε διεξοδικά όλο το πρόγραμμα δράσης. Στον πρόεδρο υποβλήθηκε σχετικό Υπόμνημα που εμπεριέχει την προγραμματισθείσα δράση της Πανηπειρωτικής σε όλες τις εκφάνσεις της Ηπειρώτικης δραστηριοποίησης. Αναπτύχθηκαν δε διεξοδικά τα αιτήματα που άπτονται της καλύτερης και αποδοτικότερης λειτουργίας της. Ο πρόεδρος συνεντάχθη με πολλές από τις προτα-

Ο Κωνσταντίνος Τασούλας με την αντιπροσωπεία της ΠΣΕ στο γραφείο του προέδρου της Βουλής

θείσες λύσεις και συνεχάρη το ΔΣ για τη δραστηριοποίησή του. Υποσχέθηκε δε πως θα είναι πάντα αρωγός και συμπαράστατος στο μεγάλο έργο που επιτελεί η Πανηπειρωτική Συνομοσπονδία Ελλάδας. Ιδιαίτερα τόνισε ότι η επανέκδοση της εφημερίδας «Πανηπειρωτική», η οποία θα αποτελεί έναν αληθινό δίαυλο επικοινωνίας με όλους τους Ηπειρώτες απανταχού της γης είναι ένα γεγονός ύψιστης σημασίας και γι' αυτό το ΔΣ αξίζει τα συγχαρητήρια και τη βοήθεια όλων των Ηπειρωτών.

Από την ΠΣΕ παρευρέθησαν εκτός του προέδρου, ο Α' Αντιπρόεδρος Βασίλης Παπαϊωάννου, ο Αναπληρωτής Ταμίας Αλέξανδρος Σπύρου, η Έφορος Δημοσίων Σχέσεων Μαρίκα Γκόνη και ο Έφορος Πολιτισμού Αλέξανδρος Λαμπρίδης.

ΤΟ ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΤΗΣ ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ

Το υπόμνημα με τις βασικές δράσεις της Πανηπειρωτικής Συνομοσπονδίας Ελλάδας (ΠΣΕ) που παρέδωσε η αντιπροσωπεία της Συνομοσπονδίας στον πρόεδρο της Βουλής είναι το παρακάτω:

«Την ημέρα της εαρινής ισημερίας, στις 21 Μαρτίου 2020, θα υποδεχθούμε την άνοιξη με συναυλία νεανικών σχημάτων που αποδίδουν με σύγχρονα μέσα την παράδοση.

Την τελευταία Κυριακή του Μαΐου (31/5/2020) στο Φραγκοκάστελο στην Κρήτη θα αποτίσουμε φόρο τιμής στα παλληκάρια Χατζημιχάλη Νταλιάνη που έπεσαν μέχρι τον τελευταίο στις 18/5/1828 αγωνιζόμενοι για τη λευτεριά, ανοίγοντας ουσιαστικά μεγάλο κύκλο εκδηλώσεων για τα διακόσια χρόνια της Επανάστασης του Γένους.

Το τελευταίο σαββατοκύριακο του Ιούνη, στο **Πεδίο του Άρεως** θα επαναλάβουμε πιο επιτυχημένα, πιο θαρρετά, το βήμα που κάναμε τον Οκτώβρη 2019, φέρνοντας στην καρδιά της Αθήνας την πολιτιστική ανάσα των Ηπειρωτών, καλώντας παράλληλα και δίνοντας περιθώριο δράσης και στις αδελφές οργανώσεις από την υπόλοιπη Ελλάδα να παρουσιάσουν τη δουλειά τους, συμβάλλοντας στη μετατροπή του άλσους από χώρο παραβατικότητας σε πνεύμονα ζωής και πολιτισμού.

Το τελευταίο τετράημερο του Ιούλη, ένα πολιτιστικό και περιβαλλοντικό καρναβάλι στον κύκλο εκδηλώσεων **ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΕΣ ΟΧΘΕΣ**, θα προσεγγίσει τους αρχαιολογικούς χώρους της Ηπείρου, από την Νικόπολη, την Αμβρακία, την Κασσώπη, τη Δωδώνη, ως τα Γίτανα και τον Βουθρωτό, αναδεικνύοντας τους αρχαιολογικούς θησαυρούς μας και το απάραμιλλο φυσικό και ιστορικό μας περιβάλλον.

Ακολουθούν το φθινόπωρο οι εκδηλώσεις στο ΗΡΩΔΕΙΟ ή στο ΜΜΑ για το **ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟ ΜΟΙΡΟΛΟΙ** και τέλος για το 2020 στο Ζάππειο πολυήμερο πολιτιστικό γεγονός με εικαστικά και λογοτεχνία.

Όλες οι δράσεις μας αυτές και πολλές άλλες μικρότερες στο **Πνευματικό μας Κέντρο** και αλλού γίνονται με πολύ κόπο, αγάπη για την Ήπειρο και στηρίζονται οικονομικά σχεδόν εξ ολοκλήρου στη φιλοτιμία, την εθελοντική προσφορά, των επώνυμων και κυρίως ανώνυμων Ηπειρωτών και φίλων της Ηπείρου. (...)

Οι ενέργειες μας δεν περιορίζονται στον πολιτισμό. Η ΠΣΕ είναι παρούσα σε κάθε πρόβλημα που αντιμετωπίζουν οι Ηπειρώτες και η Ήπειρος.

Ιδιαίτερα στεκόμαστε στην προάσπιση του δημόσιου χαρακτήρα των κληροδοτημάτων ο οποίος βρίσκεται στο στόχαστρο ιδιωτικών συμφερόντων. Η ΠΣΕ τις μέρες αυτές βρίσκεται στην πρώτη γραμμή κινητοποιώντας όλους του Ηπειρώτες, που με ομόφωνα ψηφίσματα του Περιφερειακού Συμβουλίου, όλων των Δημοτικών Συμβουλίων, δεκάδων φορέων συμπαραστήκονται στην προσπάθεια μας να μην ιδιωτικοποιηθεί η διαχείριση του Ζαππειού Μεγάρου. Η πριν λίγους μήνες παράσταση του ΔΣ μας στην Υπουργό Πολιτισμού και Αθλητισμού κα Λίνα Μενδώνη για το θέμα, έτυχε της αμέριστης αποδοχής της, με τη ρητή δήλωση της ότι είναι στη διάθεση μας

Η απάντηση του προέδρου της Βουλής των Ελλήνων Κωνσταντίνου Τασούλα για την επανέκδοση της εφημερίδας «Πανηπειρωτική» και την πολιτιστική δράση της ΠΣΕ

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΠΡΟΕΔΡΟΥ

Αθήνα, 31/1/2020

Αρ. Πρωτ.: **SIS**
Σχετικά: 401/28-01-2020

Προς:

ΠΑΝΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΚΛΕΙΣΘΕΝΟΥΣ 15
105 52 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ.: 210-3241137
ΦΑΞ: 210-3243822

Αξιότιμε κ. Πρόεδρε,

Λάβαμε το αίτημά σας για οικονομική συνδρομή της Βουλής των Ελλήνων στον Φορέα με την επωνυμία ΠΑΝΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ που εκπροσωπείτε.

Κατόπιν εξέτασης του αιτήματός σας και λαμβάνοντας υπόψη τις δυνατότητες του προϋπολογισμού της Βουλής για την τρέχουσα περίοδο, σας ενημερώνουμε ότι η ΒτΕ θα συμβάλει με το ποσό των 20.000 ευρώ ως οικονομική ενίσχυση: α) 15.000 για την εφημερίδα «ΠΑΝΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ» που εκδίδει ο Φορέας σας και β) 5.000 για την εκδήλωση που διοργανώνει ο Φορέας σας στο Φραγκοκάστελο στην Κρήτη την τελευταία Κυριακή του Μαΐου (31-5-2020).

Τέλος, σας γνωστοποιούμε ότι στο προσεχές χρονικό διάστημα, θα επικοινωνήσει μαζί σας η αρμόδια Υπηρεσία της Βουλής των Ελλήνων, προκειμένου να προσκομίσετε τα απαραίτητα έγγραφα για τη συνέχιση και την ολοκλήρωση της διαδικασίας επιχορήγησής σας.

Ευχόμαστε καλή επιτυχία στο έργο σας.

Με εκτίμηση

Βασίλειος Νταβώνης

Προϊστάμενος Γραφείου Προέδρου

να παραστεί ως μάρτυρας στο δικαστήριο, υπέρ των απόψεων της ΠΣΕ.

Κε Πρόεδρε,

Την Κυριακή, στο ΣΕΦ, πήρατε στα χέρια σας το πρώτο φύλλο στην νέα περίοδο της εφημερίδας της ΠΣΕ «ΠΑΝΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ». Εφημερίδα που είναι ανοικτή σε όλους τους Ηπειρώτες, έχει την ελπίδα να παρουσιάσει κάθε θέμα της Ηπείρου και των Ηπειρωτών και κυρίως την πολυσχιδή δράση της ηπειρωτικής αποδημίας. Από την άποψη αυτή στις στήλες της θα βρει φιλοξενία κάθε ενέργεια της Βουλής των Ελλήνων (Νόμοι, διατάγματα, ερωτήσεις, αναφορές κλπ) που αναφέρονται στην Ήπειρο, για την υλοποίηση της θέλησής μας αυτής προσδοκούμε στη βοήθεια σας. Η εφημερίδα μας θα βρίσκεται ηλεκτρονικά στην ιστοσελίδα μας (www.panepirotiki.com), ανανεούμενη κάθε μήνα και ελπίζουμε αν αντιμετωπίσουμε την ετήσια δαπάνη των 15.000 € που απαιτούνται να την τυπώνουμε και να την διανέμουμε δωρεάν στις χιλιάδες των

ηπειρωτών που μας εξέπληξαν με τη θερμή υποδοχή που της επεφύλαξαν και την έκαναν ανάρπαστη!

Κε πρόεδρε,

Γνωρίζετε εξ ίδιας πείρας, ότι οι πολιτιστικοί μας φορείς διοικούνται από συμπατριώτες που θυσιάζουν από τον προσωπικό τους χρόνο και προσφέρουν ανιδιοτελώς και συχνά χρηματοδοτούν εξ ιδίων τη λειτουργία των αδελφοτήτων μας.

Η δράση μας στον πολιτισμό, στην ανάπτυξη, η προσφορά στα χωριά μας που κυριολεκτικά επιβιώνουν χάρις στην συνεχή επί δεκαετίες στήριξη των αποδήμων παιδιών τους, βασίζονται ΜΟΝΟ στην άοκνη παρουσία όλων των χωριανών.

Γνωρίζετε καλά κε πρόεδρε, ότι σήμερα, η συλλογική δράση δεν προάγεται. Αντίθετα συνήθως επιβραβεύεται σχεδόν αποκλειστικά η προσωπική ανάδειξη.

Στους κόλπους της ηπειρωτικής αποδημίας δρουν (με διακυμάνσεις στο χρόνο) άνω των 470 σωματείων. Είναι συνηθισμένο να εμφανίζεται αυτή η διακύμανση στην

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Το ΔΣ της ΠΣΕ νιώθει την υποχρέωση να συγχαρεί δημόσια τον κ. Πρόεδρο της Ελληνικής Βουλής, που πάντα συμπαρίσταται στο έργο της Πανηπειρωτικής Συνομοσπονδίας Ελλάδας (ΠΣΕ) εκφράζοντας έτσι τα αισθήματά του και την αγάπη του για την Ήπειρο.

λειτουργία τους, αναλόγως της προθυμίας ανάληψης των ευθυνών από

Με βάση το Ν.4557/2018, και τη παρ.1 του άρθρου 20, με τον οποίο ενσωματώθηκε στην Ελληνική νομοθεσία η Οδηγία (ΕΕ) 2015/849, σχετικά με την «πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας», υποχρεώνονται οι νομικές οντότητες των μη κερδοσκοπικών νομικών προσώπων (σωματεία-σύλλογοι κτλ), να καταχωρούν τα στοιχεία των νόμιμων εκπροσώπων τους (πρόεδρος, γραμματέας, ταμίας) στο Κεντρικό Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων.

Οι πολιτιστικές οργανώσεις όμως δεν μπορούν να ενταχθούν στο συγκεκριμένο πλαίσιο. Δεν είναι επιχειρήσεις. Δεν έχουν εμπορικές ή άλλες επιχειρηματικές σχέσεις και δραστηριότητες. Επαναλαμβάνουμε για ακόμα μια φορά πως δε μπορεί να αντιμετωπίζονται με τους όρους που αντιμετωπίζονται οι επιχειρήσεις ή άλλες σχετικές νομικές μορφές. Για αυτό το λόγο ζητάμε να υπάρχει απαλλαγή των πολιτιστικών σωματείων από την υποχρέωση καταχώρισης στο Κεντρικό Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων, των στοιχείων των νόμιμων εκπροσώπων τους. Αλλιώς τα στοιχεία αυτά υπάρχουν ήδη στο μητρώο της ΓΓΠΣ. Να επεκταθούν και στις πολιτιστικές οργανώσεις οι διατάξεις εκείνες που εξαιρούν τους Συλλόγους Γονέων και Κηδεμόνων, που δεν αποκτούν έσοδα υποκειμένα σε φόρο εισοδήματός, αλλά αποκλειστικά και μόνο έσοδα που πραγματοποιούνται κατά την εκπλήρωση του σκοπού τους.

Η εφαρμογή της σχετικής διάταξης θα οδηγήσει τις πολιτιστικές μας οργανώσεις σε πρόσθετα έξοδα (λογιστική υποστήριξη, εξώδικα, δικαστικά κτλ), πέραν των άλλων δαπανών για τη λειτουργία τους (έξοδα ενημέρωσης των μελών τους, πολιτιστικές εκδηλώσεις κ.α.). Τελικά θα τις οδηγήσει στην τελική και ολοκληρωτική τους διάλυση, δεδομένου ότι δεν θα υπάρχει χωριανός να αναλάβει την διοίκηση με επικρεμάμενο τον πλέκου βαρυτάτων προστίμων (10.000€ και 20.000€), αν καθυστερήσει για λίγες ημέρες την υποβολή των στοιχείων του. Στην συνθηέστατη δε περίπτωση της αδρανούς λειτουργίας των συλλόγων για κάποιο διάστημα (ίσως και λίγα χρόνια), η πιθανή επαναλειτουργία θα είναι ουσιαστικά αδύνατη. Θεωρούμε κε Πρόεδρε, ότι το κύρος της προσωπικότητάς σας και η θεσμική σας ιδιότητα θα είναι καθοριστική για την αποδοχή του αιτήματός μας, πού ήδη έχει κατατεθεί στον αρμόδιο υπουργό Οικονομικών και θα επικαιροποιηθεί με νέο αίτημα τις επόμενες ημέρες».

Πρωτοβουλία της ΠΣΕ για την

Ανοίγει οργανωμένα και συντονισμένα διάλογο για την

της με πρωταγωνιστικό το ρόλο της εφημερίδας

Ο δεσμός των Ηπειρωτών με τη γενέτειρα, πολλές φορές αποτυπώνεται και στο μέσο ενημέρωσης. Το γεγονός αυτό έγινε σύντομα κατανοητό από τους Ηπειρώτες και για το λόγο αυτό άρχισαν να εκδίδουν εφημερίδες στις οποίες διατύπωναν -και διατυπώνουν- τα προβλήματα και τον εν γένει τον προβληματισμό τους για την ανάπτυξη της γενέτειρας και τη διάσωση, τη διατήρηση και τη μεταλαμπάδευση της πολιτιστικής μας κληρονομιάς.

Με αυτές τις σκέψεις η ΠΣΕ θα πρωτοστατήσει στη διατήρηση της έκδοσης των εφημερίδων. Για το λόγο αυτό απέστειλε προς όλες τις Αδελφότητες και τα Σωματεία το ακόλουθο κείμενο του Εφόρου Τύπου. Μια πρώτη κίνηση για να προετοιμαστεί το έδαφος για μια σύσκεψη στην ΠΣΕ προκειμένου να κουβεντιάσουμε το θέμα, αλλά και να προγραμματίσουμε περαιτέρω την προσπάθειά μας.

Επιστολή προς τις αδελφότητες

Ο Έφορος Τύπου της ΠΣΕ **Χρήστος Τούμπουρος** έστειλε προς τις αδελφότητες την παρακάτω επιστολή: «Η Ήπειρος είναι η γενέτειρα, ο γεωγραφικός αυτός χώρος που δεν σηματοδοτείται απλά από τοπικά όρια, αλλά νοηματοδοτείται με όλες τις αξίες και το περιεχόμενο της Ηπειρωτικής παράδοσης και του Ηπειρωτικού πολιτισμού. Και αυτός ο πολιτισμός δεν έχει σύνορα, αλλά έχει κατακτήσει τα πέρατα της οικουμένης, εκεί όπου οι Ηπειρώτες δίνουν το στίγμα τους και ορίζουν σημείο αναφοράς την πατρίδα. Για τον Ηπειρώτη "όλος ο κόσμος ένα

κόσμος και μια πατρίδα η γη, δεν ζει χωρίς πατρίδα η ανθρώπινη ψυχή". Και αυτή την πατρίδα, την Ήπειρο, κουβαλά μέσα του, είναι δεμένος μ' αυτήν με "χίλιες χρυσές λιανωκάμωτες αλυσίδες" που καθορίζουν το Είναι του και προσδιορίζουν την συμπεριφορά του. Ήπειρος παντού!

Την πατρίδα, τη γενέτειρα, την ενθυλάκωσε και είναι αλήθεια "την εγκατέστησε" και στην Αττική, κυρίως όπου διαβίω ο περισσότερος απόδημος Ηπειρώτικος πληθυσμός. Κυριαρχούμενος από το αίσθημα της ενότητας "μεταξύ μας" και της αλληλοβοήθειας, από τη θέληση συμπαραστάσης που πηγάζει από την αγάπη για το χωριό, συνέπηξε τις Αδελφότητες, τα κύτταρα αυτά συντήρησης και ανάπτυξης του Ηπειρωτικού πολιτισμού και μεταλαμπάδευσής του στη νέα γενιά. Στα Ηπειρωτόπουλα! Και ασφαλώς η προσφορά τους πέρα από τα πολιτιστικά δεδομένα είναι συγκινητική στο χωριό με έργα υποδομής και ανάπτυξης.

Για την επιτυχία του σκοπού και της λειτουργίας των Αδελφοτήτων-Σωματείων οι Ηπειρώτες

Από τη σύσκεψη για την έκδοση της εφημερίδας «Πανηπειρωτική»

κατανόησαν και αποδέχτηκαν την ουσιαστική συνεισφορά του Τύπου. Για το λόγο αυτό άρχισαν και οι περισσότερες Αδελφότητες άρχισαν να εκδίδουν εφημερίδες με πατριωτικό και γενικότερα Ηπειρωτικό περιεχόμενο. Ο Τύπος λοιπόν λειτούργησε και λειτουργεί ως ο συνδετικός κρίκος των μελών, των χωριανών και εν γένει των πατριωτών. Αληθινό σχολείο που μεταφέρεται από γενιά σε γενιά η ιστορία, τα ήθη και έθιμα, η παραδοσιακή ζωή του χωριού. Το σπουδαιότερο. Οι νέοι γίνονται κοινωνοί της Ηπειρωτικής ζωής και μπολιάζονται από τα νάματα της παράδοσης, «του ιερού και πολύτιμου» αυτού κρίκου-συνδέσμου με τη γενέτειρα, ο οποίος έτσι δυναμώνεται και γίνεται ακατάλυτος.

Η δράση του Συλλόγου, η προσφορά του και γενικότερα το Ηπειρωτικό άρωμα αποτυ-

πώνεται στην εφημερίδα που το περιεχόμενό της γίνεται αντικείμενο συζήτησης και αναφοράς πολλές φορές μεταξύ των χωριανών, των αποδήμων ή και των μόνιμων κατοίκων. Οι σκέψεις όμως αυτές διευρύνονται αναλογιζόμενοι το έργο που επιτελεί η Πανηπειρωτική Συνομοσπονδία Ελλάδας, η οποία στις τάξεις της απαριθμεί πάνω από τετρακόσια πενήντα (450) μέλη που συνδραστηριοποιούνται και ως εκ τούτου διακατέχεται και κυριαρχείται αναγκαστικά από το ευρύτερο ηπειρωτικό πνεύμα. Γι' αυτό είναι αναγκαία η έκδοση εφημερίδας και από την ΠΣΕ για να εντάξουμε γενικότερα τη δραστηριότητα όλων των Αδελφοτήτων – Σωματείων και να προωθήσουμε το Ηπειρωτικό πνεύμα και τον Ηπειρωτικό πολιτισμό.

Το σημερινό ΔΣ της ΠΣΕ, από τις πρώτες μέρες αφότου ανέλα-

Τιμητική διάκριση απ' το Ίδρυμα Μπότση

Το Ίδρυμα Προαγωγής Δημοσιογραφίας «**Αθανασίου Βασ. Μπότση**» απένειμε τιμητική διάκριση στη **Ρίτα Νάστου** για το πνευματικό και πολιτιστικό έργο στο Αράχθειο Θέατρο. Την τιμητική διάκριση απένειμε ο υπουργός Δικαιοσύνης **Κωνσταντίνος Τσιάρας** στη διάρκεια της εκδήλωσης για βραβεία του Ιδρύματος Μπότση στις 15/1/2020. Στην εκδήλωση παραβρέθηκε και ο πρόεδρος της ΠΣΕ **Μάκης Κιάμος**.

Ο πρόεδρος του Ιδρύματος Μπότση Πάνος Καραγιάννης, η Ρίτα Νάστου και ο Κώστας Τσιάρας

Φεστιβάλ Αντιφωνικού Τραγουδιού

Με απόλυτη επιτυχία πραγματοποιήθηκε το «8ο Παραδοσιακό Αντιφωνικό Φεστιβάλ Παραδοσιακών Τραγουδιών» τραγουδισμένο από χορωδιακά σχήματα, στις 14 Φεβρουαρίου, στην αίθουσα της Πανηπειρωτικής Συνομοσπονδίας Ελλάδας. Την εκδήλωση διηύθυνε ο μαέστρος **Βαγγέλης Κώτσιου**.

Συμμετείχαν οι ακόλουθες χορωδίες: «Χορωδία της ΠΣΕ», «Χορευτικός Όμιλος Ελληνικής Παράδοσης "Ο Σταυραητός"», «Μορφωτικός και Πολιτιστικός Σύλλογος Αρφαρών "Η ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗ"», «Χορευτικός Εκπολιτιστικός Σύλλογος "Οι Αμφιείς"», «Ένωση Ηπειρωτών Αχαρνών», «Ένωση Ηπειρωτών Χαλανδρίου», «Πολιτιστικός Σύνδεσμος Φίλων Χορού και Παράδοσης Τερψιθέας Γλυφάδας», «Σύνδεσμος Ηπειρωτών Ζωγράφου "Η Ήπειρος"» και η «Χορωδία Μικρασιατών Αναβύσσου και Ευρύτερης Περιοχής».

Παρευρέθη ο πρόεδρος της ΠΣΕ **Μάκης Κιάμος** και χαιρέτισε την εκδήλωση. Η Έφορος Δημοσίων Σχέσεων της ΠΣΕ **Μαρίκα Γκόνη** παρουσίασε το πρόγραμμα.

Ευχαριστή

Η πρόεδρος του Μορφωτικού & Πολιτιστικού Συλλόγου «**ΤΟ ΑΝΘΟΣ**» **Δήμητρα Πολίτσου** απέστειλε προς την Πανηπειρωτική Συνομοσπονδία Ελλάδας την παρακάτω ευχαριστήρια επιστολή:

«**Αγαπημένα μας αδελφια, Ηπειρώτες,**

Καλή Σαρακοστή. Πολλά χαιρετίσματα από την αγαπημένη πατρίδα, την Ήπειρο.

Στους πρόποδες του Μπισικελιού, απέναντι από τη λίμνη Παμβώτιδα βρίσκεται η Ιερά Μονή Δουραχάνης. Πλησίον της Μονής ιδρύθηκε το έτος 1980 και λειτουργεί συνεχώς έκτοτε το Σωματείο μας με πρωτοπόρο τον Ιερομόναχο Αθανάσιο Χατζή. Σκοπός του, μεταξύ άλλων, είναι η πνευματική και μορφωτική πρόοδος, η καλλιέργεια των γραμμάτων, η με κάθε νόμιμο τρόπο βοήθεια στους πάσχοντες συνανθρώπους μας, η συμβολή στον αγώνα για την προστασία του περιβάλλοντος, κ.τ.λ. Τους σκοπούς αυτούς προσπαθούμε να τους πετύχουμε με την ίδρυση και λειτουργία Σχολείων (Δημοτικό-Γυμνάσιο), την υλική και ηθική ενίσχυση μαθη-

αποδημία

κατάσταση και τις προοπτικές « Πανηπειρωτική »

βε τα καθήκοντά του, με ομόφωνη απόφαση καθόρισε την αρχή του νέου έτους (2020) ως ημερομηνία έκδοσης της εφημερίδας "Πανηπειρωτική". Μ' αυτόν τον τρόπο θα ενδυναμώσουμε την επικοινωνία και τη συνεργασία με τα μέλη μας και έτσι η προσπάθειά μας θα είναι αποδοτικότερη. Η "Πανηπειρωτική" μετά από είκοσι χρόνια εκδίδεται και πάλι! Προσδοκούμε στην άμεση συνεργασία, επιθυμούμε να είναι – συλλογικά η φωνή όλων των μελών-Σωματείων και ελπίζουμε σε μια αγαστή συμπίεση. Ο πυρήνας και η βάση της θα είναι οι εφημερίδες που εκδίδουν οι Αδελφότητες, τα πρωτοπόρα αυτά Ηπειρώτικα κύτταρα που "φυλάττουν Θερμοπύλες", δηλαδή πρωτοστατούν στη διατήρηση, ανάπτυξη και διάδοση του Ηπειρώτικου πολιτισμού. Σκοπός και επιθυμία μας είναι κάθε Ηπειρώτης και κάθε Ηπειρώτισσα να είναι ο άμεσος συνεργάτης της εφημερίδας μας. Ο στόχος είναι κοινός και συνεπώς η υλοποίησή του πρέπει να γίνεται από κοινού. Οι Ηπειρώτες και οι Ηπειρώτισσες όπου και όταν λειτούργησαν ομαδικά ΜΕΓΑΛΟΥΡΓΗΣΑΝ!»

Συνολικά, η επανέκδοση της εφημερίδας της ΠΣΕ αποτελεί μεγάλο επίτευγμα για την Ηπειρωτική αποδημία. Η εφημερίδα μπορεί υπό προϋποθέσεις να λειτουργήσει ως ένα ισχυρό εργαλείο για την αναστροφή της φθίνουσας πορείας αδελφοτήτων, ενώσεων, ομοσπονδιών, ακόμη και της ίδιας της ΠΣΕ.

Μέσα από τις στήλες του εντύπου θα γίνει προσπάθεια να παρουσιαστούν όλες οι δράσεις της οργανωμένης ηπειρωτικής αποδημίας από την ίδρυσή του κάθε φορέα, τη σημερινή του κατάσταση και τις δυνατότητες δράσης του. Η μηνιαία μας έκδοση φιλοδοξεί να αποτελέσει ιμάντα μετάδοσης εμπειρίας, πρωτοβουλιών, νέων δράσεων μεταξύ των φορέων μας. Θα γίνει προσπάθεια να εντοπιστούν και να αναδειχτούν εκείνα τα θέματα που αποτελούν στοιχεία αναζωογόνησης της προβολής του λαϊκού πολιτισμού μας, της πλούσιας πολιτιστικής κληρονομιάς και πώς μπορεί αυτή να δοθεί μέσα από τη δράση των συλλόγων μας. Ποια είναι τα θέματα εκείνα που σήμερα πρέπει να απασχολήσουν τους συλλόγους μας. Μέσα από οργανωμένη συζήτηση στις στήλες μας θα βοηθήσουμε να συνεργαστούν οι σύλλογοι που εκδίδουν έντυπα, που διαχειρίζονται ξενώνες στα χωριά, που έχουν κληροδοτήματα, να ενημερωθούν τα μέλη μας για τα προβλήματα ειδικά και γενικά της Ηπείρου και να αναπτύξουν ενεργά καθημερινές συντονισμένες δράσεις για όσα μας απασχολούν ως απόδημους Ηπειρώτες.

Η ΠΣΕ ανοίγει οργανωμένα, συντονισμένα, διάλογο για την κατάσταση της αποδημίας και τις προοπτικές της. Η εφημερίδα μας θα έχει πρώτο λόγο στην παρουσία του διαλόγου αυτού.

Για επιστολή απ' «ΤΟ ΑΝΘΟΣ»

τών και σπουδαστών, τη λειτουργία οικοτροφείου, κατασκηνώσεων, βιβλιοθηκών κ.τ.λ. Στις ιδιόκτητες εγκαταστάσεις του Σωματείου με τη βοήθεια του Θεού και τη συμπαράσταση του κόσμου φιλοξενούμε αυτή τη στιγμή χωρίς καμία οικονομική επιβάρυνση 70 παιδιά που έχει αφαιρεθεί η επιμέλεια με εισαγγελική απόφαση, ορφανά, φτωχά, διαλυμένων οικογενειών και με διάφορες άλλες ανάγκες. Τα παιδιά του Λυκείου μεταφέρονται με λεωφορείο του συλλόγου και φοιτούν σε Λύκεια της πόλης των Ιωαννίνων.

Ο Σύλλογός μας είναι φιλανθρωπικός μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα και δεν έχει μόνιμους πόρους. Τα έσοδά του καλύπτονται με τις προσφορές του ανώνυμου λαού. Επίσης όλα τα μέλη και το διδακτικό προσωπικό είναι εθελοντές. Τα παιδιά τις ελεύθερες ώρες παίζουν στο γυμναστήριο, στην αίθουσα με πινακ-πονγκ και με ποδοσφαιράκια. Επίσης λειτουργεί δανειστική βιβλιοθήκη που την εμπλουτίζουμε στο μέτρο των δυνατοτήτων μας με βιβλία από φίλους μας και φορείς. Συμπαραστάτης στο κοινωνικό έργο που επιτελούμε είναι ο ανώνυμος λαός που συμπαραστέ-

κεται με κάθε τρόπο. Παραλάβαμε τα τρόφιμα και σχολικά είδη που με τόση αγάπη συγκεντρώσατε για τα παιδιά του οικοτροφείου μας. Για την ευγενική σας χειρονομία σας ευχαριστούμε θερμά. Μας συγκινεί μας συμπαραστέκεστε. Η ευεργεσία και το φιλότιμο των Ηπειρωτών σας εμπνέουν και εσάς. Έχουμε πράγματι μεγάλη ανάγκη τέτοιων αξιόπαινων και ωφέλιμων πρωτοβουλιών και δράσεων. Είστε σημαντικοί αρωγοί σε μια δύσκολη εποχή που διανύουμε. Χαιρόμαστε για την ικανότητά σας να αφουγκράζεστε την ανάγκη των ανθρώπων προσφέροντάς τους λίγη δροσιά, δείχνοντας έμπρακτα το ενδιαφέρον σας. Ευχαριστίες από τον πατέρα Αθανάσιο, το προσωπικό και τα παιδιά. Μας δίνετε κουράγιο να συνεχίσουμε το έργο που με τη βοήθεια του Θεού και τη συμπαράσταση όλου του κόσμου επιτελούμε.

Μόνο μαζί μπορούμε να συνεχίσουμε και να βελτιώσουμε την καθημερινότητα των παιδιών που αγκαλιάζουμε. Μαζί, ας ενώσουμε τις δυνάμεις μας για να προσφέρουμε περισσότερες ευκαιρίες και ένα καλύτερο μέλλον στα παιδιά»

ΠΑΝΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

Προς: Ομοσπονδίες-Αδελφότητες -Συλλόγους
μέλη της Π.Σ.Ε.
Υπόψη Προέδρου
(Για ενημέρωση των αντιπροσώπων στην Π.Σ.Ε.)

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΓΙΑ ΤΑΚΤΙΚΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Πανηπειρωτικής Συνομοσπονδίας Ελλάδος καλεί τους αντιπροσώπους των σωματείων – μελών της σε Τακτική Γενική Συνέλευση την Κυριακή 22 Μαρτίου 2020 και ώρα 9π.μ., στην αίθουσα Συνελεύσεων του ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΗΠΕΙΡΩΤΩΝ, (Κλεισθένους 15, 7ος όροφος), (Ωρα προσέλευσης αντιπροσώπων για την απαρτία 8.30 π.μ.)

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΗΣ

1. Απολογισμός δράσης του Δ.Σ. της Π.Σ.Ε.
2. Προγραμματισμός δράσης επόμενου έτους
3. Οικονομικός απολογισμός
4. Προϋπολογισμός επόμενου έτους
5. Έκθεση Ελεγκτικής Επιτροπής
6. Ψηφίσματα

Σε περίπτωση που δεν επιτευχθεί η προβλεπόμενη από το καταστατικό απαρτία η Γενική Συνέλευση άνευ άλλης πρόσκλησης θα επαναληφθεί την Κυριακή 29 Μαρτίου 2020 την ίδια ώρα και στον ίδιο χώρο.

Προσοχή: Προς αποφυγήν ταλαιπωρίας και επειδή είναι βέβαιο ότι στην πρώτη συνέλευση ΔΕΝ ΘΑ ΥΠΑΡΞΕΙ ΑΠΑΡΤΙΑ καλούνται τα μέλη να έρθουν την

ΚΥΡΙΑΚΗ 29 ΜΑΡΤΙΟΥ 2020 ΚΑΙ ΩΡΑ 9π.μ.

στον ίδιο ως άνω τόπο

αίθουσα Συνελεύσεων του ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΗΠΕΙΡΩΤΩΝ,

(Κλεισθένους 15, 7ος όροφος, τηλ.210-3243822),

(Ωρα προσέλευσης αντιπροσώπων για την απαρτία 8.30 π.μ.)

Στη Γ.Σ. συμμετέχουν τα ταμειακά εντάξει μέλη με τους νόμιμους αντιπροσώπους. Παρακαλούνται τα διοικητικά συμβούλια να τακτοποιήσουν εγκαίρως τις εκκρεμότητές τους - άρθρο 11, παρ. 3,4,5 - και να ενημερώσουν τους αντιπροσώπους τους να πάρουν μέρος στη συνέλευση.

Με πατριωτικούς χαιρετισμούς
Για το Διοικητικό Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος
Χρυσόστομος (Μάκης)
Χήτος – Κιάμος

Ο Γεν. Γραμματέας
Σωτήρης Κολιούσης

«Το Κούγκι» στα Γιάννενα

Η Ένωση Ηπειρωτών Αγίου Δημητρίου Αττικής «ΤΟ ΚΟΥΓΚΙ», συνεχίζοντας με αμείωτο ενδιαφέρον τις πολυπλευρές πολιτιστικές δραστηριότητες συμμετείχε μετά από πρόσκληση της Περιφέρειας Ηπείρου και του Δήμου Ιωαννιτών στις εορταστικές εκδηλώσεις για την 107η επέτειο της Απελευθέρωσης των Ιωαννίνων.

Στις 21.2.2020 περισσότερα από 30 μέλη του Συλλόγου, με παραδοσιακές φορεσιές, έλαβαν μέρος στην παρέλαση παρουσία της Α.Ε. του Προέδρου της Δημοκρατίας.

Στις 22.2.2020 ο Σύλλογος παρουσίασε με μεγάλη επιτυχία στον Πολιτιστικό Πολυχώρο Δημήτρης Χατζής το Θεατρικό

έργο «ΤΑ ΟΧΥΡΑ ΤΟΥ ΜΠΙΖΑΝΙΟΥ- Νικολάκης Εφέντης τραγικό Έρωτας» του Ομότιμου Καθηγητή του ΤΕΦΑΑ Πανεπιστημίου Αθηνών Ηλία Δήμα. Αυτό το θεατρικό έργο, με πρωτότυπο σενάριο, αναφέρεται στον τραγικό Έρωτα Νικολάκη Εφέντη ελληνικής καταγωγής, που θυσίασε την ζωή του για το καλό της πατρίδας, παρά το γεγονός ότι υπηρετούσε ως αξιωματικός στον τουρκικό στρατό στα Γιάννενα. Η αυτοθυσία του αυτή αποτελεί φωτεινό παράδειγμα στους αιώνες! Η Θεατρική αυτή παράσταση αποτελεί ένα μνημόσυνο για την ανάπαυση της ψυχής του Έρωτα και όλων αυτών που αγωνίστηκαν και θυσιάστηκαν για την Απελευθέρωση των Ιωαννίνων.

Η παρέλαση του Συλλόγου στα Γιάννενα

Η προσφορά της ΠΣΕ στην Ήπειρο

Η αντιπροσωπεία της ΠΣΕ, αποτελούμενη από τον πρόεδρο **Χρυσόστομο - Μάκη Κιάμο**, την έφορο δημοσίων σχέσεων **Μαρίκα Γκόνη** και το μέλος του ΔΣ **Κώστα Ζηκόπουλο**, παραυρέθηκε στις εορταστικές εκδηλώσεις που έγιναν παρουσία του Προέδρου της Δημοκρατίας **Προκόπη Παυλόπουλου** για τα 107 χρόνια από την απελευθέρωση των Ιωαννίνων στις 21.2.2020.

Αρχικά παρακολούθησε την ομιλία του προέδρου της Βουλής των Ελλήνων **Κωνσταντίνου Αν. Τασούλα**, βουλευτή Ιωαννίνων για την απελευθέρωση της πόλης. Στη συνέχεια παραυρέθηκε στην παρέλαση, στην οποία συμμετείχε με τριάντα άτομα ο **Σύλλογος Ηπειρωτών Αγίου Δημητρίου Αττικής «Το Κούγκι»**.

Ξεχωριστό χρώμα έδωσαν οι εκπρόσωποι των Συλλόγων Κρητών και Μανιατών, που για μια ακόμη φορά βρέθηκαν στα Γιάννενα για να τιμήσουν τους προγόνους τους Μπιζανομάχους. Τη μνήμη των έξι παλληκαριών του 3ου Λόχου του 11ου Πεζικού Σώματος, από Μεσσηνία, Αρκαδία και Κρήτη, που έπεσαν στον Λόφο της Δουρούτης την παραμονή της απελευθέρωσης της πόλης.

Στο Πνευματικό Κέντρο του Δήμου Ιωαννίνων έγινε εκδήλωση με θέμα: «Κρήτες εθελοντές στον Ηπειρωτικό και Μακεδονικό Αγώνα». Συνδιοργανωτές της εκδήλωσης ήταν η «Παγκρήτιος Ένωσις» με τους συλλόγους Κρητών Ηπείρου και το Σύλλογο Κρητών Φοιτητών Ιωαννίνων. Την ΠΣΕ εκπροσώπησε η **Μαρίκα Γκόνη**, η οποία χαιρέτισε την εκδήλωση και ενημέρωσε τους παρευρισκόμενους πως την τελευταία Κυριακή του Μαΐου (31.5.2020) στο Φραγκοκάστελο στην Κρήτη η ΠΣΕ θα αποτίσει φόρο τιμής στα παλληκάρια Χατζημιχάλη Νταλιάνη που έπεσαν μέχρι τον τελευταίο στις 18.5.1828 αγωνιζόμενοι για τη λευτεριά.

Στη Μονή Ντουραχάνη και στο 2ο Ειδικό Σχολείο

Το ΔΣ της ΠΣΕ με την ευθύνη της επιτροπής Γυναικών και Αλληλεγγύης, διοργάνωσε με επιτυχία την Τετάρτη, 18 Δεκεμβρίου 2019 εκδήλωση αγάπης και προσφοράς, «Το τσάι της Αγάπης», στην αίθουσα της Ομοσπονδίας Μουργκάνας, Γερανίου 44 Ομόνοια.

Ήταν πράγματι ένα ευχάριστο απόγευμα για όσους προσήλθαν, γεμάτο αγάπη που τη συνόδευσαν τα εξαιρετικά γλυκίσματα, κουλούρια, μηλόπιτες, σπανακόπιτες και τυρόπιτες, αναψυκτικά κλπ., όλα προσφορά του Κέτερινγκ LA FOURCHETTE, του πατριώτη μας **Έκτορα Ιωάννου**, που τον ευχαριστούμε θερμά.

Τα έσοδα της εκδήλωσης με απόφαση του ΔΣ διατέθηκαν για τις ανάγκες της Μονής Ντουραχάνη και κυρίως για την κάλυψη αναγκών των Ειδικών Σχολείων στα Γιάννενα. Μετά από συνεννόηση οι υπεύθυνοι της ΠΣΕ αγόρασαν με το χρηματικό ποσό που συγκεντρώθηκε είδη καθαριότητας, χαρτικά και παιχνίδια τα οποία και (22.2.2020) τα παρέδωσαν στους αρμόδιους. Οι αρμόδιοι στη Μονή

Πολύπλευρη δραστηριότητα στην Ήπειρο είχε αντιπροσωπεία της Πανηπειρωτικής Συνομοσπονδίας Ελλάδας (ΠΣΕ) στις αρχές του Φεβράρη 2020: Παραυρέθηκε στις εκδηλώσεις της 107ης επετείου της απελευθέρωσης των Ιωαννίνων, επισκέφτηκε τη μονή Ντουραχάνη και το 2ο Ειδικό Σχολείο Ιωαννίνων, συμμετείχε στην απονομή βραβείων του «Ίδρυματος Μόρφωσης Νεολαίας Βασιλάκη» και των αριστευσάντων μαθητών του Δήμου Θεσπρωτίας και πήρε μέρος στο αποκριάτικο χορό του Πανηπειρωτικού Συλλόγου Πατρών.

Η αντιπροσωπεία της ΠΣΕ μαζί με τον πρόεδρο της Ομοσπονδίας Μουργκάνας και εκπροσώπους της Πανελληνίας Ομοσπονδίας Πολιτιστικών Κρητικών Σωματείων

Κ. Ζηκόπουλος, Μ. Γκόνη, Μ. Κιάμος, Κ. Πολυκρέτη, πρόεδρος του Λυκείου Ελληνίδων Πατρών και Αλ. Χάιδας, πρόεδρος του Πανηπειρωτικού Συλλόγου Πατρών

και το εκπαιδευτικό προσωπικό του **2ου Ειδικού Σχολείου** υποδέχτηκαν την αντιπροσωπεία με χαρά και εκδήλωσαν τα αισθήματα αγάπης και ευχαρίστησης για την προσφορά τους. Παράλληλα διατύπωσαν και τα συγχαρητήριά τους για τη δράση και την κοινωνική προσφορά της ΠΣΕ.

Ο Διευθυντής του Ειδικού Σχολείου **Αθανάσιος Τόκας** έστειλε την παρακάτω ευχαριστήρια επιστολή: «Οι εκπαιδευτικοί, οι μαθητές και οι γονείς του 2ου Ειδικού Δημοτικού Σχολείου Ιωαννίνων αισθάνονται την υποχρέωση να ευχαριστήσουν δημόσια την Πανηπειρωτική Συνομοσπονδία Ελλάδας, για τη δωρεά εκπαιδευτικού – παιδαγωγικού υλικού στο σχολείο. Χαιρόμαστε ιδιαίτερα που η Πανηπειρωτική Συνομοσπονδία είναι ευαισθητοποιημένη στα ζητήματα της εκπαίδευσης των παιδιών ΑμΕΑ και στέκεται αρωγός τους, γι αυτό και η προσφορά έγινε αποδεκτή με ιδιαίτερη ικανοποίηση απ' όλη τη σχολική κοινότητα. Τα υλικά που παραχωρήθηκαν θα συμβάλλουν σημαντικά στην πραγμάτωση του παιδαγωγικού. Το υλικό παραδόθηκε το Σάββατο 22 Φεβρουαρίου από

κλιμάκιο του ΔΣ, που αποτελούνταν από τον Πρόεδρο της Συνομοσπονδίας κ. **Χρυσόστομο (Μάκη) Κιάμο-Χήτο**, την Έφορο Δημοσίων Σχέσεων κα. **Μαρίκα Γκόνη**, το μέλος του Δ.Σ. κ. **Κώστα Ζηκόπουλο** και τα μέλη της Επιτροπής Γυναικών κυρίες **Ελένη Ντάσιου** και **Όλγα Φώτη**, στο χώρο του σχολείου, όπου έγινε ενημέρωση από τον Διευθυντή του για το εκπαιδευτικό έργο που συντελείται σ' αυτό».

Το «Ίδρυμα Μόρφωσης Νεολαίας Βασιλάκη»

Πρόεδρος στο «Ίδρυμα Μόρφωσης Νεολαίας Βασιλάκη» ορίζεται, βάσει της ιδρυτικής πράξης του, ο εκάστοτε πρόεδρος της ΠΣΕ. Σκοπός του Ίδρυμα-

τος είναι η διάθεση «οικονομικών μέσων δια την εκπλήρωση Εθνικών, Κοινωνικών, Εκπαιδευτικών και Μορφωτικών σκοπών εν Αθήναις και προεχόντως εν Ηπείρω, ως και η απονομή βραβείων εις πρωτεύοντας μαθητάς σχολείων μέσης εκπαίδευσης».

Σε εκτέλεση του σκοπού αυτού του Ίδρυματος η αντιπροσωπεία της ΠΣΕ στις 22.2.2020 σε εκδήλωση στο Καμπέριο Πνευματικό Ίδρυμα (Ιωάννινα) απένειμαν τα βραβεία στους πρωτεύσαντες μαθητές ακριτικών σχολείων νομού Ιωαννίνων. Στην τελετή της απονομής συμμετείχε ο πρώην πρύτανης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων **Γεώργιος Καψάλης** που ευχήθηκε στους μαθητές καλές σπουδές και πάντα να διακρίνονται και να αριστεύουν.

Την επομένη μέρα (23.2.2020) στο Πνευματικό Κέντρο του Δήμου Φιλιατών απονεμήθηκαν τα βραβεία στους πρωτεύσαντες μαθητές **νομού Θεσπρωτίας**. Στη βράβευση συμμετείχε και ο Δήμαρχος Φιλιατών **Σπύρος Παππάς**, ο οποίος διατύπωσε την ευαρέσκειά τους προς τους αντιπροσώπους της ΠΣΕ και τη χαρά του για τη βράβευση των μαθητών του Δήμου και ευχήθηκε πάντα έχουν προκοπή και ευτυχία.

Στον Ηπειρωτικό χορό της Πάτρας

Στις 23.2.2020 οι Ηπειρώτες της Πάτρας είχαν τον ετήσιο αποκριάτικο χορό τους. Η αντιπροσωπεία της ΠΣΕ παραυρέθηκε στην εκδήλωσή τους και η υποδοχή και φιλοξενία τους ήταν εκπληκτική.

Οι Ηπειρώτες της Πάτρας και οι φίλοι του Πανηπειρωτικού Συλλόγου Πατρών διασκέδασαν στον ολόημερο αποκριάτικο γλέντι τους, υπό τους ήχους της κομπανίας του **Σπύρου Δερδέκη** και της εμβληματικής φωνής του **Γιάννη Παπακώστα**. Η άσπρη οργάνωση, το φιλικότατο περιβάλλον, το ξεχωριστό φαγητό συνδυάστηκαν μοναδικά με τους αυθεντικούς Ηπειρωτικούς και πανελληνίους ρυθμούς σε ένα ξεχωριστό αποτέλεσμα. Όλοι κατά την αποχώρησή τους μόνο καλά λόγια είχαν να πουν για ένα γλέντι, πραγματική απόλαυση. Ο Πρόεδρος, **Αλέξανδρος Χάιδας** και τα μέλη του ΔΣ του ιστορικού Πανηπειρωτικού Συλλόγου Πατρών, που πλέον βγαίνει τον δεύτερο αιώνα κοινωνικής προσφοράς και πολιτισμικής δημιουργίας (1919 - 2020), έδωσαν τον καλύτερό τους εαυτό ικανοποιώντας και τον πλέον απαιτητικό θαμώνα. Το χορό τίμησε και το κλιμάκιο της ΠΣΕ.

Ηπειρώτικο στέκι στο Αντίρριο

Στον ερχομό για την Αθήνα ή στον πηγαϊμό για την Ήπειρο οι συμπατριώτες μας μπορούν να σταματήσουν σε ένα δικό τους στέκι: Το Epirus plaza στο δεύτερο χιλιόμετρο Αντιρρίου-Ιωαννίνων, ένα καλαίσθητο, καθαρό μαγαζί με τέλειο φαγητό και απίθανη θέα τη Γέφυρα του Ρίου-Αντιρρίου.

Η επιχείρηση είναι οικογενειακή με επικεφαλής τον Αναγνώστη Ματζούκη από το Φιλιάτι Θεσπρωτίας. Ένα μαγαζί κόσμημα που διανθίζεται με το Ηπειρώτικο φιλότιμο και την αληθινή ευγένεια. Η αντιπροσωπεία της ΠΣΕ, όταν μετέβαινε στα Γιάννενα για να παραστεί στις εκδηλώσεις για την απελευθέρωση των Ιωαννίνων (20.2.2020) το διαπίστωσε με χαρά και δέχτηκε την Ηπειρώτικη φιλοξενία. (Στη φωτογραφία η Ελένη Ντάσιου, ο Μάκης Κιάμος, η Μαρίκα Γκόνη, η Όλγα Φώτη και ο Κώστας Ζηκόπουλος με τον ιδιοκτήτη Αναγνώστη Ματζούκη)

Στιγμιότυπο απ' τη βράβευση των μαθητών στις Φιλιάτες

Οι βραβευθέντες από το Ίδρυμα Βασιλάκη με τους Μάκη Κιάμο, Γιώργο Καψάλη και Κώστα Ζηκόπουλο

Δικαίωση των Ηπειρωτών για το Ζάππειο Μέγαρο

Η υπόθεση του Ζαππείου φαίνεται ότι βαίνει προς αίσιο τέλος, μετά την απόρριψη απ' τον Άρειο Πάγο της αίτησης αναίρεσης απόφασης του Εφετείου Αθηνών με την οποία είχε απορριφθεί η διεκδίκηση από γνωστή εταιρία του Ζαππείου Μεγάρου για τη δημιουργία Μουσείου Αθηνών.

Η εταιρία Clever bank «σεβόμενη τη βούληση του ευεργέτη», όπως προσχηματικά υποστήριξε, προσέφυγε ενώπιον του Εφετείου Αθηνών και ζήτησε με απόφαση του δικαστηρίου «να αναγνωρισθεί ότι δεν εκπληρώνεται η βούληση των Κ. και Β. Ζάππα και γι' αυτό θα πρέπει, ερμηνευόμενης αναλόγως της διαθήκης του, να ανατεθεί σ' αυτούς η δημιουργία ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ, στο χώρο του ΜΕΓΑΡΟΥ, μετονομαζομένου αυτού από ΖΑΠΠΕΙΟ σε ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ».

Η αίτηση αυτή απορρίφθηκε από το Εφετείο Αθηνών και η εταιρεία προσέφυγε στον Άρειο Πάγο.

Η αίτηση αναίρεσης εκδικάστηκε στον Άρειο Πάγο στις 20.9.2019. Το τέταρτο τμήμα του Αρείου Πάγου με την υπ. αριθμόν 55/2019 απόφασή του ΑΠΕΡΡΙΨΕ την αναίρεση που είχε κατατεθεί από την Clever bank για αξιοποίηση του Ζαππείου Μεγάρου που αποτελεί εθνικό κληροδοτήμα Ζάππα. Με την απόφαση αυτή καθορίστηκε ομόφωνα ποιοι έχουν έννομο συμφέρον να προσφύγουν στην Δικαιοσύνη για την αξιοποίηση του εθνικού κληροδοτήματος και η αίτηση προσφυγής της απορρίφθηκε.

Έτσι ο Άρειος Πάγος, έκοψε οριστικά τον δρόμο σε όσους τυχόν διεκδίκησαν μελλοντικά την εκμετάλλευση των εθνικών κληροδοτημάτων είτε πρόκειται για ιδιώτη είτε για εταιρεία.

Η απόφαση αυτή δικαιώνει τον αγώνα που κατέβαλε το προηγούμενο διάστημα η Πανηπειρωτική Συνομοσπονδία Ελλάδας έχοντας βεβαίως στο πλευρό της τους απανταχού Ηπειρώτες καθώς και τους φορείς της Ηπείρου, όπως την Περιφέρεια και τους Δήμους που στήριξαν με ομόφωνες αποφάσεις των οργάνων τους την δίκαιη μάχη της ΠΣΕ.

Η ανακοίνωση της απόφασης

Στην παρουσίαση του βιβλίου «Τραγουδώντας την ξενιτιά», του Χρήστου Τούμπουρου (29 Ιανουαρίου 2020) στο Πνευματικό Κέντρο Ηπειρωτών και σε μια ασφυκτικά γεμάτη από Ηπειρώτες και Ηπειρώτισσες αίθουσα ανακοίνωσε ο πρόεδρος της ΠΣΕ Μάκης Κιάμος την απόφαση του Αρείου Πάγου που απέρριψε την αναίρεση της Clever bank.

Φανερά συγκινημένος ο πρόεδρος είπε τα εξής: «Θα ήθελα από το βήμα αυτό σήμερα να σας κάνω όλους κοινωνούς της χαράς μου αλλά και της βαθύτατης συγκίνησής μου. Με ικανοποίηση σας πληροφορώ ότι ο Άρειος Πάγος με την υπ' αριθμ. 55/2019 απόφαση του απέρριψε την αίτηση αναίρεσης της γνωστής εταιρείας που αιτούσε την εκμετάλλευση του Ζαππείου. Αυτή η δικαστική επιτυχία είναι επιτυχία όλων και κυρίως των Ηπειρωτών που σήκωσαν ψηλά τη σημαία του αγώνα. Η απόφαση αυτή είναι εργαλείο για να περιφρουρήσουμε όλα μας τα κληροδοτήματα τα οποία έχουν αφήσει στη χρήση του ελληνικού λαού οι Ηπειρώτες ευεργέτες. Είμαι πολύ χαρούμενος και αυτή τη χαρά μου θέλω να τη μοιραστώ μαζί σας».

Πρόκειται ωστόσο για την πρώτη προσφυγή από την ενδιαφερόμενη για αξιοποίηση εταιρεία, καθώς αργότερα ακολούθησε και νεότερη στο Εφετείο Αθηνών, η οποία είχε καθοριστεί να συζητηθεί στις 4 Φεβρουαρίου 2020. Η εκδίκαση της υπόθεσης

αναβλήθηκε κατόπιν αίτησης της ίδιας της εταιρείας για 17 Νοεμβρίου 2020.

Δηλώσεις των Μ. Κιάμου και Μ. Μαρτσέκη

Στο Εφετείο Αθηνών η ΠΣΕ εκπροσωπήθηκε από τον πρόεδρο Χρυσόστομο-Μάκη Κιάμο και από τον δικηγόρο Μιχάλη Μαρτσέκη, οι οποίοι έκαναν τις παρακάτω δηλώσεις:

Μ. Κιάμος: «Η ΠΣΕ ως είχε υποχρέωση παρεστάθη σήμερα (4.2.2020) ενώπιον του Εφετείου Αθηνών δι' εμού και του κ. Μιχάλη Μαρτσέκη, δηλώσαμε δηλαδή πρόσθετη παρέμβαση. Μετά από αίτημα των εκπροσώπων της Clever bank αναβλήθηκε η εκδίκαση της υπόθεσης για τις 17 Νοεμβρίου 2020. Όμως θα πρέπει οι Ηπειρώτες και γενικά οι Έλληνες να επαγρυπνούν. Εμείς θα είμαστε σε εγρήγορση και πάντοτε στις επάλξεις για να εξασφαλίσουμε το συμφέρον της ΠΣΕ, των Ηπειρωτών και μαζί όλης της Ελλάδας»

Μ. Μαρτσέκης: «Η ΠΣΕ είναι ο θεματοφύλακας των εθνικών και ιδιαίτερα των Ηπειρωτικών κληροδοτημάτων. Σήκωσε τη σημαία για να σταματήσει την επέμβαση των ξένων ανθρώπων προς τα κληροδοτήματα που θέλουν να κάνουν εμπορικά τα καταστήματα των κληροδοτημάτων. Με τη δίκη του Ζαππείου αυτή ανοίγει ένας δρόμος μεγάλος. Για όλα τα κληροδοτήματα πρωτοστατεί η ΠΣΕ και πιστεύω ότι ο αγώνας της θα δικαιωθεί και θα προστατευθεί η βούληση των διαθετών που από το Σύνταγμα προστατεύεται. Άρα η ΠΣΕ και το λέω με επήγνωση-είναι ο μόνος θεματοφύλακας της βούλησης των διαθετών πέραν από όσα λένε οι νόμοι. Η ΠΣΕ εν τοις πράγμασι είναι η μόνη που θα διατηρήσει τη βούληση των διαθετών. Η σημερινή εξέλιξη της υπόθεσης αυτής και ιδιαίτερα η έκδοση της απόφασης του Αρείου Πάγου που έκρινε ποιος έχει έννομο συμφέρον να παρεμβαίνει στα κληροδοτήματα νομίζω ότι οφείλεται στην παρέμβαση της ΠΣΕ».

Στο Ζάππειο τη δεκαετία του '30 (Φωτ.:Βούλα Παπαϊωάννου)

ΔΙΑΘΗΚΗ

Του αιδιόμου Ευαγγέλη Ζάππα.

Ἐπειδὴ ὁ ἄνθρωπος εἶναι θνητὸς, καὶ ἐκ τῆς θείας προνοίας δὲν τῷ ἐδόθη ἡ χάρις διὰ νὰ γνωρίσῃ τὴν ὥραν τοῦ θανάτου του, ὅστις τὸν ἐπαπειλεῖ κάθε στιγμήν, δι' αὐτὸ ὑποχρεοῦται νὰ βάλῃ τὰ πράγματά του εἰς τάξιν προτοῦ νὰ φθάσῃ αὐτὴ ἡ ὥρα, ὥστε μετὰ τὴν ἀποβίωσιν αὐτοῦ νὰ μὴν ἀκολουθήσῃν διχόνοιαὶ καὶ κρισολογίαι εἰς τοὺς συγγενεῖς του.

«Στα πρακτικά της Βουλής των Ελλήνων (Τμήμα Διακοπών Θέρος 2013), στη Συνεδρίαση της 27.8.2013, αναγράφεται ότι ο Κυβερνητικός Εισηγητής του νομοσχεδίου για τα Εθνικά Κληροδοτήματα κατέθεσε ότι «στις 25.6.1999, το σύνολο των κληροδοτημάτων που ήταν τότε 9.203, εκ των οποίων τα 7.086 δεν είχαν εκκαθαρισθεί». Ο αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών, ανέφερε στην αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή, στις 3.7.2013, ότι οι ανεκαθάριστες κοινωφελείς περιουσίες ανέρχονται σε 10.348».

«Οι Ηπειρώτες, κληρονόμοι του μέγιστου αγαθού που κληρονόμησαν, της Εθνικής και Τοπικής Ευεργεσίας, το οποίο είναι και υλικό αγαθό και ηθικοπολιτισμικό, θα πρέπει να προστατεύσουν τα Ηπειρωτικά Κληροδοτήματα. Έτσι, ο πλούτος που απορρέει ή που θα απορρέει απ' αυτά, θα ενισχύσει την οικονομία της Ηπείρου και θα βοηθήσει την κοινωνία των πολιτών της. Αυτό μπορεί να γίνει, αν, πρωτοστατούσης της ΠΣΕ, δημιουργηθεί ένας, άτυπος, έστω, φορέας προστασίας των Κληροδοτημάτων, ο οποίος θα εκπέμψει τώρα και το μήνυμα ότι «ΤΟ ΖΑΠΠΕΙΟ» και ο περιβάλλων χώρος του δεν πωλείται ούτε εκχωρείται, για οποιονδήποτε λόγο».

Οι νόμοι για τα κληροδοτήματα πρέπει να διασφαλίζουν το δημόσιο συμφέρον

Η τοποθέτηση του Γενικού Γραμματέα της Πανηπειρωτικής Συνομοσπονδίας Ελλάδας Σωτήρη Κολιούση στο Γενικό Γενικό Συμβούλιο της 23/10/2019:

Θεωρούμε ότι η επαναλαμβανόμενη προσπάθεια για την αλλαγή των σκοπών του Ζαππείου και η ανάληψη της διαχείρισής του από επιχειρηματικό όμιλο δεν είναι κεραυνός εν αιθρία, αλλά έχει αναφορά στο ισχύον νομικό πλαίσιο της διαχείρισης των κληροδοτημάτων, το οποίο άλλαξε επί τα χείρω το 2013 (Ν. 4182/2013).

Η ΠΣΕ, η οργανωμένη η Ηπειρωτική αποδημία έχει μεγάλη ευαισθησία στα ζητήματα των κληροδοτημάτων. Αποτέλεσε στοιχείο συζήτησης, μελέτης και προβληματισμού από το 3ο Πανηπειρωτικό συνέδριο που διοργάνωσε η ΠΣΕ στα Γιάννενα και στη συνέχεια μέχρι και το 7ο συνέδριο. Παράλληλα έγιναν πολλές συναντήσεις, ημερίδες στην Αθήνα και στην Ηπειρο με θέμα την λειτουργία των κληροδοτημάτων και στην οποία η σοβαρή και υπεύθυνη θέση της ΠΣΕ είχε σημαίνουσα βαρύτητα.

Η ευαισθησία αυτή πηγάζει από το πραγματικό γεγονός ότι τα μεγαλύτερα και σπουδαιότερα από τα κληροδοτήματα, έχουν δημιουργηθεί στηριγμέ-

να στις προσφορές καταγόμενων από την Ήπειρο. Διαχρονικά στις τοποθετήσεις της ΠΣΕ, ουδέποτε, και σήμερα πιστεύω το ίδιο κάνουμε, προσέγγισε το ζήτημα με χαρακτηριστικά, ας μου επιτραπεί η έκφραση, «...τι καλοί που είμαστε εμείς οι Ηπειρώτες, με τέτοιους ευεργέτες, που είμαστε της προσφοράς και της ανιδιοτέλειας!». Γενικά δεν είναι της παρούσης να εξετάσουμε πώς καθορίζουμε την ευεργεσία. Γιατί έχουμε και πρόσφατο το φαινόμενο που κάποιοι αναγορεύουν σύγχρονους «Εθνικούς Ευεργέτες!». Ποια η αφετηρία, ποιος ο σκοπός των χορηγιών της δωρεάς κάθε φορά και στις διαφορετικές χρονικές περιόδους προεπαναστατικά, μετεπαναστατικά και στην σύγχρονη αναπτυσσόμενη εμπορευματική μας κοινωνία. Θα αποτελέσει και θέμα στην εξαγγελθείσα ήδη ημερίδα για τα κληροδοτήματα. Όπως και να προσεγγίσουμε όμως το ζήτημα, η ΠΣΕ θεωρεί ότι τα κληροδοτήματα αποτελούν δημόσια περιουσία. Ως εκ τούτου και η διαχείρισή τους απαιτεί δημόσιο έλεγχο και οι διατιθέμενοι πόροι προορίζονται για κοινωφελείς σκοπούς και το δημόσιο συμφέρον. Εξ άλλου, όπως και να το κάνουμε, στη συντριπτική τους πλειοψηφία οι διαθέσεις των δωρητών,

όπως αυτές αποτυπώνονται στις διαθήκες τους, έχουν στόχο στο δημόσιο συμφέρον, την ανακούφιση της φτωχολογιάς. Και στις περισσότερες των περιπτώσεων ο δημόσιος χαρακτήρας και έλεγχος των ιδρυμάτων αποτυπώνεται και στον τρόπο διοίκησης που προτείνουν, δημόσιες επιτροπές.

Αυτόν το χαρακτήρα, ο οποίος πρέπει να ομοιολογήσουμε δεν διασφαλιζόταν και από την μέχρι τότε διαχείριση από τη μεριά του ελληνικού δημοσίου, ήρθε ο νόμος του 2013 να τον χτυπήσει παραπέρα και να βάλει με πολλούς τρόπους την δυνατότητα της επιχειρηματικής δράσης.

Η ΠΣΕ τοποθετήθηκε εξ αρχής ενάντια στην ουσία και το γράμμα του νόμου, και ο εκπρόσωπός της στην αρμόδια Επιτροπή της Βουλής που εξέτασε το συγκεκριμένο νομοσχέδιο, κατέθεσε όλα τα στοιχεία που αποδείκνυαν ότι δεν έπρεπε να ψηφιστεί ούτε επί της αρχής, ούτε κατ' άρθρο. Δεν εισακουστήκαμε κι ερχόμαστε σήμερα, εις εφαρμογή του συγκεκριμένου πνεύματος και γράμματος του νόμου να αμυνόμαστε και να υπερασπιζόμαστε τον δημόσιο χαρακτήρα του Ζαππείου.

Λόγω της σημασίας του θέματος

ΓΙΟΡΤΑΣΤΙΚΟ ΠΟΛΥΘΕΑΜΑ ΣΤΗΝ «ΠΙΤΑ

Η Πανηπειρωτική Συνομοσπονδία Ελλάδας, ο κορυφαίος φορέας της Ηπειρώτικης Αποδημίας στον κόσμο, διοργάνωσε την εκδήλωση «Πίτα του Ηπειρώτη 2020» στις 26 Ιανουαρίου 2020, στο Στάδιο Ειρήνης και Φιλίας, στο Φάληρο.

Με τη συμμετοχή για φέτος, ογδόντα και πλέον χορευτικών ομίλων, με πάνω από 2.000 χορευτές, πλήθος Ηπειρωτών μουσικών και κομπανιών, της Χορωδίας της Παραδοσιακής Μουσικής της ΠΣΕ, με μάεστρο τον **Βαγγέλη Κώτσου**, το Εργαστήρι Ηπειρώτικου Πολυφωνικού Τραγουδιού της ΠΣΕ, με κυρατζή τον **Αλέξανδρο Λαμπρίδη**, η εκδήλωση αποτέλεσε ένα πλουσιότατο γιορταστικό πολυθέαμα. Πέρα από το μοναδικό πολυθέαμα η ΠΣΕ πιστή στα ηπειρώτικα ιδεώδη αφιέρωσε την «ΠΙΤΑ ΤΟΥ ΗΠΕΙΡΩΤΗ 2020» στο Ζάππειο Μέγαρο και τα Εθνικά Κληροδοτήματα.

Το πλουσιότατο μουσικοχορευτικό συνέθεσαν οι εξάαιρετοι λαϊκοί μουσικοί με τις Κομπανίες του **Κώστα Βέρδη**, **Θοδωρή Γεωργόπουλου**, **Λευτέρη Γκιώκα**, **Δημήτρη Ζιάγκα**, **Αντώνη Κακούρη**, **Δημήτρη Κώτσικα** και **Τάσου Μαγκλάρα**. Επιπλέον συμμετείχαν ο εξάαιρετος κλαρινίστας **Τρύφωνας Αναστασίου** και το μουσικό σχήμα KrotalArta. Τραγουδούσαν οι **Κώστας Τζίμας**, **Παγώνα Αθανασίου**, **Σάββας Σιάτρας**, **Γιάννης Καψάλης**, **Κώστας Λεοντίδης**, **Λευτέρης Κωνσταντίνου**, **Κωνσταντίνα Τούνη** και οι αδελφοί **Κόντη**.

Φέτος οι Ηπειρώτες, στην ενότητα «Ηπειρώτικες Γέφυρες» στην Ελλάδα και τον Κόσμο, καλωσόρισαν την **Ομοσπονδία Δωδεκανησιακών Σωματείων**, με τους χορευτές της και τους μουσικούς **Μανόλη Κόττορο** και **Γιάννη Μεγαλούδη**.

Την κοπή της Πίτας, ευλόγησε ο Ηπειρώτης αρχιμανδρίτης, πατήρ **Σπυρίδων Κατραμάδος**.

Την εκδήλωση της ΠΣΕ τίμησαν με την παρουσία τους εκπρόσωποι πολιτικού και πνευματικού κόσμου καθώς και της Περιφερειακής και Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Την Βουλή των Ελλήνων εκπροσώπησε ο πρόεδρος της Βουλής **Κώστας Τασούλας**. Την κυβέρνηση εκπροσώπησε ο Αναπληρωτής Υπουργός Προστασίας του Πολίτη **Λευτέρης Οικονόμου**. Τα κόμματα εκπροσωπήθηκαν απ' τους βουλευτές **Όλγα Γεροβασίλη** (ΣΥΡΙΖΑ), **Χρήστο Γκόκα** (ΚΙΝΑΛ) και **Χρήστο Κατσώτη** (ΚΚΕ).

Παραυράθηκαν ακόμα οι βουλευτές: **Γιάννης Μπαλάφας**, **Χαρά Καφαντάρη**, **Μάριος Κάτσης**, **Γιώργος Αμυράς**, **Μαρία Κεφάλα**, **Γεώργιος Στύλιος**, **Βασίλειος-Πέτρος Σπανάκης**, **Παύλος Χριστίδης**.

Από την Τοπική Αυτοδιοίκηση παραυρέθηκε ο Περιφερειάρχης Ηπείρου **Αλέξανδρος Καχριμάνης**, ο Περιφερειάρχης Αττικής **Γιώργος Πατούλης** και οι **Νίκος Γεωργάκης**, Δήμαρχος Πρέβεζας, **Ιωάννης Λώλος**, Δήμαρχος Ηγουμενίτσας, **Κώστας Καψάλης**, Δήμαρχος Πωγωνίου, **Χρήστος Χασιάκος**, Δήμαρχος Κεντριών Τζουμέρκων, καθώς και οι **Κώστας Τσουβάλας** Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη, **Ηλίας Γάτσιος**, πρόεδρος ΕΕΤΑΑ και **Ιωάννης Δαρδαμάνης**, γραμματέας ΠΕΔ.

Το «παρών» έδωσαν οι πρώην Πρόεδροι της ΠΣΕ **Κώστας Αλεξίου**, **Γιάννης Ζώης**, **Παύλος Κουσοβίτσας** και **Γιώργος Δόσης**.

Η ΠΣΕ απευθύνει ευχαριστίες σε

όσους στήριξαν τη φετινή διοργάνωση:

Ευχαριστεί την ΕΡΤ για την τηλεοπτική κάλυψη της εκδήλωσης και τους Αθήνα 9.84, ΑΡΤ TV και **Γρηγόρη Ζαφείρη**- ΟΛΑ ΔΥΤΙΚΑ, που προσέφεραν, στην οπτικοακουστική προβολή και κάλυψη.

Ευχαριστεί θερμά τους χορηγούς της εκδήλωσης, Περιφέρεια Ηπείρου, EPIRUS Plaza Αντίρριο, νερά ΒΙΚΟΣ, ΖΑΓΟΡΙ, Συντεχνία Αρτοποιών Αθηνών Προαστίων και Περιχώρων, Σωματείο Αρτοποιών Ν. Πειραιώς.

Ιδιαίτερως ευχαριστεί τις ηθοποιούς **Λίνα Πρίντζου** και **Ευσταθία Τσαπαρέλη** που παρουσίασαν την εκδήλωση.

Επίσης ευχαριστεί θερμά την **Ματίνα Χελιδόνη** που συνέθεσε την αφίσα της εκδήλωσης καθώς και την «Άπειρος» Πολυφωνικό Καραβάνι που δημιούργησε και προσέφερε και το σχετικό διαφημιστικό spot.

Θερμές ευχαριστίες και για τον γλύπτη, ομότιμο καθηγητή της Σχολής Καλών Τεχνών **Θεόδωρο Παπαγιάννη** για την προσφορά του και τη δημιουργία της μακέτας για τους βραβευθέντες και τον ζωγράφο **Βασίλη Σταύρου** για την προσφορά πίνακα στους βραβευθέντες και τον Νίκο Παπαθανασίου για την φιλοξενία χορευτών στο ξενοδοχείο.

Την επιμέλεια της εκδήλωσης είχε ο Έφορος Πολιτισμού της ΠΣΕ **Αλέξανδρος Λαμπρίδης**, με Οργανωτική Επιτροπή το ΔΣ της ΠΣΕ.

Λάμπουν 'Ηπειρο!

«Εμπάτε αγόρια στο χορό, κορίτσια στα τραγούδια»

Τιμητικές διακρίσεις για τη συνεισφορά στα Εθνικά Κληροδοτήματα

Φέτος η Πανηπειρωτική Συνομοσπονδία Ελλάδας βράβευσε τους Σπύρο Εργολάβο και Μιχάλη Μαρτσέκη για τον αγώνα και την πολύτιμη συνεισφορά τους στην υπόθεση των Εθνικών Κληροδοτημάτων.

ΣΠΥΡΟΣ ΕΡΓΟΛΑΒΟΣ: Γεννήθηκε στην Παραμυθιά, καταγόμενος από την Πυρσόγιαννη. Αποφοίτησε πρώτος των πρώτων από την Φιλοσοφική Σχολή Αθηνών. Εργάστηκε ως καθηγητής στην δημόσια και ιδιωτική εκπαίδευση. Κοινωνικά ενεργός, από τα φοιτητικά του χρόνια, πρωτοστάτησε στην ίδρυση του Πανηπειρωτικού Φοιτητικού Συλλόγου, συνδικαλιστής στις ΕΛΜΕ Ηπείρου, δημοτικός σύμβουλος στα Γιάννενα, μέλος στην διοίκηση σειράς πολιτιστικών συλλόγων.

Από φοιτητής κατανόησε την προσφορά της Ηπειρώτικης Ευποιοποίησης και Λογιοσύνης προς την 'Ηπειρο και το Έθνος και ανέδειξε από τους πρώτους το θέμα της αξιοποίησης των Ηπειρωτικών Κληροδοτημάτων. Μέλος της Επιτροπής Αγώνα για τα Ηπειρωτικά Κληροδοτήματα, που με επικεφαλής την Πανηπειρωτική Συνομοσπονδία Ελλάδος, αγωνίστηκε, για να γίνεται σεβαστή η βούληση των Ευεργετών, έφερε στο φως τις διαθήκες Ηπειρωτών Ευεργετών, παρουσίασε καταχρήσεις από εκείνους που ανεξέλεγκτα διαχειρίστηκαν τις περιουσίες τους και σπιγμάτισε την αδιαφορία του επίσημου Κράτους γύρω από αυτό το σοβαρό οικονομικό, κοινωνικό και ηθικό πρόβλημα.

Με τον Σύνδεσμο Αποφοίτων Ζωσιμαίας Σχολής «ΟΙ ΖΩΣΙΜΑΔΕΣ» ξεκίνησε μια πραγματική εκστρατεία σε όλα τα μέρη στα οποία έδρασαν οι Ηπειρώτες Εθνικοί Ευεργέτες. Ανέπτυξε πλούσιο και διακεκριμένο συγγραφικό έργο. Παραμένει πρωτοστάτης στην προσπάθεια ανάδειξης του χαρακτήρα των Ηπειρωτικών Κληροδοτημάτων, διατρανώνοντας ότι:

«Τα χρωστάμε στους μεγάλους Ευεργέτες μας και Δασκάλους του Γένους που αποτελούν για μας τους Ηπειρώτες το πιο ανεκτίμητο εθνικό κεφάλαιο, περιφρονημένο και αγνοημένο σε μεγάλο βαθμό από το επίσημο Ελληνικό Κράτος».

ΜΙΧΑΛΗΣ ΜΑΡΤΣΕΚΗΣ: Γεννήθηκε στην Πυρσόγιαννη Ιωαννίνων. Ξεκινώντας με μαθητεία σε νυχτερικό γυμνάσιο, εργαζόμενος τα πρωινά, αποφοίτησε από την Πάντειο με άριστα. Εκπόνησε και βραβεύθηκε για την ιδακτορική διατριβή του με θέμα την ερμηνεία των Κοινωνικών Επανάστασεων. Κατά την διάρκεια της στρατιωτικής θητείας

Οι βραβευθέντες: Μιχάλης Μαρτσέκης και Σπύρος Εργολάβος

του, έλαβε το πτυχίο της Νομικής Σχολής. Διορίστηκε αρχικά στο υπουργείο εμπορίου, στην συνέχεια παραιτήθηκε από το δημόσιο και εργάστηκε ως δικηγόρος παρά Αρείω Πάγω και Συμβουλία της Επικρατείας, ως δικηγόρος ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Δίδαξε Επιχειρηματικό και Εργασιακό Δίκαιο στους απόδημους στην Γερμανία. Διατελεί πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συνδέσμου.

Ενεργοποιήθηκε από τα φοιτητικά του χρόνια στους απόδημους Ελλάδας και εξωτερικού. Διετέλεσε μέλος του ΔΣ της Πανηπειρωτικής Συνομοσπονδίας Ελλάδας και διατελεί Πρόεδρος της Ομοσπονδίας Αδελφοτήτων Επαρχίας Κόνιτσας και του Πανελληνίου Συνδέσμου Πυρσογιαννιτών.

Μετείχε σε πολλά επιστημονικά συνέδρια και σε ημερίδες με θέμα τον απόδημο ελληνισμό, όπως επίσης σε παγκόσμια συνέδρια της Πανηπειρωτικής Συνομοσπονδίας Ελλάδας ως εισηγητής με θέμα τα Εθνικά και τα Ηπειρωτικά Κληροδοτήματα, θέμα με το οποίο ασχολείται συστηματικά για χρόνια, με άρθρα και ομιλίες σε ημερίδες. Για την πολιτιστική του δράση το 1977 βραβεύθηκε από το Υπουργείο Πολιτισμού της Σοβιετικής Ένωσης. Στην μέχρι τώρα διαδρομή του έχει συγγράψει εννέα βιβλία. Ο Μιχάλης Μαρτσέκης πρωτοστατεί στις ενέργειες της Ηπειρώτικης Αποδημίας για το Ζάππειο και τα Ηπειρώτικα, Εθνικά Κληροδοτήματα.

ΤΟΥ ΗΠΕΙΡΩΤΗ 2020»

Η εκπρόσωπος των Δωδεκανησίων παραλαμβάνει το βραβείο από τον πρόεδρο της ΠΣΕ

Ο Έφορος Πολιτισμού Αλέξανδρος Λαμπριδής με τις παρουσιάστριες του προγράμματος Λίνα Πρίντζου και Ευσταθία Τσαπαρέλη

Ήπειρος και στο χορό και στην ψυχή

Ήπειρος! Ελπίδα και δεσμός, ψυχή και πνοή

«Με χορό και με τραγούδια»

«Η Ήπειρος είναι ελπίδα και δεσμός που μεταλαμπαδεύουμε στα παιδιά και τα εγγόνια μας»

Δίνουμε τη μεγαλύτερη βαρύτητα στη νέα γενιά

Ηπειρώτες και Ηπειρώτισσες, φίλες και φίλοι της Ήπειρου, Καλώς ήλθατε και καλώς ανταμώσαμε σήμερα στη μεγαλύτερη γιορτή των απόδημων Ηπειρωτών. Στην γιορτή της Ήπειρου. Εδώ, ακριβώς στο Στάδιο Ειρήνης και Φιλίας, όπου εγκαταστήσαμε την Ήπειρο και στήσαμε το χοροστάσι μας. Εδώ, για να αποτυπωθεί η καθαρότητα της Ηπειρώτικης ψυχής και το αδάμαστο της Ηπειρώτικης καρδιάς.

Γιατί η Ήπειρος δεν είναι μια απλή γεωγραφική ενότητα. Είναι ο τόπος όπου αναμειγνύεται το φως του Ιονίου

Η ομιλία του προέδρου της ΠΣΕ Μ. Κιάμου στην «Πίτα του Ηπειρώτη»

με το απόλυτο γαλάζιο του Αμβρακικού. Εκεί όπου συνομιλούν τα Τζουμέρκα με τα Ραδοβίζια, τη λίμνη Ζηρού και τα Ζαγοροχώρια και το Μέτσοβο. Η αρχαία Αμβρακία με τη Νικόπολη, η ιερή βελανιδιά του αρχαίου θεάτρου της Δωδώνης με τα μυστηριακά αχνίσματα του άλλου κόσμου του Νεκρομαντείου. Από τον Γράμμο και το Σμόλικα, την Τύμφη και τον Τόμαρο. Κι εκεί μέσα κι ενδιάμεσα- παντού γεφύρια, τραγούδια της Ήπειρου, έθιμα που αντιστάθηκαν και αντιστέκονται στη σύγχρονη ιστοπέδωση του Όλα και του Τίποτα.

Η Ήπειρος έχει τη φωνή της, έχει τη μιλιά της, έχει τους ποιητές της, έχει τον πολιτισμό της που φωτίζει και πέρα απ' τον τόπο της, όλη την Ελλάδα, την Ευρώπη, την Αμερική, την Αυστραλία. Όπου βρεθούν τα άξια παιδιά της και όπου δουλέψουν τα ηπειρώτικα χέρια που χαράζουν βαθιά τη σφραγίδα τους απ' όπου κι αν περάσουν. Από τη γυναικεία παρουσία που την τιμά ο ηπειρώτικος πολιτισμός με τη φεγγαροπρόσωπη και την περδικομάτα έως τα ποτάμια της που κατάπιαν ψυχές για να στεργίωσαν τα γεφύρια τους.

Ο Αραχθός, ο Αχέροντας, ο Βοϊδομάτης, ο Αώος, ο Καλαμάς, ο Λούρος, τα φαράγγια τους, οι εκκλησιές και τα μοναστήρια τους. Μια απάντηση και ένας χαιρετισμός από την πρωτεύουσα στα άπιαστα ηπειρώτικα γκρεμοτόπια. Πωγώνι, Καλαμάς, Κατσανοχώρια, Κόνιτσα, Φιλιάτες, Μουργκάνα, Τζουμέρκα, Σούλι... Ήπειρος.

Γενικά η Ήπειρος είναι η ελπίδα και ο δεσμός που μεταλαμπαδεύουμε στα παιδιά και τα εγγόνια μας. Γι' αυτό δίνουμε τη μεγαλύτερη βαρύτητα στη νέα γενιά- να νιώσουν τα Ηπειρωτόπουλα την καταβολή τους, να εκδηλώσουν με χορό και με τραγούδι το Ηπειρώτικο συναίσθημα, και να βαπτιστούν στα νάματα της Ηπειρώτικης λεβεντιάς και του ακμαίου ηπειρώτικου πολιτισμού. Φέτος απλώσαμε τις γέφυρες και καλωσορίσαμε τους Δωδεκανησίους που θα μεταφέρουν κι αυτοί τον πολιτισμό τους.

Ηπειρώτες και Ηπειρώτισσες, φίλες και φίλοι της Ήπειρου. Η «Πίτα του Ηπειρώτη» είναι ένας θεσμός που αποδεικνύει τη διαχρονικότητα των Ηπειρώτικων αξιών και την αλήθεια της παράδοσης. Γι' αυτό και φέτος είναι αφιερωμένη στο Ζάππειο και τα Εθνικά Κληροδοτήματα. Σηματοδοτεί ακριβώς τον αγώνα της Πανηπειρωτικής, όλων των Ηπειρωτών και όλων των Ελλήνων να γίνει κατανοητό πως το Ζάππειο Μέγαρο είναι δημιούργημα που σημαδεύει την καταγωγή ενός πολιτισμού με πανανθρώπινο μήνυμα, που λαμβάνει διαστάσεις εξωχωρικής και εξωχρονικής πραγματικότητας και μετατρέπεται σε υπόδειγμα και παράδειγμα τήρησης και προαγωγής οικουμενικών αξιών. Γιατί ακριβώς η Ηπειρώτικη ευποποία, ο Ηπειρώτικος ευεργετισμός,

η εθνική τέλος πάντων συνεισφορά των Ηπειρωτών μεταμορφώνει την ύλη σε πνεύμα, δαμάζει το πάθος και οδηγεί τον άνθρωπο στον συνάνθρωπό του. Τέτοιες αξίες και τόσα ιδανικά όλα μαζί εκφεύγουν την πέτρινη και υλική φθαρτή ουσία και παίρνουν καθαγιασμένη πνευματική μορφή. Το Ζάππειο είναι πανεθνικό δημιούργημα. Δεν πωλείται, δεν ιδιωτικοποιείται και δεν αλώνεται. Το υπερασπίζει καταρχάς το ελληνικό πολιτιστικό μεγαλείο και ο αδούλωτος, υπερήφανος και φυσικά άκαμπτos ηπειρωτισμός.

Η Πανηπειρωτική Συνομοσπονδία Ελλάδας πιστή στο καθήκον της, όπως απορρέει από το ίδιο το Καταστατικό της και συνεπικουρούμενη από τις αξίες της φιλαλληλίας και του ανθρωπισμού, που είναι περιντυμένες από την ηπειρώτικη παράδοση η οποία κυριαρχείται από τον αγώνα ενάντια στο φασισμό και το ρατσισμό και ιδιαίτερα από τον αγώνα της Ηπειρώτισσας, της Γυναίκας της Πίνδου που παλικαρίασμα φόρτωσε ζαλικά το όνειρο, το όραμα, το θάμα! Και το έκανε τρόπο ζωής. Και μας παρέδωσε μια ελεύθερη Ελλάδα!

Φίλες και φίλοι. Ηπειρώτες και Ηπειρώτισσες. Η σημερινή γιορτή είναι μοναδική. Πάνω από ογδόντα σωματεία, δύο τουλάχιστον χιλιάδες χορευτές με την παρουσία σας, εξαιρετικοί μουσικοί και τραγουδιστές, οι φίλοι μας οι Δωδεκανησίοι, όλοι μας στο μοναδικό αυτό Ηπειρώτικο αντίαμμα.

Η Πανηπειρωτική Συνομοσπονδία Ελλάδας σας θέλει όλους και όλες κοντά της. Έχει πολλαπλασιαστεί η δράση της και έχει επεκταθεί ουσιαστική η παρέμβασή της που αφορά όλες τις εκφάνσεις του Ηπειρώτικου πολιτισμού, της Ηπειρώτικης γενικά πραγματικότητας. Γι' αυτό, όπως θα διαπιστώσατε ήδη μετά την απουσία είκοσι χρόνων επανεκδίδεται η εφημερίδα μας η «Πανηπειρωτική» και φιλοδοξούμε να είναι το όργανο και ο σύντροφος κάθε Ηπειρώτη. Στηρίξτε την. Πολλά έχουμε να κερδίσουμε. Ελάτε κοντά μας. Η πολιτιστική μας δράση είναι έντονη και πολύπλευρη. Μουσική, χορός, κινηματογράφος, εικαστικά, γλυπτική. Παντού δίνουμε το Ηπειρώτικο στίγμα μας. Παράλληλα δημιουργούμε υποδομές πολιτισμού και θεμελιώνουμε έτσι την Ηπειρώτικη παρουσία στην πρωτεύουσα. Το Ηπειρώτικο πολιτιστικό πανηγύρι που είναι πλέον θεσμός συνιστά μια ουσιαστική παρέμβαση στα πολιτιστικά δρώμενα της Αττικής, καθώς και οι «Ηπειρώτικες Όχθες». Στο χέρι μας είναι να τα πλουτίσουμε όλα. Γι' αυτό είναι ανάγκη να είναι έντονη και καθολική η παρουσία μας. Όλοι και όλες μαζί στην Πανηπειρωτική, στην Ήπειρο.

Καλώς ήλθατε λοιπόν στο σημερινό χοροστάσι, στον τόπο που λουλουδίζει και φύεται ο Ηπειρώτικος πολιτισμός. Επιτρέψτε μου να κλείσω με ένα ποιητικό χαιρετισμό στην γενέτειρα. «Το άγιο χύμα που πατάς, τα δάση που διαβαίνεις/ τα μαύρα μάτια που κοιτάς, τ' αγέρι π' ανασαίνεις/ τους ποταμούς, τα κρύα νερά, τα πλάγια τ' ανθισμένα/ και τα βουνά μας τα ισκερά χαιρέτα κι από μένα».

Οι δήμοι συντάσσονται με την ΠΣΕ στον αγώνα για τα κληροδοτήματα

Η ΠΣΕ πρωτοστάτησε στην άμεση κινητοποίηση των απόδημων Ηπειρωτών και στις 23 Οκτώβρη 2019 συγκάλεσε το Γενικό Συμβούλιο προκειμένου «να οργανωθεί η άμυνα και να παραμείνει το Ζάππειο στη σημερινή διαχειριστική του κατάσταση». Στον αγώνα αυτό συμπαραστάθηκε σύσσωμη η Τοπική Αυτοδιοίκηση της Ηπείρου. Πέραν της φυσικής παρουσίας των εκπροσώπων της στο Γενικό Συμβούλιο της ΠΣΕ εκδόθηκαν πλήθος ψηφισμάτων με τα οποία διατράνωσαν την συμπάρασταση στον αγώνα της ΠΣΕ και την πίστη τους ότι «τα εθνικά κληροδοτήματα είναι στοιχεία της εθνικής μας κληρονομιάς και γι αυτό ανήκουν σε όλους τους Έλληνες, δεν εντάσσονται “στα υπό εκμετάλλευση” και, φυσικά, δεν είναι δυνατόν να τα διαχειριστούν ιδιωτικά συμφέροντα».

Στη συνέχεια δημοσιεύουμε τα βασικά σημεία των ψηφισμάτων που έφτασαν στην ΠΣΕ

ΔΗΜΟΣ ΚΕΝΤΡΙΚΩΝ ΤΖΟΥΜΕΡΚΩΝ: Το Ζάππειο Μέγαρο ανήκει σε όλους τους Έλληνες “χωρίς εξαιρέσεις” και αποτελεί ανεκτίμητο στοιχείο της εθνικής μας κληρονομιάς. Ως τέτοιο, θεωρούμε απαραίτητη και ανεπίτρεπτη κάθε προσπάθεια ιδιωτικοποίησής του και καλούμε και παρακαλούμε την Πολιτεία να αποτρέψει κάθε τέτοια σκέψη και να προστατέψει με οποιοδήποτε τρόπο το εθνικό μας αυτό κληροδοτήμα από οποιαδήποτε αλλοίωση του σκοπού του. Ποτέ δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι οι εθνικοί μας ευεργέτες κληροδότησαν το Ζάππειο Μέγαρο σε όλους τους Έλληνες και ως στοιχείο της εθνικής μας κληρονομιάς δεν νοείται η διαχείρισή του από ιδιωτικά συμφέροντα.

ΔΗΜΟΣ ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΗ: Το Ζάππειο Μέγαρο όπως όλα τα εθνικά κληροδοτήματα κατέχει ξεχωριστή θέση στις καρδιές των Ελλήνων και αποτελεί μνημείο αλτρουισμού. Είναι στοιχείο της κληρονομιάς μας και ανήκει σε όλους τους Έλληνες. Οποιαδήποτε πράξη ιδιωτικοποίησής του αλλάζει τον Εθνικό του χαρακτήρα και ενέχει τον κίνδυνο αλλοίωσης του σκοπού του. Ως Ηπειρώτες αισθανόμαστε ιδιαίτερη υπερηφάνεια για το μεγαλείο ψυχής των Εθνικών μας Ευεργετών που η μοναδική τους προσφορά παρέμεινε αναλλοίωτη στο πέρασμα του χρόνου. Οι νόμοι και διατάξεις των μνημονιακών χρόνων δεν έχουν θέση στον Εθνικό μας πλούτο και στους θησαυρούς που άφησαν κληρονομιά και παρακαταθήκη οι Ηπειρώτες Ευεργέτες. Το Ζάππειο Μέγαρο ανήκει σε όλους τους Έλληνες.

ΔΗΜΟΣ ΑΡΤΑΙΩΝ: Το Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου Αρταίων εκφράζει ομόφωνα την αντίθεσή του στην πρόθεση ιδιωτικοποίησης του Ζάππειου Μεγάρου και δηλώνει πως βρίσκεται αλληλέγγυο στο πλευρό της ΠΣΕ. Το Ζάππειο Μέγαρο, όπως όλα τα εθνικά κληροδοτήματα, κατέχει ξεχωριστή θέση στην καρδιά των Ελλήνων. Είναι στοιχείο της κληρονομιάς μας και ανήκει σε όλους τους Έλληνες. Οποιαδήποτε πράξη ιδιωτικοποίησής του αλλάζει τον εθνικό του χαρακτήρα και ενέχει τον κίνδυνο αλλοίωσης του σκοπού του. Όλοι οι Ηπειρώτες αισθανόμαστε ιδιαίτερη υπερηφάνεια για το μεγαλείο ψυχής των Εθνικών μας Ευεργετών που η μοναδική τους προσφορά παρέμεινε αναλλοίωτη στο πέρασμα του χρόνου.

Ο Δήμος Αρταίων στηρίζει την προσπάθεια της ΠΣΕ για την μη ιδιωτικοποίηση του Ζάππειου Μεγάρου.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΩΣΗ ΔΗΜΩΝ ΗΠΕΙΡΟΥ: Μετά από την προσπάθεια ιδιωτικοποίησης του Ζάππειου Μεγάρου και στο πλαίσιο οριστικής αποτροπής παρόμοιων ενεργειών στο μέλλον η Π.Ε.Δ. Ηπείρου, συντασσόμενη στο πλευρό της

ΠΣΕ εξέδωσε ομόφωνα το ακόλουθο ψήφισμα:

• Το Ζάππειο Μέγαρο αποτελεί ανεκτίμητο στοιχείο της εθνικής μας κληρονομιάς και κληροδοτήμα που ανήκει σε όλους τους Έλληνες. Ως τέτοιο, θεωρούμε ανεπίτρεπτη κάθε προσπάθεια ιδιωτικοποίησής του, καθώς έτσι θα αρθεί ο καθολικός του χαρακτήρας και θα απειληθεί η περί αντιθέτου βούληση του ευεργέτη Ευαγγέλη Ζάππα.

• Καλούμε την πολιτεία να αποτρέψει κάθε προσπάθεια ιδιωτικοποίησης

Γενική άποψη του ανοιχτού Γενικού Συμβουλίου της ΠΣΕ στις 23.10.2019

που βασίζεται σε νόμους και διατάξεις της μνημονιακής περιόδου και να προχωρήσει σε άμεση νομοθετική ρύθμιση, που θα προστατεύσει οριστικά τα εθνικά κληροδοτήματα.

ΔΗΜΟΣ ΠΩΓΩΝΙΟΥ: Το Δ.Σ. του Δήμου Πωγωνίου εκφράζει ομόφωνα την αντίθεσή του στην πρόθεση ιδιωτικοποίησης του Ζάππειου Μεγάρου και δηλώνει πως βρίσκεται αλληλέγγυο στο πλευρό της ΠΣΕ. Το Ζάππειο Μέγαρο, όπως όλα τα εθνικά κληροδοτήματα, κατέχει ξεχωριστή θέση στην καρδιά των Ελλήνων και αποτελεί μνημείο αλτρουισμού. Είναι στοιχείο της κληρονομιάς μας και ανήκει σε όλους τους Έλληνες. Οποιαδήποτε πράξη ιδιωτικοποίησής του αλλάζει

τον εθνικό του χαρακτήρα και ενέχει τον κίνδυνο αλλοίωσης του σκοπού του. Οι απανταχού Ηπειρώτες αισθανόμαστε ιδιαίτερη υπερηφάνεια για το μεγαλείο ψυχής των Εθνικών μας Ευεργετών που η μοναδική τους προσφορά παρέμεινε αναλλοίωτη στο πέρασμα του χρόνου. Οι Νόμοι και οι διατάξεις των μνημονιακών χρόνων δεν έχουν θέση στον εθνικό μας πλούτο και στους θησαυρούς που άφησαν κληρονομιά και παρακαταθήκη οι Ηπειρώτες Ευεργέτες. Το Ζάππειο Μέγαρο ανήκει στον ελληνικό λαό που τιμά

τους Ευεργέτες του!

ΔΗΜΟΣ ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑΣ: Το Ζάππειο Μέγαρο αποτελεί ιστορικό κληροδοτήμα της ηπειρωτικής ευεργεσίας. Η ιστορική του πορεία και ο ρόλος του, ως αναπόσπαστο στοιχείο της εθνικής μας κληρονομιάς, το καθιστούν κληροδοτήμα ανεκτίμητης αξίας, που ανήκει σε όλους τους Έλληνες. Το μέγιστο αυτό ιστορικό κληροδοτήμα, μνημείο ελληνικού πολιτισμού, κινδυνεύει από οικονομολογικά συμφέροντα, νόμους και διατάξεις μνημονιακών χρόνων.

Το Δημοτικό Συμβούλιο Ηγουμενίτσας συντάσσεται και στηρίζει την ΠΣΕ στον αγώνα που κάνει για την προστασία της ιστορικής μας κληρονομιάς, καταδικάζο-

ντας παράλληλα ομόφωνα την πιθανότητα ιδιωτικοποίησης τόσο του Ζάππειου Μεγάρου όσο και των λοιπών κληροδοτημάτων. Θεωρεί ότι δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να τεθεί υπό τον έλεγχο και τη διαχείριση ιδιωτικών συμφερόντων τόσο το Ζάππειο όσο και τα λοιπά Κληροδοτήματα. Καλεί την πολιτεία να προχωρήσει άμεσα, όπως οφείλει, σε σχετική νομοθετική ρύθμιση που θα προστατεύει οριστικά τα εθνικά κληροδοτήματα από ανάλογες προσπάθειες ιδιωτικοποίησής τους. Πιστεύει ότι η χρήση του πρέπει να υπηρετεί τη βούληση του ευεργέτη Ευαγγέλου Ζάππα και όχι τα ιδιωτικά συμφέροντα.

ΔΗΜΟΣ ΖΙΤΣΑΣ: Ως Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου Ζίτσας δηλώνουμε την αντίθεσή μας στην επιχειρούμενη ιδιωτικοποίηση του Ζάππειου Μεγάρου. Το Ζάππειο αποτελεί μέρος του εθνικού μας πλούτου, αναπόσπαστο στοιχείο της εθνικής μας κληρονομιάς και απόδειξη της ηπειρωτικής ευεργεσίας. Καταδικάζουμε και μας βρίσκει αντίθετος οποιαδήποτε προσπάθεια ιδιωτικοποίησής του, καθώς μια τέτοια πράξη αλλάζει τον εθνικό χαρακτήρα του και αλλοιώνει τη βούληση του διαθέτη. Ο Ευαγγέλης Ζάππας και όλοι οι Εθνικοί μας Ευεργέτες με τις πράξεις τους και τον τρόπο ζωής τους μας άφησαν σημαντική παρακαταθήκη την οποία πρέπει να προστατέψουμε και να διαφυλάξουμε ως «κόρη οφθαλμού». Γι' αυτό συντασσόμαστε και μπαίνουμε στην κοινή διεκδίκηση και την προσπάθεια όλων των φορέων, συλλόγων και πολιτών ενάντια στο ξεπούλημα του Ζάππειου.

ΓΕΝΙΚΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ «ΕΝΩΣΗ»: Το ΔΣ του Γ.Α.Σ. ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ «ΕΝΩΣΗ» με αφορμή την προσπάθεια ιδιωτικοποίησης του Ζάππειου Μεγάρου, εκφράζει την πλήρη αντίθεσή του σ' αυτό και δηλώνει ότι στέκεται αλληλέγγυο στο πλευρό της ΠΣΕ και στον αγώνα που αυτή διεξάγει ώστε να παραμείνει ο χαρακτήρας του Ζάππειου Μεγάρου, σύμφωνα με τη βούληση των ευεργετών.

Οι νόμοι για τα κληροδοτήματα πρέπει να διασφαλίζουν το δημόσιο συμφέρον

☞ από σελ. 7

στο ΓΣ κλήθηκαν να συμμετέχουν οι εκπρόσωποι των κομμάτων, οι Ηπειρώτες βουλευτές και ευρωβουλευτές, εκπρόσωποι της Τοπικής Διοίκησης της Ηπείρου, μεταξύ των οποίων και ορισμένοι είχαν πάρει θετική στάση και υπερψήφισαν τον συγκεκριμένο νόμο. Είναι εύκολο και αυτονόητο για όλους να ζητήσουμε την καταδίκη της συγκεκριμένης προσπάθειας. Δεν αρκεί όμως. Γιατί δεν φτάνει μόνο να καταδικάσουμε την πολύ συγκεκριμένη ενέργεια που έχουμε απέναντί μας, αλλά πρέπει να καταδικάσουμε το πλαίσιο, το πλέγμα εκείνο υποστήριξης των συγκεκριμένων ενεργειών. Δεν πρέπει να παραγνωρισθεί ότι ακριβώς αυτές τις μέρες, επίσης μία ίδια παρέμβαση επιχειρείται να γίνει και για άλλο ένα κληροδοτήμα, αυτό του Άλσους των Αναβρύτων στο Μαρούσι. Είναι η ίδια λογική ότι μπορεί η επιχειρηματική δράση να διαχειριστεί καλύτερα τα κληροδοτήματα.

Αυτό είναι το κεντρικό μας θέμα.

Θα είναι καλύτερο για ποιόν; Για τους επιχειρηματικούς ομίλους; ΝΑΙ! Για τα λαϊκά στρώματα όμως, σαφώς ΟΧΙ.

Η ΠΣΕ διαχειρίζεται το Ίδρυμα Μόρφωσης Νεολαίας, στο οποίο ο συμπατριώτης μας δικηγόρος Στ. Βασιλάκος, άφησε την περιουσία του. Ο εκάστοτε Πρόεδρος και ο γενικός γραμματέας του ΔΣ της ΠΣΕ, κατέχουν τις αντίστοιχες θέσεις της διοίκησης του Ίδρυματος αυτού. Δεν λειτουργούν προσωπικά, αλλά σε τακτά χρονικά διαστήματα ενημερώνουν το ΔΣ της ΠΣΕ για τη λειτουργία και τη

δράση του Ίδρυματος. Θεωρούμε ότι όλοι οι εκπρόσωποι στις διοικήσεις των ιδρυμάτων οφείλουν πέρα από γραφειοκρατικές διαδικασίες δήθεν ενημέρωσης, να δικαιολογούν το λόγο ύπαρξής τους στις διοικήσεις στις οποίες έχουν αποσταλεί, με αναλυτική σοβαρή και υπεύθυνη ενημέρωση των φορέων που έχουν την τιμή να εκπροσωπούν. Αναρωπιέται κανείς επί παραδείγματι αν οι εκπρόσωποι διάφορων φορέων (πχ Δικηγορικός Σύλλογος Αθήνας, Οικονομικό Επιμελητήριο, Τεχνικό Επιμελητήριο κλπ) στη Διοίκηση του Ζάππειου (μια και μιλάμε γι' αυτό) έδωσαν έστω και κάποια στοιχειώδη αναφορά για τη λειτουργία τους στη διοίκηση του Ζάππειου. Η εμπειρία μας ως ΠΣΕ στην προηγούμενη θητεία δεν είναι και η καλύτερη.

Βεβαίως σημαντικό είναι να αποκαλυφθεί το περικάλυμμα Δημοκρατίας, σύμφωνα με το οποίο καλούνται διάφοροι φορείς, ανεπαρκώς στην πράξη, που δεν εκπροσωπούν με κανέναν τρόπο την κοινωνία, να υποδείξουν εκπροσώπους της διοίκησης μεγάλων κληροδοτημάτων. Εντύπωση προκαλεί το ότι δεν καλούνται οι εκπρόσωποι εργατικών Σωματείων αν και ουσιαστικά το προϊόν της δράσης των κληροδοτημάτων έχει στόχο την ανακούφιση των μελών τους, την εργατιά, τη λαϊκή οικογένεια.

Τα γενικά κριτήρια των οριζόμενων στις διοικήσεις των κληροδοτημάτων, είναι καθαρά ρουσφετολογικά. Διαμορφώνονται ημέτερο, που λειτουργούν εν κρυπτώ, λες και διαχειρίζονται την περιουσία του σπιτιού τους. Έτσι, η παρούσα διοίκηση του Ζάππειου, δεν ενημέρωσε την ΠΣΕ ούτε

για την ανείρεση της Cleverbank στον Άρειο Πάγο, ούτε για την νέα αίτηση στο Εφετείο Αθήνας. Η λογική τους: Δεν παίζει κανέναν ρόλο η παρέμβαση σας. Ή η λογική της διορισμένης προέδρου του Ζάππειου κας Βαγενά: Γιατί σηκώνετε τόσο πολύ το θέμα; Δεν πρόκειται ούτε μια στα χίλια να ιδιωτικοποιηθεί το Ζάππειο. Η απάντηση είναι απλή: Ο επιχειρηματικός όμιλος της Cleverbank προχωράει σε τόσες δαπάνες, έχει προσλάβει το ακριβότερο δικηγορικό γραφείο της χώρας για να υποστηρίξει την αίτησή του, έχει εξασφαλίσει χρηματοδότηση 550εκ ευρώ (550,000,000€!!!)για την προτεινόμενη επένδυση, χωρίς ελπίδα κέρδους; Αλλά όπως είπαμε, δεν είναι μόνο το Ζάππειο. Όλα τα κληροδοτήματα θα βρεθούν αργά ή γρήγορα στο στόχαστρο.

Συνεπώς, εκφράζουμε σήμερα την ομόθυμη, την ομόφωνη απαίτηση των Ηπειρωτών, αλλά και όλων των Ελλήνων, να μην υπάρξει ούτε σκέψη για την αλλαγή των σκοπών του Ζάππειου και να μην δοθεί η διαχείριση του σε κανέναν ιδιώτη.

Εξαγγέλλουμε την σύγκληση επισημονικής ημερίδας για την εξέταση του νομικού πλαισίου λειτουργίας των κληροδοτημάτων και την αντιμετώπιση όλης της κατάστασης που υπάρχει σήμερα, με την ανεξέλεγκτη δράση διαφόρων, τη διασπάθιση δημόσιας περιουσίας. Να καταργηθεί ο ισχύων νόμος για τα κληροδοτήματα. Οι νόμοι που διέπουν τη λειτουργία των κληροδοτημάτων πρέπει να διασφαλίζουν το δημόσιο συμφέρον και να αποκλείουν κάθε επιχειρηματική δράση άμεση ή έμμεση.

ΒΙΒΛΙΑ - ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ

«ΑΝΤΑΡΤΕΣ»: Ένα ανέκδοτο αντιστασιακό έργο του Ηπειρώτη αγωνιστή Γιώργου Κοτζιούλα

Οι «Αντάρτες», που κυκλοφόρησαν απ' τις εκδόσεις «Ασίνη», είναι ένα ξεχωριστό λογοτεχνικό κείμενο του Γιώργου Κοτζιούλα: Νουβέλα αλλά και απομνημόνευμα, λογοτεχνικό έργο αλλά και μαρτυρία, ψυχογράφημα αλλά και χρονικό.

Στους «Αντάρτες» περιγράφεται μια ιστορία που βασίζεται σε γεγονότα που διαδραματίστηκαν στην Ήπειρο την περίοδο της Κατοχής και της Αντίστασης. Ο Λάμπρος Βέργος (το προσωνύμιο του συγγραφέα) και οι συντοπίτες του παρακολουθούν την εμφάνιση των πρώτων αντάρτικων ομάδων στην περιοχή, γίνονται μάρτυρες της τιμωρίας του προδότη, της ενέ-

δρας και της αιμαχίας με τους Ιταλούς κατακτητές, ζουν από κοντά τη ζωή των ανταρτών και παίρνουν ενεργό μέρος στην αντιστασιακή τους δράση.

Ο Γ. Κοτζιούλας γεννήθηκε στην Πλατανούσσα της Ηπείρου το 1909 και έφτασε στην Αθήνα το 1926. Στο χώρο των Γραμμάτων παρουσιάστηκε το 1927. Την ίδια χρονιά γράφτηκε στη Φιλοσοφική Σχολή του

Πανεπιστημίου Αθηνών, ενώ παράλληλα δούλεψε σκληρά ως δι-ορθωτής και συντάκτης σε περιοδικά και διάφορους εκδοτικούς οίκους. Ζούσε πολύ φτωχικά, σε προσφυγικές παράγκες στην Καλλιθέα και σε φτωχόσπιτα της Βάθης. Το 1934 αρρώστησε από φυματίωση.

Ήταν από τους πρώτους που πέρασαν στις γραμμές του ΕΑΜ. Στις αρχές του 1943, βγήκε στο βουνό και οργάνωσε το Καλλιτεχνικό Τμήμα της 8ης Μεραρχίας Ηπείρου του ΕΛΑΣ, συγκροτώντας θίασο που

γυρνούσε στα χωριά και έδινε παραστάσεις.

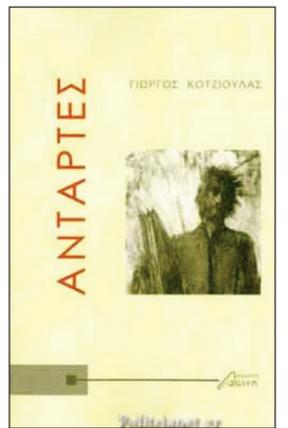
Στις αρχές του 1945 πήγε στη Θεσσαλία, ενώ αργότερα κατέβηκε πάλι στην Αθήνα, όπου ξαναρίχτηκε στη βιοπάλη.

Έγραφε και στον «ΡΙ-ζοσπάστη», ποιήματα, διηγήματα, επιφυλλίδες, μέχρι το κλείσιμο της εφημερίδας το 1947. Πέθανε τον Αύγουστο του 1956, σε ηλικία μόλις 47 ετών.

Ο Μάρκος Αυγέρης, στη μελέτη του για τη ζωή και το έργο του Κοτζιούλα, σημειώνει: «Το κατόρθωμα του Κοτζιούλα είναι σπάνιο και

εξαιρετικό. Ζώντας μέσα στις ολότελες εχθρικές συνθήκες της ζωής όλων των φτωχών ανθρώπων στην Ελλάδα, γνώρισε κάθε δοκιμασία... Ωστόσο ήταν ένας από τους πιο καλλιεργημένους νέους ποιητές. Κι όλον αυτόν τον ανήφορο, ως τις κορφές του πνευματικού κόσμου, τον έκαμε όχι μόνο παλεύοντας μ' άπειρες δυσκολίες, παρά και

τραυματισμένος από τη φυματίωση ένα μεγάλο μέρος της ζωής του. Πολύ λίγοι άνθρωποι στον κόσμο ξεπερνούν τέτοια εμπόδια και με

τέτοια αποτελέσματα. Πολύ λίγοι άνθρωποι μέσα σε τέτοιες συνθήκες έχουν να επιδείξουν τέτοιες νίκες...».

ΠΣΕ και «Πανηπειρωτική» στην αυτοβιογραφία του Αντώνη Νούσια

Η αυτοβιογραφία του Αντώνη Νούσια, πέρα απ' τις χαρακτηριστικές ψηφίδες της μεταπολεμικής Ελλάδας, περιέχει έντονες σελίδες για την Πανηπειρωτική Συνομοσπονδία Ελλάδας (ΠΣΕ) και την εφημερίδα «Πανηπειρωτική» τη δεκαετία του 1980. Ο Αντ. Νούσιας υπήρξε ταμίας (1983-1986) και μέλος (1986-1989) του ΔΣ της ΠΣΕ, ενώ διετέλεσε, πάνω από μια δεκαετία, πρόεδρος της Αδελφότητας Κουρέντων Ιωαννίνων, όπου είδε το φως της ζωής το 1935.

Το βιβλίο του Αντώνη Νούσια «Μια ζωή πολλές ιστορίες» απ' τις Εκδόσεις «Πέτρα» σκιαγραφεί την Ήπειρο στην μεταπολεμική Ελλάδα. Φτώχεια, ανέχεια και στέρηση στο χωριό, όπως συνέβαινε σε όλη τη χώρα πριν τον πόλεμο. Πείνα στην κατοχή και ανάταση μέσα απ' την αντιστασιακή δράση ενάντια στους κατακτητές. Ύστερα ήρθε η επέμβαση των ξένων και ο εμφύλιος. Είναι η περίοδος του «απερίγραπτου κακού», όπως έγραψε κάποια χρόνια αργότερα στον Αντώνη Νούσια ο Αρχιμανδρίτης Χερουβείμ από το Ελληνικό Ιωαννίνων, σε μια αποκαλυπτική επιστολή που δημοσιεύεται στο βιβλίο.

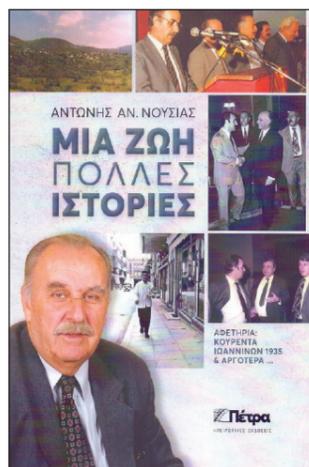
Ο δεκαπεντάχρονος Κουρεντινός, όπως τον έλεγε ο Αρχιεπίσκοπος Σεραφείμ όταν ο μακαριστός νοσηλεύσαν στο Λαϊκό νοσοκομείο, έφτασε στην Αθήνα το 1950. Ο «Βλάχος», όπως τον φώναζαν, δουλεύει το πρωί στο καφενείο του μπάρμπα του και φοιτά στο νυχτερινό γυμνάσιο. Ανάμεσα στους μερακλήδικους κεφές διαβάζει στα όρθια και πετυχαίνει στην Πάντειο σχολή. Δουλιά και σπουδές. Ο σκληρός συνδυασμός πολλών παιδιών της επαρχίας να ξεφύγουν απ' το περιθώριο και να ανέλθουν κοινωνικά.

Ο καφενές στην οδό Χαριλάου Τρικούπη 7 είναι η «Μεγάλη Σχολή». Γνωρίζεται με τους γίγαντες του πνεύματος Λουντέμη και Βάρναλη. Απολαμβάνει τις ατάκες του αξέχαστου Μίμη Φωτόπουλου και γοητεύεται απ' τη λάμψη της Μελίνας Μερκούρη. Εκεί στον καφενέ, όμως, μορφώνεται ιστορικά και πολιτικά: Έχει καθημερινή επαφή με πρωταγωνιστές της «δικής των έξ», που εκτελέστηκαν ως υπαίτιοι για τη Μικρασιατική Καταστροφή το 1922 για να δικαιωθούν με

απόφαση του Αρείου Πάγου το 2010. Δεν ξέρει βέβαια, όπως εικάζουν μετά βεβαιότητας οι ιστορικοί, ότι το κατηγορητήριο για τη «δική των έξ» συντάχτηκε απ' το Γεώργιο Παπανδρέου. Τον μετέπειτα τρεις φορές πρωθυπουργό της Ελλάδας.

Ο Αντώνης Νούσιας υπηρέτησε τον Γεώργιο Παπανδρέου πριν τη χούντα απ' το γραφείο του Γεωργίου Μυλωνά, ο οποίος διετέλεσε υφυπουργός στις κυβερνήσεις του Παπανδρέου και υπουργός σε μεταπολιτευτικές κυβερνήσεις. Ο Γιώργος Μυλωνάς, όπως τον περιγράφει ο Αντώνης Νούσιας, ήταν ένας πολιτικός με αυξημένη αίσθηση του δημόσιου ευθύνης και τον διέκρινε η πολιτική ακεραιότητα. Τα στοιχεία αυτά έδωσαν στον Αντώνη Νούσια το πλεονέκτημα να συνδράμει -όσο μπορούσε - απ' τη θέση δίπλα στο Μυλωνά εκείνους που υπέφεραν απ' τις στερήσεις της εποχής αλλά και όσων ήταν κοινωνικά αποκλεισμένοι απ' το καθεστώς της μετεμφυλιακής μισαλλοδοξίας. Ο Αντώνης Νούσιας μεταφέρει στις σελίδες του βιβλίου του τον πρωταγωνιστικό ρόλο του Γεωργίου Μυλωνά στην ίδρυση του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων. Επίσης καταγράφει το ενδιαφέρον του Γ. Μυλωνά για τους απόδημους Ηπειρώτες, μέσα απ' τις σελίδες της «Πανηπειρωτικής».

Με έντονο ηπειρωτικό συναίσθημα καταγράφει τη δράση της Αδελφότητας των Κουρέντων και της ΠΣΕ. «Η συμμετοχή μου στις δραστηριότητες και τις συλλογικές διαδικασίες της ΠΣΕ ήταν για μένα δράση εν ονόματι της δημοκρατίας» αναφέρει χαρακτηριστικά και περιγράφει τις θητείες των προέδρων της ΠΣΕ Λευτέρη Μαντζικά, Κώστα Νάσση, Λεωνίδα

Διαμάντη και Ζήκου Ντίνου, που έζησε από κοντά.

Μέσα από αυτή τη διαδρομή ξεχωρίζει και γραδάρει προσωπικότητες της κεντρικής πολιτικής σκηνής. Εκτός απ' το Γιώργο Μυλωνά, σκιαγραφεί τον Γεώργιο και Ανδρέα Παπανδρέου, το Χαρίλαο Φλωράκη και τον Αρχιεπίσκοπο Σεραφείμ. Ξεχωρίζει τη δράση και τη στάση ζωής κάποιων ανθρώπων. Όπως του συγχωριανού του Βασίλη Ευθυμίου και του Χαρίση Σδράβου, ενός Κοινοτιστή αντάρτη του ΕΛΑΣ και του Δημοκρατικού Στρατού Ελλάδας. Ο Ευθυμίου συμμετείχε στην «επιχείρηση των υπονόμων» το 1944, όπως ονομάστηκε, για την ανατίναξη του ξενοδοχείου Μεγάλη Βρετανία, που ήταν η έδρα των Εγγλέζων και της κυβερνήσεως «Εθνικής Ενότητας» υπό τον Γεώργιο Παπανδρέου. Η επιχείρηση ματαιώθηκε απ' την ηγεσία του ΚΚΕ την τελευταία στιγμή γιατί στο ξενοδοχείο κατέλυσε ο Τσώρτσιλ. Ο Σδράβου ήταν επικεφαλής στην «Ομάδα Θανάτου» σε μια παράτολμη επιχείρηση του 1944 με την οποία καταλήφθηκε το απόρρητο φρούριο των Γερμανών στο Χάνι της Καλλιθέας, έξω απ' τα Γιάννενα.

Στο βιβλίο φιλοξενούνται παρεμβάσεις του δημοσιογράφου Γιώργου Μουσαγά, μέλους της Συντακτικής Επιτροπής της «Πανηπειρωτικής», ο οποίος με τον Ανδρέα Ρίζο -αρχισυντάκτη της «Πανηπειρωτικής» την προηγούμενη περίοδο- κατέγραψαν την αφήγηση του Αντώνη Νούσια.

Το δημοτικό τραγούδι στα Τζουμέρκα

Τα Τζουμέρκα ή Αθαμανικά όρη βρίσκονται στην οροσειρά της Πίνδου και η κορυφή τους αποτελεί μία από τις ψηλότερες στην Ελλάδα. Γύρω από τον επιβλητικό ορεινό όγκο απλώνονται πάνω από είκοσι κοινότητες και δεκάδες μικρότεροι συνοικισμοί. Αυτές οι κοινότητες και αυτοί οι οικισμοί είναι εντελώς ακατοίκητοι τους χειμερινούς μήνες.

Τα ερωτήματα που προκύπτουν είναι: Τι έχει απομείνει σε αυτόν τον τόπο από τη μουσική παράδοση; Υπάρχουν ακόμα άνθρωποι που θυμούνται ή τραγουδούν παλιά δημοτικά τραγούδια; Αυτά τα ερωτήματα αποτέλεσαν το έναυσμα στον συγγραφέα, τον συμπατριώτη μας από το Τετράκωμο Άρτας, Λάμπρο Ευθυμίου, για να αναζητήσει πραγματολογικό υλικό, που κατέληξε στη δημιουργία αυτής της μελέτης με 146 ηχογραφημένα δημοτικά τραγούδια.

Στο βιβλίο «Το δημοτικό τραγούδι στις κοινότητες των Τζουμέρκων» (Εκδόσεις Ισνάφι, Ιωάννινα 2018) καταγράφονται τα τσακίσματα (προσθήκες και επαναλήψεις) και δίνονται στοιχεία σχετικά με τις μελωδίες των τραγουδιών είτε μέσω σημειογραφίας ή μέσω ηχητικών αποσπασμάτων. Η εργασία αυτή καταγράφει τη φωνητική μουσική της δημοτικής παράδοσης των κοινοτήτων των Τζουμέρκων. Στόχος της επιτόπιας έρευνας του συγγραφέα ήταν να συγκεντρώσει το μέγιστο δυνατό ηχογραφημένο υλικό, τόσο από την επιτόπια έρευνα, όσο και από Αρχεία ή Ιδιωτικές συλλογές, από το δυνατόν περισσότερες κοινότητες, ώστε να εξεταστεί το τραγούδι σε μια ενιαία πολιτισμική περιοχή. Συγκεντρώθηκαν τελικά περισσότερα από 400 τραγούδια. Περιλαμβάνονται τραγούδια φωνητικής μουσικής, χωρίς οργανική συνοδεία. Ο τρόπος εκφοράς αυτών των τραγουδιών είναι αποκλειστικά μονοφωνικός.

Στην παρούσα έκδοση ο συγγραφέας εστιάζει κυρίως στην εξέταση των τσακισμάτων του στίχου, που έχουν ως αποτέλεσμα τη δημιουργία δομικών τύ-

γράφει ο Κώστας Τραχανάς

των στροφών, στη λεκτική παρουσίαση των χαρακτηριστικών των μελωδικών φράσεων και του τρόπου στον οποίο ανήκουν, στην παρουσίαση των κοινών τραγουδιών των κοινοτήτων της περιοχής των Τζουμέρκων, την παράθεση στοιχείων που αφορούν στις διαφοροποιήσεις των παραλλαγών και εν τέλει στην παράθεση στοιχείων που αφορούν στη λειτουργικότητά τους.

Τα ηχογραφημένα τραγούδια αυτού του τόμου παρουσιάζονται με βάση το θεματικό τους περιεχόμενο (π.χ. τραγούδια του γάμου, ιστορικά, παραλογές, μοιρολόγια κ.λ.π.). Σε αρκετές περιπτώσεις προέκυψαν ηχογραφημένες (παραλλαγές) του ίδιου τραγουδιού σε περισσότερες από μία κοινότητες.

Η εξέταση και ανάλυση των τραγουδιών πραγματοποιήθηκε σε ευρωπαϊκή μουσική σημειογραφία. Στο βιβλίο αυτό παρουσιάζεται ένας αντιπροσωπευτικός αριθμός τραγουδιών. Το καθένα από αυτά αντιστοιχεί σε ένα δομικό τύπο στροφών.

Ο Λάμπρος Ευθυμίου είναι Εθνομουσικολόγος (PHD) και διδάσκει στο Τμήμα Λαϊκής και Παραδοσιακής Μουσικής του ΤΕΙ Ηπείρου, νυν Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, ως Ακαδημαϊκός Υπότροφος. Μελετά τη μουσική παράδοση, την εξέλιξή της και την επίδρασή της στις σύγχρονες μουσικές τάσεις των κυρίαρχων εθνοτήτων, των εθνοτικών ομάδων και των μειονοτήτων των Βαλκανίων. Έχει πραγματοποιήσει επιτόπια έρευνα σε περισσότερες από 150 κοινότητες και αστικά κέντρα στην Ελλάδα, τη Σερβία, την Τουρκία και τη Βουλγαρία. Στα ερευνητικά του ενδιαφέροντα εντάσσονται και η ενασχόληση ή του με το εθνογραφικό ντοκιμαντέρ. Είναι μέλος του Οργανισμού «Διεθνές Συμβούλιο για την Παραδοσιακή Μουσική».

Ο ποιητής Γιάννης Δάλλας αδελφώθηκε με το σύμπαν!

Το πρωί της Δευτέρας 24 Φλεβάρη 2020, με συμπληρωμένα τα 96 χρόνια του, «έφυγε» απ' τη ζωή ο Γιάννης Δάλλας, ένας απ' τους σημαντικότερους πνευματικούς ανθρώπους της ΕΠΟΝίτης γενιάς, που έμεινε σταθερός στον ίδιο πολιτικό προσανατολισμό σε όλη τη ζωή του.

Η πολιτική κηδεία του Γιάννη Δάλλα έγινε στο Κοιμητήριο της Καισαριανής στις 27.2.2020. Τον αποχαιρέτησαν η οικογένειά του, οι φίλοι του, οι συνάδελφοί του, λογοτέχνες, εκπρόσωποι από την πανεπιστημιακή κοινότητα και τον πολιτικό κόσμο. Ιδιαίτερα συγκινητικός ήταν ο αποχαιρετισμός της γυναίκας του **Ευαγγελής Ντάτση**, που απάγγειλε ένα ποίημά του και τραγούδησε το κλέφτικο τραγούδι «Με γέλασαν μια χαραυγή».

Ανακοίνωση για το θάνατο του Γιάννη Δάλλα εξέδωσε η ΠΣΕ στην οποία ανέφερε: «Πέθανε ο λογοτέχνης, κριτικός, μεταφραστής, ποιητής και δοκιμιογράφος **Γιάννης Δάλλας**, που γεννήθηκε το 1924 στη Φιλιππιάδα. Ήταν ποιητής, νεοελληνιστής και μεταφραστής έργων της αρχαίας γραμματείας. Σπούδασε κλασική φιλολογία στην Αθήνα. Υπήρξε στη μέση και στην ανώτατη εκπαίδευση (καθηγητής της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων και του Τμήματος Ιστορίας του Ιονίου Πανεπιστημίου). Εξέδωσε δεκατρείς ποιητικές συλλογές από τις οποίες οι δέκα πρώτες περιέχονται στη συγκεντρωτική τους επανέκδοση "Ποιήματα 1948-1988", (1990) και οι τρεις επόμενες είναι οι: "Αποθέτης" (1993), "Στοιχεία

ταυτότητας" (1999) και "Γεννήτριες" (2004). Επίσης εξέδωσε σειρά συγκεντρωτικών μελετημάτων. Το ποιητικό του έργο σύμφωνα με τον **Λίνο Πολίτη** συγγενεύει με τον **Μίλτο Σαχτούρη** και τον **Τάκη Σινόπουλο**. Υπάρχει το στοιχείο της φυσιολατρίας και του παράλογου.

Συστηματική υπήρξε η φιλολογική και μεταφραστική του ενασχόληση με την ποίηση των αρχαίων Λυρικών των αρχαίων αιώνων "Ελεγειακοί", "Ιαμβογράφοι", "Μελικοί", "Χορικολυρικοί", (1976-2007) και των Ελληνιστικών επιγραμμάτων, "Ελληνιστικός μικρόκοσμος", "Καλλίμαχος", "Ρουφίνος", "Πλάτωνος τα αποδιδόμενα επιγράμματα", (2008-2009). Τιμήθηκε με τη διάκριση του πρώτου Κρατικού Βραβείου Κριτικής και Δοκιμίου (1987) και του Μεγάλου Βραβείου Λογοτεχνίας για το σύνολο του έργου του (1999). Η Πανεπιστημιακή Συνομοσπονδία Ελλάδας εκφράζει στους οικείους του τα θερμά της συλλυπητήρια».

Ανακοίνωση για το θάνατο του Γιάννη Δάλλα εξέδωσαν το **Γραφείο Τύπου της ΚΕ του ΚΚΕ**, ο Πρόεδρος της Βουλής, **Κωνσταντίνος Τασούλας**, το Πρυτανικό Συμβούλιο του **Πανεπιστημίου Ιωαννίνων**, ο Δήμαρχος Ζηρού **Νίκος Καλαντζής** και η **Εταιρεία Συγγραφέων** η οποία του απένειμε το βραβείο της Διδύ Σωτηρίου το 2019.

Η απονομή στο Γιάννη Δάλλα της τιμητικής πλακέτας της ΠΣΕ απ' τον, τότε, πρόεδρο της ΠΣΕ Κώστα Αλεξίου (12 Μαρτίου 2010)

Η τιμητική εκδήλωση της ΠΣΕ

Στις 12 Μαρτίου 2010 η ΠΣΕ οργάνωσε τιμητική εκδήλωση για το Γιάννη Δάλλα στην αίθουσα της Παλαιάς Βουλής, στην Αθήνα. Απονεμήθηκε τιμητική πλακέτα, την οποία φιλοτέχνησε ο καθηγητής της Ανωτάτης Σχολής Καλών Τεχνών (ΑΣΚΤ), Γιαννιώτης γλύπτης **Θόδωρος Παπαγιάννης**.

Τους παρευρεθέντες καλωσόρισε ο, τότε, γενικός γραμματέας της Πανεπιστημιακής **Ιπποκράτης Κατσένης**, ενώ για την προσωπικότητα και για την εργογραφία του τιμώμενου μίλησε ο, τότε, πρόεδρος της ΠΣΕ **Κώστας Αλεξίου**. Χαιρετισμό απηύθυνε ο **Αθανάσιος Αγγέλου**. Το ποιητικό έργο του Γ. Δάλλα παρουσίασε ο ποιητής **Στέλιος Μαφρέδας**. Το μεταφραστικό έργο παρουσίασε ο **Γιώργος Μπλάνας** και τη δοκιμιογραφία ο **Τάκης Καγιαλής**. Τη συζήτηση της εκδήλωσης συντόνισε η επίκουρη καθηγήτρια του Τμήματος Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων **Γεωργία Λαδογιάννη**.

ΛΟΓΟΣ...

«Θα ήταν δυνατό ένα τέτοιο τέλος: Να βρεθώ κάπου σε μια κορυφή, και σε μια νύχτα με Περσείδες, διάπτοντες ενός κομήτη που μας έρχεται από τον μακρινό αστερισμό του Περσέα κάθε Αύγουστο. Να χαθώ και να πέσω κι εγώ μέσα σε έναν αστεροειδή, να ξαναγίνω μια ύλη κοσμική. Να αδελφωθώ με το σύμπαν και με ό,τι συμβαίνει σε αυτό».

(Από συζήτηση του Γιάννη Δάλλα με το φίλο του **Γιώργο Δουατζή**)

...ΠΟΙΗΣΗ

Πάλι ανεβαίνει απ' τα έγκατα

η άγραφή φωνή

η άγραφή χαίνουσα φωνή

ανεβαίνει

με ξεκουφαίνει

κι οι ψίθυροι γύρω της τρωκτικά

Κραυγές και ψίθυροι άναρθροι

πίσω απ' το δέρμα μου πάλλοντας

πρώτα σαν σήματα αγέννητων

άναρθροι κι υποχθόνιοι

κι ύστερα δύο-δύο αντιμετώπι

ορμώντας στην ιστορική επιφάνεια

δίδυμοι πυροβολισμοί

με σιγαστήρα

(Το ποίημα **ΔΙΔΥΜΟΙ ΠΥΡΟΒΟΛΙΣΜΟΙ** του Γιάννη Δάλλα)

Διαμαρτυρία για την ανατροπή στην ολοκλήρωση της Ιόνιας οδού

Η Ομοσπονδία Αδελφοτήτων και Ενώσεων Πωγωνίου διαμαρτύρεται για την ανατροπή και οπισθοδρόμηση στην ολοκλήρωση της Ιόνιας οδού.

Το ΔΣ της Ομοσπονδίας Αδελφοτήτων και Ενώσεων Πωγωνίου σε ανακοίνωσή του (9 Φεβρουαρίου 2020) αναφέρει τα εξής: «Με απόλυτη επιτυχία πραγματοποιήθηκε η Έκτακτη Συνεδρίαση του Δ.Σ. της Ομοσπονδίας Αδελφοτήτων και Ενώσεων Πωγωνίου. Στη συνεδρίαση είχαν κληθεί και παρήστησαν όλες οι Αδελφότητες του Δήμου Πωγωνίου, όπως και πολλοί Πωγωνίοι. Έγινε η συνεδρίαση σε βαρύ και φορτισμένο κλίμα μετά τις νέες ανακοινώσεις για το μέλλον της ολοκλήρωσης της Ιόνιας Οδού ως ένας κλειστός και σύγχρονος αυτοκινήτοδρομος, σύμφωνα με τα Ευρωπαϊκά πρότυπα.

Ο Πρόεδρος της Ομοσπονδίας μας **Γρηγόρης Αρμπυρος**, μετά από ενημέρωση που είχε από τον τέως Υφυπουργό Δημοσίων Έργων και νυν Βουλευτή Ιωαννίνων κ. **Καλογιάννη**, που επί τηθείας του υπήρξε η εμπλοκή και το σταμάτημα της ολοκλήρωσης του έργου λόγω των κοντόφθαλμων και απαράδεκτων αιτιάσεων "αρχόντων" της Αυτοδιοίκησης, ενημέρωσε τους συγκεντρωθέντες για την πορεία του έργου. Μετά από διεξοδική συζήτηση διατυπώθηκαν διάφορες απόψεις και αποφασίστηκε να προβούμε σε μια σειρά από προπαρασκευαστικές ενέργειες με επισκέψεις στα εμπλεκόμενα για το έργο Υπουργεία, συνάντηση με τον Περιφερειάρχη Ηπείρου, Δήμαρχο Πωγωνίου και Βουλευτές Ιωαννίνων, με πρωτοβουλία της Ομοσπονδίας. Έτσι, ανάλογα με τις δεσμεύσεις των επισήμων η δράση των Πωγωνησίων θα κλιμακωθεί.

Διατυπώθηκαν και οι κόκκινες γραμμές που τέθηκαν ομόφωνα, όπως και οι γενικές σκέψεις για το επίμαχο αυτό θέμα:

1. Ο άξονας Γιάννενα - Κακαβιά, επειδή αποτελεί φυσική συνέχεια της Ιόνιας Οδού, απαιτούμε να ξεκινήσουν άμεσα οι εργασίες στο ώριμο από πλευράς μελετών και αδειοδοτήσεων τμήμα Γιάννενα - Καλαπάκι. Να εξαντληθούν προς τούτο από την Κυβέρνηση όλες οι δυνατότητες που της δίνει η Ευ-

ρωπαϊκή και η Εθνική Νομοθεσία για να χρηματοδοτηθεί το έργο. **Όχι άλλη καθυστέρηση.**

2. Η Περιφέρεια να χρηματοδοτήσει άμεσα τη μελέτη για το υπόλοιπο μέχρι την Κακαβιά τμήμα για να προχωρήσουν άμεσα οι αδειοδοτήσεις που χρειάζονται σύμφωνα με το νόμο.

3. Καλούμε όλους τους φορείς και τις Ηπειρωτικές οργανώσεις της αποδημίας, που δεν ενεργοποιήθηκαν μέχρι σήμερα, σε δράση και συντονισμό των ενεργειών μας.

4. Σίγουρα η ολοκλήρωση του έργου έως την Κακαβιά μπορεί να γίνει με επέκταση της παραχώρησης που πρόσφατα σταμάτησε στον άξονα της Εγνατίας Οδού. Ο άξονας Γιάννενα - Κακαβιά αποτελεί φυσική συνέχεια της

Ιόνιας Οδού, γι' αυτό απαιτούμε να ολοκληρωθεί. Αποτελεί έναν κλειστό αυτοκινητόδρομο ενταγμένο στο Διευρωπαϊκό Δίκτυο Μεταφορών.

5. Το Πωγωνί των θυσιών και των μεγάλων αγώνων, που έδωσε στο Έθνος πολιτισμό, ιδρώτα και αίμα και αφού ακρωτηριάστηκε και αποδεκατίστηκε τη δεκαετία 1940-1949, απαιτεί να μη το αγνοεί κανείς. Η μητέρα Ελλάδα του το οφείλει και περιμένουμε τη δικαίωση. **Όχι άλλος εμπαιγμός, όχι άλλη αναβολή. Η τώρα ή ποτέ.**

Αντιπαρερχόμεθα τις όψιμες φωνές για δήθεν συμπάθεια. Τι έκαναν τα τελευταία χρόνια ώστε το θέμα να βγει από τη βαθειά κατάψυξη; **Όλοι τώρα θα κριθούν, γιατί ο αγώνας τώρα αρχίζει!**

Σύλλογος Πωγωνίου Πολυφωνικού Τραγουδιού

Μέλη του Συλλόγου με τους μαθητές του Δημοτικού Σχολείου Παρακαλάμου

Το πολυφωνικό τραγούδι κυλάει στο αίμα των Πωγωνησίων. Είναι η ανάσα τους. Και το ευχάριστο είναι πως μια ομάδα των μόνιμων κατοίκων του Πωγωνίου, το καλλιεργούν και το φροντίζουν. Έτσι το 2017 η αύρα του πολυφωνικού ένωσε αυτούς τους ανθρώπους και δημιούργησαν τον «Σύλλογο Πωγωνίου Πολυφωνικού Τραγουδιού». Συναντούνται, τραγουδούν, μελετούν. Το σπουδαιότερο είναι πως ανέσυραν θύμησης των παππούδων τους -πώς γλεντούσαν και τραγουδούσαν- με σκοπό όλα αυτά να τα μεταφέρουν στη νέα γενιά. Κι έτσι η ιδέα έγινε πράξη με την παρουσία τους στα σχολεία της περιοχής και την ενημέρωση -συμμετοχή των μαθητών για το πολυφωνικό τραγούδι. Φέτος η πρώτη επίσκεψη πραγματοποιήθηκε στο Γυμνάσιο του

Παρακαλάμου στις αρχές Φεβρουαρίου. Ήταν συγκινητική η υποδοχή και ακολουθώς η αποδοχή των μαθητών. Τα μέλη του πολυφωνικού μίλησαν με τα παιδιά και τους καθηγητές, δέχτηκαν ερωτήσεις γύρω από το πολυφωνικό τραγούδι και τραγούδησαν όλοι μαζί. Το σημαντικότερο είναι ότι τέθηκε στο τραπέζι η δημιουργία παιδικής πολυφωνικής ομάδας. Ακολούθως στο Δημοτικό Σχολείο Παρακαλάμου η συνάντηση με τους μαθητές/τριες και το εκπαιδευτικό προσωπικό ήταν πολύ αποδοτική, αφού πολλοί μικροί φίλοι δήλωσαν συμμετοχή στο παιδικό πολυφωνικό σχήμα. Η δράση θα συνεχιστεί σε όλα τα σχολεία του Πωγωνίου προκειμένου οι νέοι να μάθουν, να αγαπήσουν και να τραγουδήσουν το πολυφωνικό τραγούδι.

Ήξερε να διδάσκει γιατί κατείχε τη γνώση

Τον είχα καθηγητή νεοελληνικής λογοτεχνίας και ποίησης στο πανεπιστήμιο. Μας δίδαξε κοινωνική πεζογραφία, Κ. Θεοτόκη, Κ. Χατζόπουλο, Κ.Π. Καβάφη, Υπερρεαλισμό, Έκτρο Κακναβάτο, που με τον τρόπο και τη δύναμη του πνεύματός του τον καλούσε να μας μιλήσει...

Έμπαινε μέσα στην αίθουσα και επικρατούσε απόλυτη σιωπή γιατί στο πρόσωπό του διαγραφόταν η απόλυτη γνώση και πείρα και στα δικά μας τα μάτια φαινόταν γίγαντας. Ήταν ο Δάσκαλός μας. Τον θαυμάζαμε και τον σεβόμασταν. Ήξερε να διδάσκει, γιατί κατείχε τη γνώση. Και ήταν απαιτητικός στη γνώση. Ήξερε να εμπνέει, γιατί κατείχε την δημιουργία. Ήξερε να μας διαβάζει και να μας παρακινεί, γιατί είχε τον τρόπο. Ήξερε να γράφει, γιατί ο ρυθμός κυλούσε στο πνεύμα του. Ήξερε να διακρίνει, γιατί το βλέμμα ήταν καθαίο και γεμάτο από τις διαδρομές μιας μεγάλης τέχνης. Ήξερε να περιγράφει τον πόνο κάθε τόπου, όπως και του δικού μας, γιατί απ' αυτόν καταγόταν.

«... και τράβηξες θλιμμένος σ' άλλη συνοικία να πλαγιάσεις/ πήγαινες με τη μισοφέγγαρη ζωή σου/ μισός εγκόσμιος και μισός απόκοσμος/ στη φθινοπωρινή νυχτερινή γαλήνη/ και πίσω η μοναξιά σκυλί που γαύγιζε/ γαύγιζε ροκανίζοντας το κόκκαλο/ της μισοτελειωμένης μέρας».

Κατερίνα Σχισμένου

Οδυνηρός αποχαιρετισμός στη Βάντα Κουτσοκώστα

Με βαθιά θλίψη και ένα φύλλο της εφημερίδας «Πανηπειρωτική» στο φέρετρό της οι Απόδημοι Ηπειρώτες της Αττικής αποχαιρέτησαν την ταλαντούχο συμπατριώσά τους, τη στιχουργό και συγγραφέα, Βάντα Κουτσοκώστα το μεσημέρι της 16ης Φλεβάρη στην εκκλησία της Αγίας Παρασκευής στο Χαϊδάρι, όπου έμενε οικογενειακώς.

Η Βάντα Κουτσοκώστα έφυγε απ' τη ζωή το πρωί της 15ης Φλεβάρη 2020 μετά από πολύχρονη μάχη με τον καρκίνο. Η Βάντα της ΠΣΕ και της «Πανηπειρωτικής» αναπαύεται πια στο Γ' Νεκροταφείο της Νίκαιας, αλλά θα συνεχίσει να συντροφεύει την Ελλάδα με τους στίχους της που τραγούδησαν ο μεγάλος λαϊκός βάρδος Στέλιος Καζαντζίδης και οι σπουδαίοι τραγουδιστές Πασχάλης Τερζής και Ελένη Βιτάλη. Και η αγωνία της για την ερήμωση των χωριών της Ηπείρου -αλλά και της προσφυγιάς όλου του κόσμου- θα μείνει τυπωμένη στα βιβλία της.

Με το άγγελμα του θανάτου της η ΠΣΕ εξέδωσε ανακοίνωση, που ανέφερε: «Η Πανηπειρωτική Συνομοσπονδία Ελλάδας με θλίψη αναγγέλλει το θάνατο της Βαίτσας (Βάντας) Κουτσοκώστα. Σήμερα το πρωί (16.2.2020) μετά από μακροχρόνια μάχη, μας άφησε για πάντα.

Η Βάντα γεννήθηκε στην Κυμέλη (Χώσση) Άρτας το 1960 και πέρασε τα παιδικά και εφηβικά της χρόνια στην πόλη της Άρτας. Έφυγε για την Αθήνα μετά την αποφοίτησή της από το λύκειο και την επιτυχία της στο Τμήμα Πολιτικών Επιστημών και Δημόσιας Διοίκησης του Καποδιστριακού Πανεπιστημίου, του οποίου ήταν πτυχιούχος. Επιπλέον έκανε σπουδές στην έντυπη και ηλεκτρονική δημοσιογραφία.

Από φοιτήτρια ακόμη, προσλήφθηκε στη γραμματεία της ΠΣΕ. Από τη θέση αυτή, πρόσφερε πολλά στη λειτουργία του ΔΣ, στην επικοινωνία με τις αδελφότητες, στη διοργάνωση των εκδηλώσεων, στα Παγκόσμια Πανηπειρωτικά Συνέδρια, στο Γραφείο Τύπου.

Από το 1992 ανέλαβε την ευθύνη σύνταξης της εφημερίδας ΠΑΝΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ και μέχρι τη διακοπή της έκδοσής της το 2004.

Η συγγραφική της δημιουργία πλούσια. Τα βιβλία της «Οι λιποτάκτες των ονείρων» (1999), «Αλλού να κοιμάσαι αλλού να ξυπνάς...» (2002), «Το τραγούδι των λύκων» (2008) πάντα με επίκεντρο την Ήπειρο και τους Ηπειρώτες. Οι στίχοι της ευαίσθητοι, ενέπνευσαν και μελοποιήθηκαν. Το πιο γνωστό της τραγούδι με μουσική Τάκη Σούκα (ΤΡΑΓΟΥΔΩ), ερμηνεύτηκε από τον Στέλιο Καζαντζίδη. Ήταν μέλος της Ένωσης Συντακτών Περιοδικού και Ηλεκτρονικού Τύπου και της Εταιρίας Ελλήνων Λογοτεχνών.

Στον σύζυγο της Γιάννη Αρχοντούλη και τα δύο παιδιά τους, τον Δάνη και τη Λυδία, εκφράζουμε τα θερμά μας συλλυπητήρια.

Εκ μέρους της ΠΣΕ αποχαιρέτησε τη Βάντα ο πρόεδρος Μάκης Κιάμος και ο γενικός γραμματέας Σωτήρης Κολιούσης.

Ο Μ. Κιάμος είπε.

«Αγαπητή Βάντα,

Με μεγάλη θλίψη και άφατη ψυχική οδύνη σε αποχαιρετούμε σήμερα. Το Διοικητικό Συμβούλιο της Πανηπειρωτικής Συνομοσπονδίας Ελλάδας που

μού ανέθεσε αυτό το καθήκον συμμετέχει απόλυτα στον πόνο εξαιτίας του αδόκητου χαμού σου και διατυπώνει τις ευχαριστίες του για όσα πρόσφερε στην Πανηπειρωτική και εν γένει στην γενέτειρα.

Η εργατικότητα, η συνέπεια και το ηπειρώτικο ήθος σε συνόδευαν πάντοτε και συνέθεταν τα μόνιμα χαρακτηριστικά της προσωπικότητάς σου.

Θυμάμαι με πόση ευγένεια και κα-

με για όσα μας έδωσες και για όσα μας άφησες».

Με ένα φύλλο της νέας «Πανηπειρωτικής» την αποχαιρέτησε και ο Γενικός Γραμματέας της ΠΣΕ Σωτήρης Κολιούσης, ο οποίος θύμισε ότι η Βάντα οργανώθηκε στην Κομμουνιστική Νεολαία Ελλάδας λέγοντας: «Το όραμα για την αλλαγή του κόσμου, την έφοδο στους ουρανούς προσπάθησε να το κάνει πράξη, με τη γραφίδα της. Από φοιτήτρια ακόμη, προσλήφθηκε στη γραμματεία της ΠΣΕ. Από την θέση αυτήν, πρόσφερε πολλά στη λειτουργία του ΔΣ, στην επικοινωνία με τις αδελφότητες, στη διοργάνωση των εκδηλώσεων, στα Παγκόσμια Πανηπειρωτικά Συνέδρια, στις εκδηλώσεις, στις μεγαλειώδεις εκδηλώσεις της ΠΙΤΑΣ στο ΣΕΦ, στην 3ήμερη γιορτή των Ηπειρωτών στην Καισαριανή, στο γραφείο τύπου. Από το 1992 ανέλαβε την ευθύνη σύνταξης της εφημερίδας «ΠΑΝΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ» και μέχρι το κλείσιμο της και την απόλυση της το 2004. Η συγγραφική της δημιουργία πλούσια. Μαζί με τον Δάνη και την Λυδία, τα άλλα 3 της παιδιά, τα βιβλία της...»

Βάντα, θα μας λείψεις. Θα μας λείπει το χαμόγελο σου, γέλιο σου.

«Όσο ζω κουμάντο κάνω εγώ»

Όσο κι αν είναι δύσκολο να μπορέσει κάποιος να παρουσιάσει το ήθος, την αγωνιστικότητα και την ηπειρώτικη λεβεντιά που διέκριναν τη Βάντα, όμως θα το τολμήσω. Με τα λόγια της. Όταν της πρότεινα να είναι μέλος της Συντακτικής Επιτροπής της εφημερίδας «Πανηπειρωτική», και ενώ κάμποσες μέρες πριν είχε χειρουργηθεί, με ηλεκτρονικό μήνυμα μου απάντησε:

«Χρήστο μου καλημέρα. Αρχικά σου εύχομαι καλή επιτυχία στο δύσκολο πόστο που έχεις αναλάβει. Και βεβαίως με τιμά η πρότασή σου. Πέρασα δύσκολα αλλά εμείς οι ηπειρώτες έτσι μάθαμε από μικρά παιδιά να παλεύουμε καθώς τίποτα δεν μας έχει χαριστεί. Χρειάζομαι όμως περίπου ένα μήνα για να μπορέσω να αναρρώσω. Κι εκτός αυτού θα μου ήταν δύσκολο να έρχομαι εκεί τα βράδια, διότι είναι περίεργη περιοχή και δεν οδηγώ. Και για πολλούς άλλους λόγους, αν οι επιτροπές μπορούν να συνεδριάζουν μεσημεράκι προς απόγευμα θα ήμουν ικανοποιημένη. Δεν θέλω να το πάρεις ως όρο, είναι απλώς μια παράκληση. Σε ευχαριστώ για την τιμή, ελπίζω να γίνει εφικτή η όποια συνεργασία μας.

Ίσως κατέβω κανένα πρωινό να δω και εκεί τα αρχεία. Μην αισθάνεσαι άβολα, σιδήηποτε χρειάζεσαι και μπορώ είμαι πάντα εκεί για σένα. Όσο για τον καρκίνο μην ανησυχείς. Τσακώνομαι μαζί του κάθε μέρα. Του λέω οκ κάνε ό,τι θες, αλλά όσο ζω, κουμάντο κάνω εγώ».

Το καταθέτω. Ένα κεράκι στη μνήμη της.

Χρήστος Α. Τούμπουρος

λοσύνη το 1978 με καλωσόρισες στα γραφεία της Πανηπειρωτικής, όταν φοιτητής για πρώτη φορά επισκέφθηκα την έδρα των αποδήμων. Αυτό το χαμόγελο ήταν σύμφυτο με τον χαρακτήρα σου.

Η εργατικότητα που σε διέκρινε μετατρέπονταν σε δημιουργικότητα αφού είχες τη δύναμη και την ικανότητα το συναίσθημα να το μετατρέπεις σε στίχο. Όλοι οι Έλληνες τραγουδίσαν τα τραγούδια σου, όλοι ένιωσαν πως

«Έγκλημα η ζωή σ' αυτή την πόλη/κι εγώ αισθάνομαι ανασφαλής,/ άνθρωποι σκυφτοί, μια μάζα όλοι,/ στην άσφαλο κουρέλια της ζωής». Και όλοι θα σιγοτραγουδούν «Τραγουδω και τα λόγια μου πάνε,/ φτάνουν ως τον ουρανό».

Μας φεύγεις νέα, πολύ νέα, επαληθεύοντας για μια ακόμη φορά την πάντοτε επίκαιρη ρήση του Μενάνδρου «Όν οι θεοί φιλοούν, αποθνήσκει νέος», δηλαδή όποιον οι θεοί αγαπούν πολύ, πεθαίνει νέος.

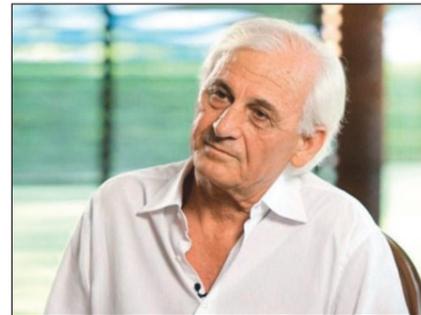
Είναι δύσκολο να αποχωριστούμε το χαμόγελό σου, τη ζωντανία σου, την αισιοδοξία και την ευαισθησία σου... Γι' αυτό θα είσαι πάντα κοντά μας.

Καλό κατευόδιο και σε ευχαριστού-

θα μας λείπει η ευαισθησία με την οποία προσέγγιζες τα πράγματα, με την οποία έστρωνες τα γραπτά σου. Θα μας λείψει η ματιά σου, ο λόγος σου για όλα και όλους. «Σώπα και μη μιλάς». Αλλά δεν σώπασες. Μας μιλάς μέσα από τις σελίδες σου. Στα 42 χρόνια που γνωριζόμαστε, πολλά από όσα έχουν γίνει στην Ηπειρωτική αποδημία δεν θα είχαν γίνει αν δεν ήσουν εσύ. Σού φέραμε να πάρεις μαζί σου το πρώτο φύλλο της επανέκδοσης της εφημερίδας που τόσα έδωσες, της ΠΑΝΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗΣ. Θα σε θυμόμαστε πάντα. Όλοι μας και αλλά ιδιαίτερα ο άντρας σου ο Γιάννης, και τα δύο παιδιά σας, ο Δάνης και η Λυδία, ο αδελφός σου ο Νίκος. Καλό ταξίδι».

Ανάμεσα στο πλήθος που τη συντρόφευσαν τη Βάντα στην τελευταία κατοικία της ήταν: οι πρώην πρόεδροι της ΠΣΕ Γιάννης Ζώης και Κώστας Αλεξίου, ο Β' Αντιπρόεδρος της ΠΣΕ Κώστας Γαβριήλ, τα μέλη Κώστας Ζηκόπουλος και Μαρίνα Τζάκου, ο έφορος τύπου της ΠΣΕ Χρήστος Τούμπουρος, ο Κώστας Μπατσής, η Γραμματέας της ΠΣΕ Όλγα Φώτη, ο τέως δήμαρχος Χαϊδαρίου Μιχάλης Σελέκος και πλήθος Ηπειρωτών.

Ο άδικος χαμός του Θεόδωρου Νιτσιάκου

Ο γνωστός Ηπειρώτης επιχειρηματίας Θεόδωρος Νιτσιάκος «έφυγε» στον τόπο όπου γεννήθηκε και αγάπησε: Την Αετομηλίτσα της επαρχίας Κόνιτσας. Το απόγευμα της 11ης Ιανουαρίου 2020 το αυτοκίνητο που οδηγούσε ξέφυγε απ' την πορεία του και έπεσε σε χαράδρα λίγο έξω απ' το χωριό του.

Η Πανηπειρωτική Συνομοσπονδία Ελλάδας (ΠΣΕ) εξέδωσε την ακόλουθη ανακοίνωση: «Η ΠΣΕ με θλίψη πληροφορήθηκε το θάνατο του Θεόδωρου Νιτσιάκου, του Ηπειρώτη αυτοδημιούργητου επιχειρηματία, υπόδειγμα ανθρώπου και παράδειγμα εργοδοτικής συμπεριφοράς. Έχασε τη ζωή του όταν το αυτοκίνητο που οδηγούσε ξέφυγε από την πορεία του και έπεσε σε χαράδρα στην Αετομηλίτσα Ιωαννίνων. Η ΠΣΕ εκφράζει τα ειλικρινή συλλυπητήρια του στα μέλη της οικογένειας του εκλιπόντος».

Το Δημοτικό Συμβούλιο της Κόνιτσας σε κατεπείγουσα συνεδρίαση ενέκρινε ψήφισμα στο οποίο αναφέρει: «Η είδηση του θανάτου του επιχειρηματία Θεόδωρου Νιτσιάκου προκάλεσε θλίψη στην τοπική κοινωνία του Δήμου Κόνιτσας. Υπήρξε σπουδαίος επιχειρηματίας με πλούσια κοινωνική, ανθρωπιστική, οικονομική προσφορά».

Το Δημοτικό Συμβούλιο Κόνιτσας εξέφρασε τα συλλυπητήριά του στην οικογένεια του εκλιπόντος, παρέστη στην κηδεία και κατέθεσε στεφάνι, έδωσε χρηματικό ποσό στο Εκκλησιαστικό Γηροκομείο της Ιεράς Μητρόπολης Κόνιτσας «Η Θεοτόκος» και ανάρτησε στην ιστοσελίδα του Δήμου το ψήφισμα.

Ανακοίνωση για το θάνατο του Θ. Νιτσιάκου εξέδωσε και ο Σύνδεσμος Επιχειρήσεων Βιομηχανικής Περιοχής Ιωαννίνων.

Ο Θεόδωρος Νιτσιάκος γεννήθηκε στις 25 Μαρτίου 1944. Σπούδασε στη Γεωπονική Σχολή Θεσσαλονίκης και στη συνέχεια πήγε στην Ολλανδία για μεταπτυχιακή έρευνα στα θέματα πτηνολογίας. Ήταν ο ιδρυτής της επιχείρησης «Κοτόπουλα Νιτσιάκος» με 40ετή παρουσία στον κλάδο. Παράλληλα, η εταιρεία εκμεταλλευόμενη τις υποδομές της σε Ήπειρο και Μακεδονία δραστηριοποιήθηκε στην αγορά των αυγών εκκολάψεως και νεοσσών, στην εμπορία πρώτων υλών ζωοτροφών και την παραγωγή ζωοτροφών για όλα τα παραγωγικά ζώα.

Δραστηριοποιήθηκε ακόμη και στον χώρο του τουρισμού με δύο μονάδες σε Ιωάννινα και Κέρκυρα. Το 1999 ίδρυσε το πέντε αστέρων ξενοδοχείο Hotel Du Lac Congress Center & Sp Ginisa δίπλα στη λίμνη Παμβώτιδα, ενώ στο Πυργί της Κέρκυρας λειτουργεί το Marilena Premium Hotel.

«Τα πήραμε τα Γιάννινα»*

Το μέτωπο της Ηπείρου στους βαλκανικούς πολέμους και η απελευθέρωση των Ιωαννίνων στις 20 Φεβρουαρίου 1913

Οι βαλκανικοί πόλεμοι (1912-13) υπήρξαν γεγονότα μείζονος σημασίας για τη νοτιοανατολική Ευρώπη και προανάκρουσμα του Πρώτου Παγκοσμίου Πολέμου. Στο σύντομο αυτό σημείωμα θα αναφερθούμε στις εξελίξεις που οδήγησαν στην απελευθέρωση των Ιωαννίνων το Φεβρουάριο του 1913 στο πλαίσιο του Πρώτου Βαλκανικού Πολέμου. Στη σύγκρουση αυτή οι αντίπαλοι ήταν από την μια μεριά η παραπαίουσα Οθωμανική Αυτοκρατορία και από την άλλη τα τέσσερα βαλκανικά κράτη (Ελλάδα, Βουλγαρία, Σερβία, Μαυροβούνιο), που συνιστούσαν μια ετερόκλητη συμμαχία με διαφορετικούς και εν μέρει αλληλοαποκλειόμενους στόχους.

Οι πολιτικές και κοινωνικές συνιστώσες της επερχόμενης εθνικής εξόρμησης αφορούσαν τις τομές που προκάλεσε στην ελληνική ιστορία το στρατιωτικό κίνημα στο Γουδί (1909), η έλευση του Ελευθερίου Βενιζέλου και η εγκαίνιαση μιας τεράστιας μεταρρυθμιστικής προσπάθειας, αλλά και η πολιτική ομαλοποίηση στις σχέσεις της κοινωνίας με το μοναρχικό θεσμό, που εξακολουθούσε να διαδραματίζει αποφασιστικό ρόλο στα πολιτικά πράγματα αλλά και στη διοίκηση του στρατεύματος. Το τελευταίο είχε πλήρως αναδιοργανωθεί και δεν είχε σχέση με το συνονθύλευμα του «ατυχούς πολέμου» του 1897. Η ανασυγκρότηση του είχε βασιστεί σε βρετανικές και γαλλικές στρατιωτικές αποστολές, ο εξοπλισμός του είχε βελτιωθεί σημαντικά, ενώ είχε προχωρήσει και η εκπόνηση επιχειρησιακών σχεδίων που προέβλεπαν την ομαλή ενσωμάτωση σωμάτων εθελοντών ακόμη και από περιοχές όπως η Κύπρος και οι ΗΠΑ. Το φρόνημα ήταν υψηλό ενώ σημαντικό ρόλο διαδραματίζει και η εμπιστοσύνη στις ικανότητες της πολιτικής ηγεσίας στο διπλωματικό πεδίο. Σε τελική ανάλυση η μεγάλη σύγκρουση αναμενόταν αιματηρή, επίπονη αλλά και αναπόφευκτη στο πλαίσιο της επονομαζόμενης εθνικής ολοκλήρωσης, της ένταξης δηλαδή της Μακεδονίας, της Ηπείρου, της Κρήτης και πολλών νησιών του Αιγαίου στον εθνικό κορμό.

Το καλοκαίρι του 1912 τα κράτη των Βαλκανίων είχαν αποδουθεί σε πληθώρα διαβουλεύσεων και διαπραγματεύσεων εν όψει της πολεμικής αναμέτρησης με την Οθωμανική Αυτοκρατορία, που εκείνη την περίοδο είχε εμπλακεί και σε πόλεμο με την Ιταλία στη Λιβύη. Το Σεπτέμβριο της ίδιας χρονιάς ο ελληνικός στρατός ξεκίνησε τη γενική επιστράτευση. Οι δυνάμεις ξηράς θα προσανατολιζόνταν προς δυο κύρια μέτωπα-της Μακεδονίας και της Ηπείρου-ενώ ο ελληνικός στόλος είχε αναλάβει το καθήκον της περιφρούρησης του Αιγαίου και της αποτροπής διείσδυσης των τουρκικών πλοίων από τα Δαρδανέλλια. Το κύριο τμήμα των χερσαίων δυνάμεων (7 Μεραρχίες Πεζικού, Πυροβολικό, Ιππικό και Υγειονομικό) υπό τη διοίκηση του διαδόχου Κωνσταντίνου αποτελούσε τη στρατιά Θεσσαλίας, η προσπάθεια της οποίας στρεφόταν προς βορρά, προς την οριστική υπερκέρση της διάβασης της Μελόνας, που συμβόλιζε τις έως τότε

αποτυχημένες πολεμικές προσπάθειες του ελληνικού κράτους. Στην Ηπειρο είχε ενεργοποιηθεί η VIII Μεραρχία υπό τη διοίκηση του αντιστρατήγου Κωνσταντίνου Σαπουντζάκη. Τη Μεραρχία συνεπικουρούσαν βοηθητικά σώματα εθελοντών (Ηπειρωτών και Κρητών) τα οποία λίαν συντόμως θα συγκροτούσαν το λεγόμενο Μικτό Ηπειρωτικό Στράτευμα. Το μέτωπο αυτό θεωρούνταν αρχικά από τους επιτελείς του ελληνικού στρατού δευτερεύον, φαίνεται όμως ότι δεν συνέβαινε το ίδιο και με την Οθωμανική Στρατιωτική Διοίκηση, η οποία είχε διαθέσει αρχικά στην περιοχή πάνω από 15.000 άνδρες, οι περισσότεροι εκ των οποίων στάθμευαν στα περιβόητα οχυρά του Μπιζανίου, που τα είχαν οργανώσει Γερμανοί αξιωματικοί. Κύριος αντικειμενικός στόχος ήταν φυσικά η προστασία των Ιωαννίνων, η τυχόν κατάληψη των οποίων από τον ελληνικό στρατό θα συνιστούσε τεράστιο πλήγμα για την Αυτοκρατορία. Διακυβεύονταν σε τελική ανάλυση παραπάνω

**Γράφει ο
Βαγγέλης Τζούκας
Δρ. Κοινωνιολογίας,
διδάσκων
στο Ελληνικό Ανοικτό
Πανεπιστήμιο**

από τέσσερις αιώνες οθωμανικής κυριαρχίας στα άλλοτε δυτικοβαλκανικά πασαλίκια της Υψηλής Πύλης.

Έναρξη των επιχειρήσεων

Στο πλαίσιο αυτό η έναρξη των πολεμικών επιχειρήσεων, στις 5 Οκτωβρίου 1912, έγινε δεκτή με ενθουσιασμό από τον πληθυσμό του ελληνικού βασιλείου. Τη μέρα αυτή ο στρατός Θεσσαλίας άρχισε την προέλαση του προς την κοιλάδα της Ελασσόνας με γενική κατεύθυνση την περιφέρη στενωπό του Σαραντάπορου. Η πορεία προς βορρά ήταν εντυπωσιακή και μετά από μια σειρά μαχών με τον Οθωμανικό Στρατό (Σαραντάπορος, Γιαννισά, Σέρβια) ο ελληνικός στρατός βρέθηκε στο κατώφλι της Θεσσαλονίκης, του μεγάλου επάθλου που διεκδικούσαν η Ελλάδα, η Βουλγαρία και η Σερβία. Στις πρώτες πρωινές ώρες της 27ης Οκτωβρίου υπογράφεται η παράδοση της πολυπολιτισμικής μακεδονικής πρωτεύουσας στον ελληνικό στρατό και την επομένη ο Κωνσταντίνος εισέρχεται θριαμβευτικά στην πόλη. Είναι ένα μεγάλο ορόσημο τόσο για τη δυναστεία όσο και για το έθνος, καθώς η εμπέδωση της ελληνικής κυριαρχίας στην Θεσσαλονίκη συνιστά γεγονός κομβικής σημασίας για την επίτευξη των ευρύτερων στόχων του πολέμου. Φυσικά, και χωρίς να το αντιλαμβάνονται πολλοί την εποχή εκείνη, η κατάληψη ουσιαστικά πραγματοποιήθηκε μετά την πρωτοβουλία του πρωθυπουργού

(και υπουργού Στρατιωτικών) Βενιζέλου να ωθήσει τον Κωνσταντίνο προς τη συγκεκριμένη πόλη και όχι προς το Μοναστήρι (Μπίτολα). Επρόκειτο ασφαλώς για μια αρχική ένδειξη των σπερμάτων του ανταγωνισμού στις σχέσεις των δυο ανδρών, που επρόκειτο να κορυφωθεί με τραγικά για τον Ελληνισμό αποτελέσματα στον Εθνικό Διχασμό. Πάντως σε σχέση με την κατάσταση στο μακεδονικό μέτωπο θα μπορούσαμε να πούμε ότι η κατάληψη της Θεσσαλονίκης έκλεινε έναν πολύ σημαντικό πρώτο γύρο. Τα εδαφικά κέρδη ήταν μεγάλα, η κατάσταση όμως θα παρέμενε διαμφισβητούμενη για πολύ καιρό. Είχαν ήδη ξεκινήσει και οι πρώτες τριβές στις σχέσεις με τα Βουλγαρία, προανάκρουσμα του Δεύτερου (και πολύ αιματηρού) Βαλκανικού πολέμου.

Ενώ όμως όλα αυτά τα σημαντικά διαδραματίζονταν στη Μακεδονία, στο άλλο πλευρό του Μετώπου-την Ηπειρο η κατάσταση ήταν διαφορετική. Σταδιακά έγινε αντιληπτό ότι ο αντικειμενικός σκοπός-η κατάληψη των Ιωαννίνων θα απαιτούσε πολύ μεγαλύτερες δυνάμεις από αυτές που είχαν διατεθεί. Σε κάθε περίπτωση έπρεπε να προηγηθεί η κατάληψη της περιοχής που εκτεινόταν από τα σύνορα (τον Αραχθό δηλαδή) ως το Μπιζάνι αλλά και η απελευθέρωση της Πρέβεζας, του λιμανιού δηλαδή που μπορούσε να διαδραματίσει εξέχοντα ρόλο στη μεταφορά μεγάλων στρατιωτικών μονάδων στο μέτωπο. Πρέπει πάντως να τονισθεί ότι οι αρχικές οδηγίες προς το Στρατό Ηπείρου τόνιζαν την ανάγκη διεξαγωγής κυρίως αμυντικού αγώνα, καθώς το συνολικό ανάπτυγμα της περιοχής ανάμεσα στον Αμβρακικό και το Μέτσοβο ήταν περίπου 150 χιλιόμετρα. Η κύρια δύναμη του στρατεύματος συγκεντρώθηκε στην περιοχή Άρτας κατά μήκος της ανατολικής όχθης του Αράχθου, το τμήμα δηλαδή της Ηπείρου που είχε ενσωματωθεί στο ελληνικό κράτος το 1881.

Στις 5 Οκτωβρίου η δύναμη του Στρατού στην Ηπειρο αποτελούνταν: από ένα Σύνταγμα Πεζικού (3 ταγμάτων), τέσσερα ανεξάρτητα Τάγματα ευζώνων, ένα Τάγμα εθνοφρουρών, τρεις ανεξάρτητες Μοίρες Πυροβολικού, μια ίλη Ιππικού, ένα λόχο Μηχανικού, μια διμοιρία Τηλεγραφετών και βοηθητικές υπηρεσίες Υγειονομικού, Εφοδιασμού και Πυρομαχικών. Η συνολική παρατακτή δύναμη υπολογιζόταν σε 10.500 άνδρες.

Σε κάθε περίπτωση, όπως και στο μακεδονικό μέτωπο, η προέλαση ξεκίνησε με τους καλύτερους οιωνούς. Τα ελληνικά τμήματα το πρωί της 2ης Οκτωβρίου βρέθηκαν στο Γρίμποβο, το οποίο και κατέλαβαν. Η επιτυχής κατάληψη του Γρίμποβου δημιούργησε στον Σαπουντζάκη ελπίδες ότι μπορούσε να απευθυνθεί στην Αθήνα και να ζητήσει ενισχύσεις προκειμένου να αναλάβει σοβαρή επιθετική δράση. Είχε εξάλλου ήδη αναλάβει τολημνή πρωτοβουλία προώθησης που δεν συμφωνούσε με τις οδηγίες περί άμυνας. Φυσικά η απάντηση από το κέντρο ήταν αρνητική, καθώς δεν υπήρχαν διαθέσιμες δυνάμεις. Η γρήγορη αντιμετώπιση των Οθωμανικών δυνάμεων προκάλεσε προσωρινή υποχώρηση των ελληνικών στρατευ-

Η «Προσευχή για τα Γιάννινα» του Άγγελου Σικελιανού

Το δρυ τ' αρχαιομίλητο κι αν θρόισε στη Δωδώνη
για τον ποιητή πολεμιστή κι αν σείστηκαν τα φύλλα
γι' αυτόν, στους Δία τη μαντική πλατάνη ανατριχίλα
κοίτα: η καθάρια γέμιση του φεγγαριού σιμώνει,

...
σφίγγουν τα χιόνια στ' Άγναντα, κ' η δύναμη του Ονείρου
δένει τα πάντα πιο σφιχτά, απ' τα γλυκά ακρογιάλια
ως τα βαθιά, τα ευωδερὰ περβόλια της Ηπείρου
'που' αστράφτουνε στα σκοτεινά κλαδιά τα πορτοκάλια'

...
και να: ο χειμώνας άξαφνα μ' όλο τον ήλιο λάμπει,
φωτάει διαμάντι τα βουνά, κ' ο αέρας τα ζυγώνει,
κ' είν' απλωτός χορότοπος, βελούδο κάτω οι κάμπιοι,
τ' ακόμα η εχτρική φωτιά καπνίζει αργά κι οργώνει'

...
στα ρημαγμένα τα χωριά, και στο ήσυχο λιοπύρι
-τώρα οι αρνάδες γέννησαν- και στη θαμπή γλυκάδα
του ωραίου Δεκέμβρη, μακρινό φαντάζει πανηγύρι,
μ' όλα τα αριά βελάσματα, η ελπιδοφόρα Ελλάδα!

...
(...)ερή θυσία πάει ο στρατός, σε εαρινόν αέρα...
Τα Γιάννινα! Τα Γιάννινα! Τα πόθησε η ψυχή μας'
Τα Γιάννινα! Τα Γιάννινα! Γονατιστή η Ελλάδα,
μες στις θυσίας τους καπνούς, γερμένη πέρα ως πέρα
(...) γερεύει νύχτα - μέρα,
να σμίξουνε σ' Ανάσταση τα πικραμένα χείλη.

μάτων αλλά και πράξεις εθνοκάθαρσης εκ μέρους των Τούρκων (κυρίως στο χωριό Κουμτζιάδες (σημ. ονομασία Αμμότοπος). Στο μεταξύ οι μάχες συνεχίζονταν ως τις 12 Οκτωβρίου οπότε και άρχισε η συμπίεση των οθωμανικών δυνάμεων προς βορρά. Οι Οθωμανικές δυνάμεις μετρούσαν ήδη τοπικά 70 νεκρούς, 10 αιχμαλώτους και άγνωστο αριθμό τραυματιών. Η κατάληψη της Φιλιππιάδας, που αποτέλεσε έκτοτε για κάποιο διάστημα και την έδρα του Στρατού Ηπείρου, αποτελούσε άλλη μια επιτυχία του ελληνικού στρατού. Την κατάληψη διεκπεραίωσαν τμήματα του 15ου Τάγματος, όταν διαπιστώθηκε ότι οι Οθωμανικές δυνάμεις είχαν εγκαταλείψει τις θέσεις τους στη διάρκεια της νύχτας της 11ης Οκτωβρίου. Στις 21 Οκτωβρίου απελευθερώθηκε η Πρέβεζα. Η μεγάλη μάχη των Πέντε Πηγαδιών που έληξε στις 28 Οκτωβρίου και η περαιτέρω προώθηση των ελληνικών δυνάμεων σήμαινε ότι το τελικό διακύβευμα ήταν πια το Μπιζάνι. Το ελληνικό στρατιωτικό επιτελείο εγκαταστάθηκε στο Χάνι Εμίν Αγά, προετοιμάζοντας την νέα επίθεση. Η κατάληψη του Μπιζανίου θα απαιτούσε συνολικά τρεις μήνες εντατικών προσπαθειών, την ανάληψη της διοίκησης από τον διάδοχο Κωνσταντίνο, τη μεταφορά πολλών μεραρχιών από το μακεδονικό μέτωπο και βαρύ φορτίο αίματος εκ μέρους των Ελλήνων. Την κατάσταση επιδεινώναν οι άσχημες καιρικές συνθήκες, που προξενούσαν κρουοπαγήματα και εξάπλωση ασθενειών.

Η τελική επίθεση

Στις 19 Φεβρουαρίου 1913 ξεκινούσε η τελική επίθεση εναντίον των οχυρών. Μια ημέρα αργότερα η τύχη των Ιωαννίνων είχε κριθεί και ο διοικητής των Οθωμανικών δυνάμεων Εσάτ Πασας δεν είχε πολλές επιλογές. Η παράδοση της πόλης και η είσοδος των ελληνικών δυνάμεων σε αυτή προέβλεπαν φρενιτίδα ενθουσιασμού τόσο σε τοπικό όσο και σε πανελλήνιο επίπεδο. Και λίγο πριν τη νίκη των ελληνικών όπλων, ο Γεώργιος Χατζής (Πελερέν), πατέρας του Δημήτρη Χατζή, έγκλειστος στις φυλακές Ιωαννίνων, γράφει το εξής ποίημα: Τέτοιο γλυκό τραγούδι από καμιά φλογέρα/ ποτέ έτσι δεν γλύκανε ανθρώπων την καρδιά/όπως απόψε η τρομερή που σχίζει τον αέρα/ολόγυρα στα Γιάννινα η αγριοκανονιά...

*** Ο τίτλος «Τα πήραμε τα Γιάννινα» είναι απ' το ομώνυμο ποίημα του Γεωργίου Σουρή: «Τα πήραμε τα Γιάννινα μάτια πολλά το λένε,/ μάτια πολλά το λένε, όπου γελούν και κλαίνε»

ΑΠΕΙΡΟ-αλιεύματα

Τα Πράμαντα ζητούν παράρτημα του ΕΚΑΒ

Την ίδρυση παραρτήματος ΕΚΑΒ στα Πράμαντα ζητά ο Δήμος Βορείων Τζουμέρκων, με ομόφωνη απόφαση του δημοτικού συμβουλίου, προκειμένου να καλυφθούν οι ανάγκες της περιοχής.

Όπως αναφέρεται σε έγγραφο προς τον Υπουργό Υγείας Βασίλη Κικίλια, τον Υφυπουργό Βασίλη Κοντοζαμάνη και τον Διοικητή της 3ης Υγειονομικής Περιφέρειας, η ίδρυση παραρτήματος ΕΚΑΒ στην έδρα του δήμου αποτελεί πραγματική ανάγκη και θα εξυπηρετήσει όχι μόνο τον δήμο Βορείων Τζουμέρκων, αλλά και πολλές κοινότητες του όμορου δήμου Κεντρικών Τζουμέρκων. «Ο πληθυσμός της περιοχής μας σχεδόν πενταπλασιάζεται

κατά τη διάρκεια της θερινής περιόδου. Οι ανάγκες σε άμεση επέμβαση στις περιπτώσεις έκτακτων και σοβαρών περιστατικών δεν μπορούν να καλυφθούν από το ασθενοφόρο και το προσωπικό του έτοιμου αλλιώως υποστελεχωμένου Κέντρου Υγείας Πραμάντων», αναφέρεται στο έγγραφο, που υπογράφει ο Αντιδήμαρχος Νίκος Βαΐτης, ενώ αναφορά γίνεται στις δύσκολες προσβάσεις και στις μεγάλες αποστάσεις από τα αστικά κέντρα. Η προσπάθεια για την ίδρυση παραρτήματος ΕΚΑΒ στα Πράμαντα είχε ξεκινήσει από την προηγούμενη χρονιά, όταν είχε αποσταλεί έγγραφο στην τότε ηγεσία του Υπουργείου Υγείας. «Οι επαφές με την ηγεσία του Υπουργείου Υγείας της προ-

ηγούμενης κυβέρνησης είχαν δημιουργήσει ένα θετικό κλίμα, το οποίο ευελπιστούμε να εξακολουθήσει να υπάρχει και με τη νέα ηγεσία και να ευοδωθεί το δίκαιο αίτημα του δήμου μας», αναφέρει σε δήλωσή του ο Δήμαρχος Βορείων Τζουμέρκων Γιάννης Σεντελής.

Το αίτημα στηρίζει και η Περιφέρεια Ηπείρου, με τον Περιφερειάρχη Αλέξανδρο Καχριμάνη, στον οποίο είχε κοινοποιηθεί το έγγραφο του δήμου, να συνηγορεί πλήρως για την ίδρυση του παραρτήματος ΕΚΑΒ στα Πράμαντα με έγγραφο του προς τον Υπουργό Υγείας. Το έγγραφο έχει κοινοποιηθεί, επίσης, και στους βουλευτές του νομού Ιωαννίνων. (Μαχητής Άρτας 10.1.2020)

Μαρτυρικές Πόλεις και Χωριά

Μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής του Δικτύου Μαρτυρικών Πόλεων και Χωριών Ελλάδος εξελέγη ο Δήμαρχος Πωγωνίου Κων. Καψάλης.

Το νέο 15μελές Διοικητικό Συμβούλιο και η Επιτροπή εξελέγησαν ομόφωνα κατά τη διάρκεια Γενικής Συνέλευσης που πραγματοποιήθηκε στα Καλάβρυτα παρουσία Δημάρχων και εκπροσώπων περιοχών της Ελλάδος που υπέστησαν καταστροφές και εκτελέσεις κατά τη διάρκεια της τριπλής κατοχής (γερμανική – ιταλική – βουλγαρική) την περίοδο 1941-1944.

Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του ο κ. Καψάλης αναφέρθηκε στα μαρτυρικά χωριά του Δήμου Πωγωνίου, το Κεράσοβο και το Κεφαλόβρυσσο, που πλήρωσαν βαρύ φόρο αίματος στα ναζιστικά στρατεύματα.

Το νέο Δ.Σ. του Δικτύου Μαρτυρικών Πόλεων και Χωριών Ελλάδος έχει ως εξής:

Πρόεδρος: **Αθανάσιος Παπαδόπουλος**, Δήμαρχος Καλαβρύτων

Αντιπρόεδρος: **Σταθός Γιάννης**, Δήμαρχος Διστόμου

Γενικός Γραμματέας: **Γιώργος Ιωακείμιδης**, Δήμαρχος Νίκαιας-Ρέντη

Μέλη: **Σωκράτης Κεφαλογιάννης**, Δήμαρχος Ανωγείων Κρήτης και **Ροζίνα Βαρέση**, Δήμαρχος Νικολάου Σκουφά Ηπείρου.

(«Πρωινός Λόγος» Ιωαννίνων, 18 Δεκεμβρίου 2019).

Το ΕΜΠ αναδεικνύει το Σούλι

Η σύναψη προγραμματικής σύμβασης μεταξύ της Περιφέρειας Ηπείρου και του Ε.Μ.Π. (Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών) για την ανάδειξη του ιστορικού χώρου του Σουλίου εγκρίθηκε στη συνεδρίαση της Επιτροπής Περιβάλλοντος, Χωρικού Σχεδιασμού και Ανάπτυξης.

Η ερευνητική πρόταση στοχεύει στη διαμόρφωση ενός σχεδίου δράσης για την ανάδειξη και βιώσιμη ανάπτυξη του ευρύτερου πολιτισμικού τοπίου, του φυσικού και ιστορικού χώρου του Σουλίου, καθώς και για την μακροπρόθεσμη ενεργοποίηση της περιοχής – με αφετηρία τους εορτασμούς για τα 200 χρόνια από την Ελληνική Επανάσταση- και αρχικό στόχο της έρευνας την περιοχή του **Τετραχωρίου** (Τ.Κ. Σαμονίδας). Στο πλαίσιο της πρότασης προβλέπεται η διατύπωση μέτρων/ δράσεων για τη δημιουργία μιας βιώσιμης κοινότητας, η συγκρότηση ενός δικτύου παρεμβάσεων με ένα ενιαίο και σύγχρονο τρόπο, η οργάνωση ενός δικτύου διαδρομών, η ψηφιακή ανάδειξη του χώρου του **Τετραχωρίου** και η διασύνδεση του αρχαιολογικού χώρου με άλλα σημεία ενδιαφέροντος. Στην παρέμβαση του ο Περιφερειάρχης κ. **Αλ. Καχριμάνης** υπογράμμισε πως με αφορμή την συμπλήρωση 200 χρόνων από την Ελληνική Επανάσταση το 2021, η Ηπείρος έχει υποχρέωση να θέσει ως αφετηρία της περιοχής του Σουλίου.

(EpirusPost.gr 29 Ιανουαρίου 2020)

Τα 60 χρόνια της «Μαύρης Θύελλας» στην Άρτα

Η **θρυλική Αναγέννηση** στο τέλος της δεκαετίας του '60 και αρχές της δεκαετίας του '70 πάλεψε με αξιώσεις για άνοδο στην **Α' Εθνική**. Ειδικά την **αγωνιστική σεζόν 1969-70**, λίγες αγωνιστικές πριν από τη νήμα του τερματισμού, ήταν πρώτη στο πρωτάθλημα **Β' Εθνικής**. Τελικά τερμάτισε στην 3η θέση, μετά τον **Απόλλωνα Αθηνών** και την **Κόρινθο**. Το ίδιο και στις άλλες δύο αγωνιστικές σεζόν που ακολούθησαν. Διεκδικούσε θέση ανόδου, αλλά έχανε έδαφος στα κρίσιμα παιχνίδια της τελικής ευθείας. Είτε για αγωνιστικούς λόγους είτε για εξωαγωνιστικούς. Η **Άρτα** ήταν έξω από τα κέντρα λήψης των αποφάσεων και από τα **«διευθυντήρια»** που υπήρχαν τότε στο ελληνικό ποδόσφαιρο.

Η **Αναγέννηση** πάλεψε μόνη της με τον σταυρό στο χέρι, σε έναν χώρο όχι και τόσο... ορθόδοξο! Μοναδικό όπλο της ο ηρωικός φιλάθλος κόσμος που ήταν στο πλευρό της. Το γήπεδό της ήταν μήτρα για να χωρέσει τους φιλάθλους. Τα εισιτήρια ανάρπαστα. Ο κόσμος για να βολευτεί πήγαινε στις ταράτσες των διπλανών πολυκατοικιών και στον λόφο που είναι δίπλα στο στάδιο. Στα εκτός έδρας παιχνίδια, δεκάδες λεωφορεία και εκατοντάδες **ΙΧ** ακολουθούσαν την **Αναγέννηση** όπου και αν έπαιζε... Σήμερα η **Αναγέννηση** είναι στη **Γ' Εθνική**... Προπονητής είναι η παλιά δόξα της ομάδας **Τάσος Νταλάκας** και πρόεδρος ο **Τάκης Παπαβασιλείου**. Η διοίκηση σε συνεργασία με τον σύλλογο βετεράνων ποδοσφαιριστών έχει προγραμματίσει η επέτειος των **60 χρόνων** από την ίδρυση του σωματείου να γιορταστεί με σειρά εκδηλώσεων στην πόλη και σε άλλες περιοχές...Τις ημέρες των **Χριστουγέννων**, στην αίθουσα **«Σκουφάς»** της Άρτας, στην παρουσίαση του αξιόλογου βιβλίου **«Μια ζωή Αναγέννηση»** του **Ντίνου Γιώτη**, αναβίωσαν στιγμές από το παρελθόν... Παράλληλα στον ίδιο χώρο λειτούργησε και έκθεση φωτογραφίας του ιστορικού ερευνητή και ένθερμου φίλου της ομάδας **Κώστα Μπανιά**...

Στην πενταετία **1969-74** η **Αναγέννηση** είχε μια πολύ καλή και δυνατή ομάδα, που λίγο έλειπε τη σεζόν **1969-70** να ανεβεί στην **Α' Εθνική**...Σε αυτήν τη χρυσή για την **Αναγέννηση** και το αρπινό ποδόσφαιρο πενταετία (1969-74) ξεχώρισαν και τα μεγάλα ντέρμπι με τον **ΠΑΣ Γιάννινα**. Τα ντέρμπι αυτά προκαλούσαν πανελλήνιο ενδιαφέρον και καλύπτονταν με απεσταλμένους από τις αθηναϊκές εφημερίδες. Δύο θηρία στην ίδια αρένα. Από τη μια πλευρά ο **ΠΑΣ** με τους **Σιόντη, Τσουρλιδα, Παστερνάκη, Κοντογιωργάκη, Γκλασμάνη, Λίσα, Αλβαρέζ, Γραμμενιάτη, Βέργο, Χατζηκαπετάνη, Μοντέζ** και από την άλλη η **Αναγέννηση** με τους **Σιακούφη, Νίκου, Βάσιο, Παπαδιώτη, Ευταξία, Κουτσογιώργο, Χρηστάκη, Πέτσα, Κοντογιώργο** και άλλους. Σε ένα ματς που έγινε την **Κυριακή 12/11/1972** για το πρωτάθλημα **Β' Εθνικής**, η **Αναγέννηση** κέρδισε με σκορ 1-0 με γκολ του **Κουτσογιώργου**, αλλά σημειώθηκαν μεγάλα επεισόδια που έσβησαν λόγω της ξαφνικής νεροποντής που ξέσπασε!

Η **Άρτα** είναι **«ποδοσφαιρομάνα»** και κανείς δεν μπορεί να το αμφισβητήσει. Αρκετοί αγωνίστηκαν σε μεγαλύτερες ομάδες,

Τα **60 χρόνια** από την ίδρυση της γιορτάζει φέτος η **Αναγέννηση Άρτας**. Αφετηρία της το έτος **1960**, όταν είχαν συγχωνευτεί τα τρία σωματεία της περιοχής, **Αετός, Παναμβρακικός, Ολυμπιακός Άρτας**, και προέκυψε το νέο σωματείο με σήμα το **ξακουστό γεφύρι**...Στα χρόνια που ακολούθησαν, η **Άρτα** μεγαλούργησε ποδοσφαιρικά.

Η «Μαύρη Θύελλα», όπως αποκαλούσαν οι φιλάθλοι την Αναγέννηση, το 1987 με προπονητή τον Ανδρέα Παπαεμμανουήλ (όρθιος δεξιά)

όπως ο **Αμβράζης** στην **Παναχαϊκή**, ο **Σιακούφης** στον **Παναϊτωλικό**, ο **Δημήτρης Νταλάκας** στην **Παναχαϊκή**, ο **Αντώνης Νικοπολίδης** σε **Παναθηναϊκό, Ολυμπιακό, ο Λάμπρος Γεωργιάδης** στην **ΑΕΚ**, ο **Γιώργος Βαΐτης** στον **Ολυμπιακό**, ο **Δημήτρης Θώδης** στον **Ηρακλή**, ο **Περικλής Σπυράκος** στον **Πανηλειακό**. Ο **Νικοπολίδης** είναι γέννημα θρέμμα της **Αναγέννησης**, με μεταγραφή από τη **Βίγλα**. Είναι ο παίκτης που έκανε τη μεγαλύτερη καριέρα απ' όσους φόρεσαν τη φανέλα της **Αναγέννησης**, με αποκορύφωμα το **Euro 2004** στα γήπεδα της **Πορτογαλίας**...

Στην **Αναγέννηση**, κυρίως στις δεκαετίες '80 και '90, αγωνίστηκαν και άλλοι σημαντικοί παίκτες που για διάφορους λόγους δεν πήγαν στην **Α' Εθνική**, όπως οι **Δημήτριος, Γούλας, Ζυγουβέλης, Παλιάτσος, Τάσος Νταλάκας, Ντόβας, Μπούρας, Στράτος, Μπουλιέρης, Δήμας, Αναγνωστάκης, Μαγκάκης, Μησαράς, Ζήσης, Τσόγκας, Ζάχος, Βλάχος, Αθανασόπουλος, Ρώσσιος, Στασινός, Βέτσιος, Σφήκας, Μήσιος, Ζαπαντώνης, Χρηστιάς** και άλλοι.

(Απ' το μεγάλο αφιέρωμα του **Β. ΓΥΦΤΟΠΟΥΛΟΥ** στο «ΦΩΣ» στις 24/1/2020)

Πρόστιμο 1.000 ευρώ για το τσίπουρο...

Σε **έλεγχο** ώστε να διαπιστώσει την εφαρμογή των νέων όρων για την διάθεση του τσίπουρου προχωρά η **Διεύθυνση Ανάπτυξης και το Τμήμα Εμπορίου της Περιφερειακής Ενότητας Ιωαννίνων**. Όσοι βρεθούν να μην υπακούουν σε όσα η νομοθεσία υπαγορεύει θα βρεθούν αντιμέτωποι με διοικητικό πρόστιμο χιλίων ευρώ!!!

Θα πληρώσουν το τσίπουρο χρυσάφι, με άλλα λόγια. Η Διεύθυνση Ανάπτυξης σημειώνει ότι το τσίπουρο θα πρέπει να διατίθεται αποκλειστικά προσσκευασμένο. Χύμα, σε μονάδες ομαδικής εστίασης μπορεί να διατίθεται μόνο προϊόν απόσταξης μικρών αποσταγματοποιών, το οποίο είναι διαφορετικό προϊόν από το τσίπουρο. Επίσης στους τιμοκαταλόγους θα αναγράφεται η χώρα προέλευσης και το όνομα του παραγωγού. Από την υπηρεσία θα ενεργούνται συνεχείς έλεγχοι και στους παραβάτες θα επιβάλλεται πρόστιμο χιλίων ευρώ. Οι καταναλωτές οι επαγγελματίες μπορούν να απευθύνονται για πληροφορίες στα Γραφεία 103-106 της Περιφέρειας Ηπείρου, καθώς

και στα τηλέφωνα 26510 87103 – 87104.

(EpirusPost.gr 23 Ιανουαρίου 2020)

«Ποτήρια της μοσκοβολιάς/ προσφέρουν το νεχάρι./ Της φτώχειας είναι ο θησαυρός./ της ομορφιάς η ζήλια». (Φωτ.: Κώστας Μαυροπάνος).

Η ...παρακαλιά της ΠΑΝΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗΣ ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ στην ανοικοδόμηση του γεφυριού της Πλάκας

Η παρακαλιά, δηλαδή «η όμαδική άμισθος εργατική άρωγή συνεπιζομένη εις έκτάκτους περιστάσεις παρά τοίς χωρικοίς», της Πανηπειρωτικής Συνομοσπονδίας Ελλάδας (ΠΣΕ) για την ανοικοδόμηση του γεφυριού της Πλάκας, ξεκίνησε την επόμενη μέρα της μεγάλης συμφοράς...

Στις 2 Φεβρουαρίου 2015 το ΔΣ της ΠΣΕ, συγκλήθηκε άμεσα, σε έκτακτη συνεδρίαση με τη συμμετοχή του ΔΣ της Ομοσπονδίας Τζουμερκιωτών, του Δημάρχου Βόρειων Τζουμέρκων **Γιάννη Σεντελέ**, του Αντιπεριφερειάρχη Ηπείρου **Περικλή Βασιλάκη**, του Κοσμήτορα της Σχολής Πολιτικών Μηχανικών του ΕΜΠ καθηγητή **Δημήτρη Κουτσογιάννη**, του καθηγητή του ΕΜΠ **Δημήτρη Καλιαμπάκου** και πολλών άλλων ακόμη συμπατριωτών.

Η κατάληξη της συζήτησης ήταν ομόφωνη: «**Το γεφύρι της Πλάκας μπορεί και πρέπει να αναστηλωθεί με τα υλικά και την τεχνοτροπία του πρωτότυπου και όσο είναι δυνατόν ίδιο με το καταστραμμένο. (...) Είναι αναγκαίο να χαραχθεί χρονοδιάγραμμα ενεργειών με σαφείς στόχους και χρεώσεις ευθυνών. Οι Ηπειρώτες με τους φορείς τους θα επαγγυηθούν.**»

Την επόμενη μέρα συνηντήσαμε με τον, τότε, υπουργό **Νίκο Ξυδάκη** και ομολογουμένως η συμφωνία στα παραπάνω ήταν απόλυτη. Βρεθήκαμε με το κλιμάκιο του ΕΜΠ στο γεφύρι, στη σύσκεψη στην Περιφέρεια στα Γιάννενα, όπου για πρώτη φορά έγινε η προσπάθεια «να πάει στην άκρη η ΠΣΕ» (ως κύριος φορέας της αντίληψης για την ευθύνη της πολιτείας) και να επικρατήσει η άποψη ότι το γεφύρι θα στηθεί από τους Ηπειρώτες.

Το ΔΣ της ΠΣΕ αφιέρωσε το τριήμερο στα Γιάννενα για την «ΗΠΕΙΡΟ ΤΟΥ ΘΟΔΩΡΟΥ ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΥ», την «ΠΙΤΑ ΤΟΥ ΗΠΕΙΡΩΤΗ 2015», και τρεις ακόμη μεγάλες εκδηλώσεις που ακολούθησαν στην Αθήνα, στην προβολή του αιτήματος για άμεσες ενέργειες.

Τον Αύγουστο η ΠΣΕ σε ένα μεγάλο πολιτιστικό καραβάνι στην Ήπειρο, τις ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΕΣ ΟΧΘΕΣ 2015, στις 11 και 12 Αυγούστου από τη Δερόπολη σε εκδήλωση γέφυρας πολιτισμού και φιλίας των δύο λαών, στους Κήπους στο Ζαγόρι, στο γεφύρι του Καλόγερου και στο Γεφύρι της Πλάκας την Τετάρτη 12 Αυγούστου το μεσημέρι, ανάδειξε την ανάγκη για την ουσιαστική προστασία της πολιτιστικής μας κληρονομιάς.

Στην εκδήλωση που έγινε 23 Ιουλίου 2015 το ΕΜΠ παρουσίασε στο Πνευματικό Κέντρο Ηπειρωτών τη

συμβολή του στην Αναστήλωση του Γεφυριού της Πλάκας. Το έργο αυτό υλοποιήθηκε από διεπιστημονική ομάδα αποτελούμενη από 26 καθηγητές και 40 ερευνητές του Πολυτεχνείου. Στη συνάντησή αυτή ο υπουργός Πολιτισμού **Νίκος Ξυδάκης** ενεχειρίσε στον Περιφερειάρχη Ηπείρου την προγραμματική σύμβαση για τη δημιουργία δύο επιτροπών υλοποίησης και οικονομικής διαχείρισης του έργου.

Ανευθυνότητα για την... ευθύνη!

Στην αντίληψη ότι το κράτος δεν θα έχει την πραγματική ευθύνη και ότι «... οι Ηπειρώτες θα στήσουμε το γεφύρι», εκφράσαμε από την πρώτη στιγμή της ρητή μας αντίθεση. Την επιστημονική, τεχνική και οικονομική ευθύνη έχει η πολιτεία με τις αρμόδιες υπηρεσίες της. Αυτά τα είπαμε από την πρώτη μας ανακοίνωση στις 2 Φεβρουαρίου 2015. Και βεβαίως δικαιωθήκαμε πλήρως.

Πήραμε πάλι την πρωτοβουλία και ένα χρόνο μετά, την 1η Φεβρουαρίου 2016 συγκλήθηκε πάλι σε ίδια ευρεία συνεδρίαση το ΔΣ της ΠΣΕ.

Η απόφαση από τη συζήτηση ήταν απλή και καθαρή: **«Επιβεβαιώθηκε η περσινή μας θέση ότι το γεφύρι της Πλάκας μπορεί και πρέπει να αναστηλωθεί με τα υλικά και την τεχνοτροπία του πρωτότυπου. Είναι ευθύνη του Υπουργείου Πολιτισμού ο συντονισμός των εργασιών και προσφορών, καθώς και της όλης διαδικασίας της αναστήλωσης. Να φροντίσει το ΔΣ της ΠΣΕ για άμεση συνάντηση με τον Υπουργό Πολιτισμού, προκειμένου να ζητήσει την υλοποίηση όσων έχει το Υπουργείο μέχρι σήμερα υποσχεθεί και να πραγματοποιήσει με όλους τους άλλους φορείς εκδηλώσεις και κινητοποιήσεις, εάν χρειαστεί, προκειμένου να ευαισθητοποιήσει και ενεργοποιήσει όλο το καλλιτεχνικό και πνευματικό δυναμικό της Ηπείρου και το σύνολο της κοινωνίας με στόχο τη διαρκή διατήρηση του ενδιαφέροντος και την οριστική ολοκλήρωση του έργου.»**

Η σταθερή θέση της ΠΣΕ βοήθησε το ΕΜΠ να πάρει την απόφαση να ετοιμάσει τον πλήρη φάκελο της μελέτης

Ο καθηγητής Μ. Κορρές με τη βαθιά επιστημονική του βεβαιότητα καθήλωσε ουσιαστικά το ακροατήριο και μετέφερε στην αίθουσα του Πνευματικού Κέντρου Ηπειρωτών την «αναστηλωμένη» γέφυρα της Πλάκας στην εκδήλωση της ΠΣΕ στις 23.7.2015. «Εγώ συνταξιοδοτούμαι, αλλά θα είμαι στην σκαλωσιά και θα φτιάχνουμε το γεφύρι...» είπε ο Μ. Κορρές.

που θα εγκριθεί από τις υπηρεσίες του υπουργείου πολιτισμού, ώστε να μπορεί να συνταχθεί η μελέτη εφαρμογής και να δημοπρατηθεί το έργο.

Η άκαμπτη αυτή θέση της ΠΣΕ έδωσε δύναμη και σε άλλους φορείς να διεκδικήσουν και να επιβάλουν την αναγκαιότητα η πολιτεία να αναλάβει την ευθύνη αξιοποιώντας και συντονίζοντας όλες τις προσφορές του τεχνικού κόσμου (από το ΕΜΠ, το ΤΕΕ κλπ) ή την οικονομική συνδρομή των επώνυμων και ανώνυμων Ηπειρωτών από όλον τον κόσμο.

Ευγνωμοσύνη στο ΕΜΠ

Τον Μάιο 2016, το Κεντρικό Συμβούλιο Νεωτέρων Μνημείων του Υπουργείου Πολιτισμού, ενέκρινε την Προκαταρκτική Μελέτη για την αναστήλωση του Γεφυριού της Πλάκας, την οποία εκπόνησε το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο.

Για να φθάσουμε στο σημείο αυτό, αναντίρρητα οφείλεται και στην καθοριστική (από την πρώτη στιγμή και συνεχώς) εγρήγορη, κινητοποίηση και παρεμβάσεις της ΠΣΕ. Κυρίως όμως οφείλεται στην αποδοχή του μεγάλου βάρους από το ΕΜΠ της εκπόνησης της μελέτης. **Οι Ηπειρώτες θα ευγνωμονούν το ΕΜΠ.**

Στις 14/07/2016 και στο Πνευματικό Κέντρο Ηπειρωτών το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, σε συνεργασία με την ΠΣΕ, διοργάνωσε εκδήλωση με θέμα: **«Η συμβολή του Ε.Μ.Π. στην αναστήλωση**

του Γεφυριού της Πλάκας - ένας χρόνος μετά», όπου παρουσιάστηκε η μελέτη. Πλέον οι δικαιολογίες κατέρρευσαν. Αλλά οι δυσκολίες κράτησαν σχεδόν δύο χρόνια ακόμη, ώσπου να δημοπρατηθεί και να ξεκινήσει το έργο.

Έτσι, μετά από 17 μήνες(!!!) από την καταστροφή του γεφυριού, μπορούσαν να ξεκινήσουν οι διαδικασίες για την αποκατάσταση του μνημείου. Από την αρχή των εργασιών η ΠΣΕ τόνισε εμφαντικά: **«Χαιρετίζουμε το γεγονός και πιστεύουμε πως είναι χρέος της Πολιτείας να συντηρήσει τα υπόλοιπα γεφύρια και όλα τα αρχιτεκτονικά Τζουμερκιώτικα δημιουργήματα. Ευχόμαστε σύντομα να πραγματοποιηθεί και η αναστήλωση της γέφυρας του Κοράκου.»**

Τα πέντε χρόνια που μεσολάβησαν αποδείχθηκαν πολύ διδακτικά. Η ΠΣΕ είχε προειδοποιήσει από χρόνια πολλά πριν για τον κίνδυνο κατάρρευσης στα βάθρα. Είχε προειδοποιήσει και συνεχώς τονίζει για την αναγκαιότητα προστασίας της πολιτιστικής μας κληρονομιάς. Τα μνημεία, οι αρχαιολογικοί μας χώροι, από την προϊστορία ως σήμερα, απαιτούν, προστασία, ανάδειξη, συντήρηση, πρόσβαση. Η ΠΣΕ προσπαθεί να φέρνει τα θέματα στην επιφάνεια, να κρατάει ζωντανή την εγρήγορη των Ηπειρωτών και να ευαισθητοποιεί την κοινή γνώμη.

Καλό αντάμωμα στο νιο γιοφύρι!

Την 1η Φεβρουαρίου 2015 η γέφυρα της Πλάκας έπαψε να «υπενθυμίζει την εθνική μας δόξαν». Έπεσε θύμα της σφοδρής και παρατεταμένης νεροποντής που έπληξε την Ήπειρο και ενταφιάστηκε στον υγρό του τάφο, στον Άραχθο...

Το ιστορικό γεφύρι, έμφορτο ηρωικής ιστορίας, θρύλων και παραδόσεων, αλλά και θαυμαστής τοπικής αρχιτεκτονικής, κτισμένο το 1866 από τοπικούς μαστόρους με πρωτομάστορα τον Πραμανιώτη **Κώστα Μπέκα** και τοπικά υλικά μέχρι το 1913 ήταν το σύνορο μεταξύ της ελεύθερης με τη σκλαβωμένη Ήπειρο.

Επρόκειτο για το μεγαλύτερο μονότοξο, (άνοιγμα τόξου 40,20 μέτρα και ύψος στο κέντρο 21 μέτρα), γεφύρι στα Βαλκάνια. Εκεί λειτουργούσε το τελωνείο της ελεύθερης Ελλάδας με τη σκλαβωμένη Ήπειρο και εκεί έγινε, στις 29 Φεβρουαρίου 1944, η συμφωνία της Πλάκας - Μυρόφυλλου ανάμεσα στον ΕΔΕΣ, τον ΕΛΑΣ, την ΕΚΚΑ και των εκπροσώπων του Στρατηγείου Μέσης Ανατολής και της Ελληνικής Στρατιωτικής Διοίκησης, του Αμερικανού ταγματάρχη **Ουάινς** και του Βρετανού συνταγματάρχη **Γουντχάους**.

Το πρώτο σημαντικό πλήγμα, εκτός από τον καιρό και τα στοιχεία της φύσης, η Γέφυρα της Πλάκας το δέχθηκε από τους Γερμανούς. Οι Γερμανοί τον Οκτώβριο 1943 κατά τις εκκαθαριστι-

Δύο γιοφύρια που κτίστηκαν με διαφορά 154 χρόνων, αλλά με την ίδια νοοτροπία μαστοριάς (Πάνω φωτ.: Κώστας Μαυροπάνος. Κάτω φωτ.: Θανάσης Κοντοπάνος)

κές τους επιχειρήσεις στο χώρο των Τζουμέρκων, προκειμένου να «αφήσουν αληθινά ερείπια» και να πολλαπλασιάσουν τη συμφορά προσπαθώντας να ανατινάξουν το γεφύρι.

Το ξεκαλούπωμα του γεφυριού της Πλάκας υπολογιζόταν θα γίνει την Άνοιξη. Παρά ταύτα «αφού όλα πήγαν καλά» έγινε και το ξεκαλούπωμα!

Η Γέφυρα της Πλάκας βομβαρδισμένη από τους Γερμανούς το 1943 (Φωτ.: Tom Barnes)

Το καλοκαίρι, λοιπόν, θα περάσουμε, επιτέλους, πάνω από τον Άραχθο, πατώντας στο ανακατασκευασμένο καλντερίμι. Έτσι θα «επουλώσουμε» μια προδιαγεγραμμένη πληγή.